

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. (...)

Data:

I. Prin contestația fără număr de înregistrare la emitent, înregistrată la Consiliu sub nr. (...)(**dosar nr. (...)**), depusă de (...), cu sediul în (...), înregistrată la Registrul Comerțului cu nr. (...), având CUI (...), reprezentată convențional prin (...), cu sediul profesional ales în (...), formulată împotriva documentației de atribuire, aferente procedurii de atribuire având ca obiect „Proiectare și Execuție drum expres (...) Lot.1: (...)Lot. 2: (...)” - **lot 1**, organizată de (...)S.A., în calitate de autoritate contractantă, cu sediul în (...), inițiată prin anunțul de participare nr. (...) din data de 02.01.2026, s-au solicitat următoarele:

1. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea cauzei.

2. Remedierea documentației de atribuire a contractului de lucrări având ca obiect „Proiectare și Execuție (...)Lot 1: (...) - (...)”, în sensul:

I. Obligării autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere necesare restabilirii legalității, constând în prelungirea termenului de depunere a ofertelor, cu raportare la dispozițiile legale incidente;

II. Eliminării, de la subfactorul de evaluare tehnic – „Metodologia de realizare a contractului și planificarea resurselor tehnice și umane în corelare cu specificul și complexitatea activităților” – a prevederii conform căreia punctajul maxim se acordă doar pentru mijloacele de transport electrice și/sau hibride, cu raportare la dispozițiile legale incidente;

III. Eliminării obligativității formularelor A1, A2, B1, B2 privind garanția de participare și garanția de bună execuție, cu raportare la dispozițiile legale incidente;

IV. Eliminării clauzelor criticate la pct. C.4 din contestație, prevăzute la clauza 1 pct. ww, clauza 36.2, clauza 36.3, clauza 16.1 lit. b), clauza 17.6, clauza 48.3 și clauza 50.3 din Acordul contractual, cu raportare la dispozițiile legale incidente.

3. Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației.

II. Prin contestația fără număr de înregistrare la emitent, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sub nr. (...), (**dosar nr. (...)**), (...), cu sediul în (...), înregistrată la Registrul Comerțului cu nr. (...), având CUI (...), reprezentată convențional prin (...), cu sediul profesional ales în (...), împotriva documentației de atribuire emisă în cadrul **lotului 2**, de către aceeași autoritate contractantă și în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, s-au solicitat următoarele:

1. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea cauzei.

2. Remedierea documentației de atribuire a contractului de lucrări având ca obiect „*Proiectare și Execuție (...)*Lot 2: (...)”, în sensul:

I. Obligării autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere necesare restabilirii legalității, constând în prelungirea termenului de depunere a ofertelor;

II. Eliminării, de la subfactorul de evaluare tehnic – „*Metodologia de realizare a contractului și planificarea resurselor tehnice și umane în corelare cu specificul și complexitatea activităților*” – a prevederii conform căreia punctajul maxim se acordă doar pentru mijloacele de transport electrice și/sau hibride;

III. Eliminării obligativității formularelor A1, A2, B1, B2 privind garanția de participare și garanția de bună execuție;

IV. Eliminării clauzelor criticate la pct. C.4 din contestație, prevăzute la clauza 1 pct. ww, clauza 36.2, clauza 36.3, clauza 16.1 lit. b), clauza 17.6, clauza 48.3 și clauza 50.3 din Acordul contractual.

3. Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației.

Prin Încheierea nr. 125/C7/88,89 din data de 19.01.2026, Consiliul a respins, ca rămasă fără obiect, cererile de suspendare a procedurii de atribuire (lot 1 și lot 2), formulate de (...).

III. Prin contestația fără număr de înregistrare la emitent din data de 23.01.2026, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. (...), formulată de (...)(**dosar nr. (...)**), cu sediul (...), reprezentată convențional prin (...)cu sediul profesional ales în (...), înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. (...), având CUI (...), împotriva Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată în SEAP la data de 19.01.2026, emisă în cadrul **lotului 1**, de către aceeași autoritate contractantă și în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, s-au solicitat următoarele:

1. Admiterea contestației, astfel cum a fost formulată;

2. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;

3. Anularea parțială a Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată la data de 19.01.2026, în ceea ce privește răspunsurile autorității contractante la solicitările de clarificări adresate de operatorii economici;

4. Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului de depunere a ofertelor cu cel puțin 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei ce urmează a fi pronunțată;

5. Obligarea autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere detaliate în cuprinsul contestației.

IV. Prin contestația fără nr. fără număr de înregistrare la emitent din data de 26.01.2026, înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. (...), formulată de (...)(**dosar nr. (...)**), cu datele de identificare menționate mai sus, împotriva Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată în SEAP la data de 19.01.2026, emisă în cadrul **lotului 2**, de către aceeași autoritate contractantă și în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, s-au solicitat următoarele:

1. Admiterea contestației, astfel cum a fost formulată;
2. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;
3. Anularea parțială a Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată la data de 19.01.2026, în ceea ce privește răspunsurile autorității contractante la solicitările de clarificări adresate de operatorii economici;
4. Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului de depunere a ofertelor cu cel puțin 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei ce urmează a fi pronunțată;
5. Obligarea autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere detaliate în cuprinsul contestației.

Prin Încheierea nr. (...) din data de 02.02.2026, Consiliul a respins, ca nefondate, cererile de suspendare a procedurii de atribuire (lot 1 și lot 2), formulate de (...).

Pentru a se asigura pronunțarea unei soluții unitare, Consiliul a procedat la conexarea contestațiilor formulate în cadrul aceleiași proceduri, în conformitate cu dispozițiile art. 17 alin. (2) din Legea nr. 101/2016.

Procedura de soluționare în fața Consiliului s-a desfășurat în scris.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR, asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestațiile formulate de (...) (dosar nr. (...) și dosar nr. (...)), și (...) (dosar nr. (...) și dosar nr. (...)).

I. Dosar nr. (...).

Prin adresa fără număr de înregistrare la emitent, transmisă prin mijloace electronice (e-mail), înregistrată la CNSC sub nr. (...), contestatorul (...) a formulat „*Cerere de renunțare la contestația ce face obiectul dosarului nr. (...)*”.

II. Dosar nr. (...).

Contestatorul critică documentația de atribuire aferentă procedurii de atribuire având ca obiect „Proiectare și Execuție Drum Expres (...), Lot 2: (...)”, publicată în SEAP la 02.01.2026, pentru Lotul 2.

Contestatoarea critică următoarele aspecte:

- nelegalitatea inițierii de către autoritatea contractantă a unei licitații deschise accelerate;
- subfactorul de evaluare tehnic - *Metodologia de realizare a contractului și planificarea resurselor tehnice și umane în corelare cu specificul și complexitatea activităților constând în cotarea doar a*

mijloacelor de transport electrice sau hibride, (...) apreciind că este necesară eliminarea condiției restrictive potrivit căreia transportul trebuie realizat exclusiv cu autobasculante de tip electric sau hibrid,

- necesitatea eliminării conținutului obligatoriu din Formularele (A1, A2, B1, B2) cu privire la Garanția de participare și Garanția de Bună Execuție;

- formulează critici cu privire la clauzele contractuale impuse de autoritatea contractantă.

Motivarea integrală a contestației se regăsește în fișierul „[(...)/00234] *Contestatie Lot 2_semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 13.01.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026. Reproducerea în cuprinsul deciziei a ansamblului motivării nu se justifică, din moment ce întreaga contestație poate fi vizualizată liber și gratuit în SEAP de către orice persoană interesată. Consiliul apreciază că sintetizarea de mai sus a contestației nu prejudiciază nici părțile și nici terții, din moment ce oricine are la dispoziție spre vizualizare și descărcare prin intermediul SEAP întreaga contestație. Dimpotrivă, reproducerea unui volum foarte mare de argumente ar încălca excesiv și, astfel, ar îngreuna parcurgerea prezentei decizii.

Pe de altă parte, constrângerile ce țin de celeritatea soluționării cauzelor de către Consiliu (art. 15 și art. 24 din Legea nr. 101/2016), nu permit alocarea unei perioade nelimitate de timp pentru sintetizarea și redarea concisă în considerente a tuturor susținerilor părților, constrângeri de care inclusiv părțile trebuie să țină seama.

Prin punctul de vedere nr. (...), înregistrat la Consiliu cu nr. (...), (...)S.A a solicitat Consiliului respingerea contestației formulate de (...), ca fiind lipsită de interes, inadmisibilă și pe fond ca fiind neîntemeiată și nefondată.

Apărările se regăsesc în fișierul „[(...)/00706] *Punct de vedere Dosar 89_2026_C7_semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 19.02.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026.

Prin adresa nr. (...), Consiliul a solicitat contestatoarei un punct de vedere cu privire la excepția lipsei de interes invocată de autoritatea contractantă în punctele de vedere.

Prin adresa nr. (...), înregistrată la CNSC sub nr. (...), (...)S.A. a solicitat Consiliului soluționarea cu celeritate a celor două contestații formulate de către (...), astfel încât caracterul de urgență al procedurii de achiziție să nu cadă în derizoriu și să nu se piardă finanțarea europeană a acestui proiect de interes național/european și transfrontalier.

Prin adresa fără număr de înregistrare la emitent, înregistrată la CNSC sub nr. (...), (...) a formulat un punct de vedere cu privire la excepția lipsei de interes invocată de autoritatea contractantă, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată și admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

Prin adresa nr. (...), înregistrată la CNSC sub nr(...), (...)S.A. solicită Consiliului să ia act de faptul că (...) a renunțat la contestația care

formează obiectul dosarului nr. (...) și prezintă considerațiile sale referitoare la contextul în care contestatoarea a formulat această renunțare.

Autoritatea contractantă arată că nu poate fi justificată în niciun fel decizia de retragere a contestației pe un singur lot, în condițiile în care prevederile documentației sunt identice și/sau similare pe ambele loturi, contestațiile conțin critici copy-paste/identice în privința ambelor loturi, apărările autorității contractante au fost formulate în mod unitar în privința ambelor loturi.

În final, autoritatea contractantă arată că în procedură s-au depus 12 oferte (6 pentru lotul 1 și 6 pentru lotul 2), iar contestația formulată de (...) în cadrul lotului 2 (dosar nr. (...)) este lipsită de interes.

III. Dosar nr. (...).

Contestatorul (...) critică modul în care autoritatea contractantă a gestionat etapa de clarificări în cadrul procedurii de atribuire pentru contractul „Proiectare și Execuție Drum Expres (...), Lot 1: (...) – (...)”.

Acesta arată că, prin publicarea unui număr foarte mare de răspunsuri la solicitările de clarificări, autoritatea a modificat și completat în mod semnificativ documentația de atribuire, cu puțin timp înainte de termenul-limită de depunere a ofertelor, stabilit la 30.01.2026

Contestatorul susține că termenul de depunere a ofertelor nu este realist și este insuficient pentru integrarea informațiilor transmise prin clarificări în documentația tehnică și financiară, în condițiile în care aceste răspunsuri conțin elemente esențiale pentru elaborarea ofertelor

Se mai arată că autoritatea contractantă a refuzat prelungirea termenului-limită, deși clarificările ar avea natura unor modificări semnificative ale documentației, situație în care legea impune prelungirea perioadei de depunere a ofertelor

Contestatorul invocă încălcarea principiilor transparenței, tratamentului egal, proporționalității și nediscriminării, apreciind că modalitatea de comunicare a clarificărilor și lipsa unui termen adecvat afectează posibilitatea operatorilor economici de a formula oferte complete și conforme

Pentru aceste considerente, contestatorul solicită admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

Motivarea integrală a contestației se regăsește în fișierul „[(...)/00285] *Contestatie Clarificarea 1 Lot 1_(...)_semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 26.01.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026.

Prin punctul de vedere nr. (...), înregistrat la Consiliu cu nr. (...), (...)S.A a solicitat Consiliului respingerea contestației formulate de (...), ca fiind lipsită de interes, inadmisibilă, tardivă și pe fond ca fiind neîntemeiată, nefondată și neprobată.

Apărările se regăsesc în fișierul „[(...)/00617] *PDV Contestatie (...)* Lotul 1_*semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 04.02.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026.

IV. Dosar nr. (...)

Contestatorul (...) critică modul în care autoritatea contractantă a gestionat etapa de clarificări din cadrul procedurii de atribuire a contractului „Proiectare și Execuție Drum Expres (...), Lot 2: (...) – (...)”

Acesta arată că autoritatea contractantă a publicat un număr ridicat de răspunsuri la solicitările de clarificări, cu puțin timp înainte de termenul-limită de depunere a ofertelor, fără a prelungi în mod corespunzător acest termen

Contestatorul susține că prin conținutul lor, aceste răspunsuri completează sau modifică documentația de atribuire și conțin informații esențiale pentru elaborarea ofertelor, fiind necesară analizarea și integrarea lor în documentația tehnică și financiară

De asemenea, (...) critică faptul că termenul de depunere a ofertelor nu ar fi realist și suficient pentru pregătirea unei oferte complete și conforme, în contextul volumului și complexității clarificărilor comunicate

Contestatorul invocă încălcarea principiilor transparenței, tratamentului egal și proporționalității, prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice, precum și obligația autorității contractante de a prelungi termenul de depunere a ofertelor în cazul unor modificări semnificative ale documentației.

Pentru aceste considerente, contestatorul solicită admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

Motivarea integrală a contestației se regăsește în fișierul „[(...)/00286] *Contestatie Clarificarea 1 Lot 2_(...)_semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 27.01.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026.

Prin punctul de vedere nr. (...), înregistrat la Consiliu cu nr. (...), (...)S.A a solicitat Consiliului respingerea contestației formulate de (...), ca fiind lipsită de interes, inadmisibilă, tardivă și pe fond ca fiind neîntemeiată, nefondată și neprobată.

Apărările se regăsesc în fișierul „[(...)/00618] *Punct de vedere Dosar 213_Complet 7_semnat.pdf*”, postat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 05.02.2026 în cadrul documentelor asociate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026.

Din documentele depuse de părți și din susținerile acestora, Consiliul constată următoarele:

(...)SA, în calitate de autoritate contractantă, a inițiat procedura de atribuire prin licitație deschisă accelerată, a contractului de achiziție publică având ca obiect „*PROIECTARE ȘI EXECUTIE Drum Expres (...) Lot 1: (...) – (...) Lot 2: (...) – (...)*”, cod CPV 45233100-0 (Rev.2), prin publicarea în SEAP a anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026, stabilind inițial, data limită de depunere a ofertelor la 23.01.2026, modificată ulterior la data de 30.01.2026, criteriul de atribuire „cel mai bun raport calitate-preț” și valoarea estimată de 4.566.811.518,04 lei.

Fiind nemulțumită de unele prevederi ale documentației de atribuire, societatea (...) a depus următoarele contestații:

- Contestația înregistrată la CNSC sub nr. (...), formulată împotriva documentației de atribuire aferentă **lotului 1**, care formează obiectul dosarului **nr. (...)**, prin care a solicitat următoarele:

1. Suspendarea procedurii de atribuire, până la soluționarea cauzei;
2. Remedierea documentației de atribuire a contractului de lucrări având ca obiect „PROIECTARE ȘI EXECUȚIE (...)Lot 1: (...) – (...)”, în sensul:

I. Obligării autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere necesare restabilirii legalității, constând în prelungirea termenului de depunere a ofertelor;

II. Eliminării de la subfactorul de evaluare tehnic - *Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice și umane în corelare cu specificul și complexitatea activităților* - a prevederii conform căreia punctajul maxim se acordă doar pentru mijloacele de transport electrice și/sau hibride;

III. Eliminării obligativității formularelor A1, A2, B1, B2 privind garanția de participare și garanția de bună execuție;

IV. Eliminării clauzelor nelegale din Acordul contractual, criticate la pct. C.4 din contestație, prevăzute la clauza 1 pct. ww, clauza 36.2, clauza 36.3, clauza 16.1.b), clauza 17.6, clauza 48.3, clauza 50.3.

3. Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației.

(...) a prezentat Consiliului dovada respectării dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Recipisa de consemnare a cauțiunii nr. 212027850/1 din data de 14.01.2026, eliberată de CEC BANK – Sucursala Bistrița în sumă de 220.000 lei.

Recipisa de consemnare se va restitui în condițiile stipulate de art. 1064 din Codul de procedură civilă, coroborate cu dispozițiile art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare.

• Contestația înregistrată la CNSC sub nr. (...), formulată împotriva documentației de atribuire aferentă **lotului 2**, care formează obiectul dosarului **nr. (...)**, prin care a solicitat următoarele:

1. Suspendarea procedurii de atribuire, până la soluționarea cauzei.

2. Remedierea documentației de atribuire a contractului de lucrări având ca obiect „PROIECTARE ȘI EXECUȚIE (...)Lot 2: (...) – (...)”, în sensul:

I. Obligării autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere necesare restabilirii legalității, constând în prelungirea termenului de depunere a ofertelor;

II. Eliminării de la subfactorul de evaluare tehnic - *Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice si umane in corelare cu specificul si complexitatea activităților* - a prevederii conform căreia punctajul maxim se acordă doar pentru mijloacele de transport electrice și/sau hibride;

III. Eliminării obligativității formularelor A1, A2, B1, B2 privind garanția de participare și garanția de bună execuție;

IV. Eliminării clauzelor nelegale din Acordul contractual, criticate la pct. C.4 din contestație, prevăzute la clauza 1 pct. ww, clauza 36.2, clauza 36.3, clauza 16.1.b), clauza 17.6, clauza 48.3, clauza 50.3.

3. Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației.

(...) a prezentat Consiliului dovada respectării dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Recipisa de consemnare a cauțiunii nr. 212027833/1 din data de 14.01.2026, eliberată de CEC BANK – Sucursala Bistrița în sumă de 220.000 lei.

Recipisa de consemnare se va restitui în condițiile stipulate de art. 1064 din Codul de procedură civilă, coroborate cu dispozițiile art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Încheierea nr. 125/C7/(...) din 19.01.2026, Consiliul a respins ca nefondate, cererile de suspendare a procedurii de atribuire, formulate de (...) pentru loturile nr. 1 (dosar nr. (...)) și nr. 2 (dosar nr. (...)) ale procedurii de atribuire.

De asemenea, fiind nemulțumită de Clarificarea nr. 1 la documentația de atribuire (lot 1 și, respectiv lot 2), publicate de către autoritatea contractantă în SEAP la data de 19.01.2026, (...)a depus următoarele contestații:

- Contestația înregistrată la CNSC sub nr. (...), formulată în cadrul **lotului 1**, care formează obiectul dosarului **nr. (...)**, prin care a solicitat următoarele:

1. Admiterea contestației, astfel cum aceasta a fost formulată;
2. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;
3. Anularea parțială a Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată în data de 19.01.2026 cuprinzând răspunsurile nelegale ale autorității contractante la solicitările de clarificări adresate de operatorii economici;

4. Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului de depunere a ofertelor cu cel puțin 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei ce se va pronunța;

5. Obligarea autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere detaliate în cuprinsul contestației.

(...)a prezentat Consiliului dovada respectării dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Recipisa de consemnare a cauțiunii nr. 1/26.01.2026 emisă de Raiffeisen Bank în sumă de 220.000 lei.

Recipisa de consemnare se va restitui în condițiile stipulate de art. 1064 din Codul de procedură civilă, coroborate cu dispozițiile art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare.

- Contestația înregistrată la CNSC sub nr. (...), formulată în cadrul **lotului 2**, care formează obiectul dosarului **nr. (...)**, prin care a solicitat următoarele:

1. Admiterea contestației, astfel cum aceasta a fost formulată;
2. Suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației;

3. Anularea parțială a Clarificării nr. 1 la documentația de atribuire, publicată în data de 19.01.2026 cuprinzând răspunsurile nelegale ale autorității contractante la solicitările de clarificări adresate de operatorii economici;

4. Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului de depunere a ofertelor cu cel puțin 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei ce se va pronunța;

5. Obligarea autorității contractante la adoptarea măsurilor de remediere detaliate în cuprinsul contestației.

(...)a prezentat Consiliului dovada respectării dispozițiilor art. 61¹ alin. (1) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Recipisa de consemnare a cauțiunii nr. 2/26.01.2026 emisă de Raiffeisen Bank în sumă de 220.000 lei.

Recipisa de consemnare se va restitui în condițiile stipulate de art. 1064 din Codul de procedură civilă, coroborate cu dispozițiile art. 61¹ alin. (5), (6) și (7) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Încheierea nr. 358/C7/180, 213 din 02.02.2026, Consiliul a respins ca nefondate, cererile de suspendare a procedurii de atribuire, formulate de (...)pentru loturile nr. 1 (dosar nr. (...)) și nr. 2 (dosar nr. (...)) ale procedurii de atribuire.

În ceea ce privește contestația formulată de (...), înregistrată la CNSC sub nr. (...), care formează obiectul dosarului nr. (...), Consiliul constată următoarele:

Prin adresa fără număr de înregistrare la emitent, înregistrată la CNSC sub nr. (...), (...) a formulat „*Cerere de renunțare la contestația ce face obiectul dosarului nr. (...)*”, semnată atât de reprezentantul legal al societății doamna (...) - administrator, cât și de reprezentantul convențional al Societății civile de avocați (...).

În aceste condiții, în considerarea dispozițiilor art. 26 alin. (8) din Legea nr. 101/2016, conform căroră „*Consiliul poate lua act, oricând în cursul soluționării contestației, de renunțarea la aceasta de către contestator*”, Consiliul va face aplicarea acestora, luând act de faptul că (...) prin reprezentant legal, renunță la contestația fără număr de înregistrare la emitent, înregistrată la CNSC sub nr. (...), care formează obiectul dosarului nr. (...).

În consecință, în baza art. 26 alin. (8) din Legea nr. 101/2016, Consiliul ia act de renunțarea la contestația care formează obiectul dosarului nr. (...) depusă de (...), în contradictoriu cu autoritatea contractantă

În ceea ce privește contestația formulată de (...), înregistrată la CNSC sub nr. (...), care formează obiectul dosarului nr. (...), Consiliul constată următoarele:

Preliminar, analizării fondului cauzei, Consiliul va proceda la analiza excepției invocată de autoritatea contractantă privind lipsa de interes a contestatoarei, pe care o va respinge pentru următoarele motive:

1. În ceea ce privește obiectul de activitate al contestatoarei, așa cum rezultă din probatoriul administrat la dosarul cauzei de către

autoritatea contractantă, acesta se încadrează în codul CAEN (Rev. 3) – 4312 – *Lucrări de pregătire a terenului*.

Așa cum rezultă din Clasificarea activităților din economia națională – CAEN Rev. 2 – Note explicative, clasa 4312 - *Lucrări de pregătire a terenului* (identică cu cea aferentă Rev. 3), include, printre altele: curățarea amplasamentelor, lucrări de mutare a pământului: excavații, umplere, nivelarea și împrejmuirea amplasamentelor, săparea șanțurilor, eliminarea pietrelor, dinamități etc.

Analizând Fișa de date a achiziției, Consiliul reține că la punctul III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale, autoritatea contractantă a menționat următoarele cerințe:

*„Pentru fiecare lot in parte, Operatorii economici ce depun oferta trebuie sa dovedeasca o forma de inregistrare in conditiile legii din tara de rezidenta, din care sa reiasa ca operatorul economic este legal constituit, ca nu se afla in niciuna din situatiile de anulare a constituirii, precum si faptul **ca are capacitate profesionala de a realiza activitatile care fac obiectul contractului**.*

Modalitatea de îndeplinire:

Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul unic/ Ofertantul asociat/Tertul sustinator/ Subcontractantul va completa DUAE – sectiunea «Criteriile de selectie» - pct. A "Capacitatea de a corespunde cerintelor".

*Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire va prezenta, **anterior atribuirii contractului**, la solicitarea Autorității Contractante, Certificatul Constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teritorial în integralitate, **din care să rezulte că activitatea principală/secundară pe care o desfășoară conform codificării CAEN corespunde obiectului contractului**, precum si Declaratia privind Beneficiarul real al persoanei juridice, eliberata de ONRC.*

(...)

*Nota 1: Toate documentele justificative care atesta capacitatea de exercitare a activitatii profesionale a operatorilor economici vor contine informatii reale, valabile si actuale la data **prezentarii acestora**.*

*(...) Nota 3: **In cazul unei asocieri, se vor prezenta documente care atesta forma de inregistrare pentru fiecare dintre membrii asocierii. Pentru indeplinirea cerintei este suficient ca obiectul de activitate al fiecarui membru sa fie in concordanta cu partea din contract pe care o va realiza**.*

*(...) Nota 5: Pentru subcontractantii declarati in DUAE, obiectul de activitate in scris in documentele care atesta capacitatea de exercitare a activitatii profesionale va fi in concordanta cu **partea din contract pe care acestia o vor realiza**”.*

Față de cele mai sus menționate, Consiliul apreciază că obiectul contractului include *lucrări de pregătire a terenului* și având în vedere dispozițiile art. 53 din Legea nr. 98/2016 alin. (1) care prevede: „ (1) Au dreptul de a participa la procedurile de atribuire prevăzute la art. 68, în calitate de ofertant individual/ofertant asociat/candidat/terț

sustținător/subcontractant, operatorii economici definiți la art. 3 alin. (1) lit. jj)”, coroborat cu art. 3 alin. (1) lit. jj) din Legea nr. 98/2016, care definește sintagma „operator economic”, ca fiind „orice persoană fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, sau grup ori asociere de astfel de persoane, inclusiv orice asociere temporară formată între două ori mai multe dintre aceste entități, care oferă în mod licit pe piață executarea de lucrări, furnizarea de produse ori prestarea de servicii”, Consiliul apreciază că autoarea contestației ar putea participa la prezenta procedură într-o asociere de operatori economici/ca subcontractant.

În acest context, Consiliul reține că art. 51 din HG nr. 395/2016, prevede următoarele:

„(1) În situația în care autoritatea contractantă solicită în cadrul criteriilor referitoare la **capacitatea de exercitare a activității profesionale** și/sau cerințelor de executare a contractului anumite autorizații specifice, cerința se consideră îndeplinită în cazul operatorilor economici ce participă în comun la procedura de atribuire, **dacă aceștia demonstrează că dispun de respectivele resurse autorizate și/sau că unul dintre membrii asocierii deține autorizația solicitată, după caz, cu condiția ca respectivul membru să execute partea din contract pentru care este solicitată autorizația respectivă.**

(2) În cazul în care ofertantul/candidatul sau operatorii economici care participă în comun la procedura de atribuire subcontractează o parte din contractul de achiziție publică, cerința prevăzută la alin. (1) se consideră îndeplinită dacă subcontractantul nominalizat deține autorizația solicitată prin documentația de atribuire, cu condiția ca acesta **să execute partea din contract pentru care este solicitată autorizația respectivă**”.

În consecință, Consiliul constată că autoarea contestației este un operator economic interesat de prezenta procedură de atribuire și poate contesta prevederile documentației de atribuire.

2. Pentru a putea contesta prevederile documentației de atribuire, legislația în vigoare nu condiționează depunerea contestației de exercitarea dreptului de a solicita clarificări cu privire la documentația de atribuire conform dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, care prevede că: „Orice operator economic interesat **are dreptul** de a solicita clarificări sau informații suplimentare în legătură cu documentația de atribuire, cu respectarea termenului limită stabilit de autoritatea contractantă în anunțul de participare/simplificat/de concurs”, astfel încât susținerile autorității contractante referitoare la acest aspect sunt irelevante, la fel ca și precizările acesteia referitoare la faptul că „(...) nu a participat niciodată la vreo licitație de lucrări de construcție; nu a semnat niciun contract de lucrări cu (...) SA; nu a fost membru în nicio asociere participantă la vreo licitație derulată de Autoritatea Contractantă”.

3. Nu pot fi luate în considerare, nici trimiterile autorității contractante referitoare la resursele (...), deoarece în conformitate cu dispozițiile art. 185 alin. (1) din Legea nr. 98/2016: „În cazul în care mai mulți operatori economici participă în comun la procedura de atribuire, **îndeplinirea criteriilor privind capacitatea tehnică și profesională,**

precum și cea privind situația economică și financiară, se demonstrează prin luarea în considerare a resurselor tuturor membrilor grupului, iar autoritatea contractantă solicită ca aceștia să răspundă în mod solidar pentru executarea contractului de achiziție publică/acordului-cadru”.

Astfel, verificând interesul contestatoarei, Consiliul constată că sunt incidente următoarele prevederi legale:

- art. 2 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, potrivit căruia „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri poate solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, potrivit prevederilor prezentei legi”;

- art. 3 alin. (1) lit. f) din același act normativ, conform căruia „În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică, după cum urmează: (...) f) persoană care se consideră vătămată - orice operator economic care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

(i) are sau a avut un interes în legătură cu o procedură de atribuire;

și
(ii) a suferit, suferă sau riscă să sufere un prejudiciu ca o consecință a unui act al autorității contractante, de natură să producă efecte juridice, ori ca urmare a nesoluționării în termenul legal a unei cereri privind o procedură de atribuire”;

- art. 3 alin. (3) din Legea nr. 101/2016, potrivit căruia:

„(3) În sensul alin. (1) lit. f) pct. (i) se consideră că o persoană are sau a avut un interes în legătură cu o procedură de atribuire dacă nu a fost încă exclusă definitiv de la respectiva procedură. O excludere este definitivă în cazul în care a fost notificată candidatului/ ofertantului interesat și fie a fost considerată legală de către Consiliu/instanță, fie nu mai poate face obiectul unei căi de atac”;

- art. 2a alin. (2) paragraful 2 din Directiva nr. 66/2007 din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice, potrivit căruia „Se consideră că ofertanții sunt interesați dacă nu au fost încă excluși definitiv. O excludere este definitivă în cazul în care a fost notificată ofertanților interesați și fie a fost considerată legală de un organism independent responsabil de soluționarea căilor de atac, sau nu mai poate face obiectul unei căi de atac”.

Așadar, pentru a putea fi considerată persoană vătămată printr-un act emis de o autoritate contractantă, în cadrul unei proceduri de achiziție publică, contestatoarea trebuie să aibă sau să fi avut un interes legitim în legătură cu procedura și să fi suferit, să sufere sau să riște să sufere un prejudiciu urmare a unui act al autorității contractante.

Deși, nici Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare și nici codul de procedură civilă nu definesc interesul, în doctrină

s-a arătat că, prin acesta, se înțelege folosul practic imediat pe care îl are o parte pentru a justifica punerea în mișcare a acțiunii sale. Exercițiul dreptului de a formula o acțiune în justiție, precum și o contestație ca cea de față, cere o justificare, prin impunerea condiției interesului urmărindu-se evitarea unor litigii lipsite de orice utilitate. Interesul, indiferent că este moral și/sau material, trebuie să fie legitim, personal și direct, să fie născut și **actual**.

Aplicând considerentele doctrinare mai sus-menționate la speța analizată, Consiliul constată că prezenta contestație este justificată de existența unui interes care îndeplinește condițiile expuse anterior, motiv pentru care va respinge excepția invocată de autoritatea privind lipsa de interes a contestatoarei.

În continuare, Consiliul procedează la analiza pe fond a criticilor formulate de contestatoare.

Prima critică a contestatoarei vizează nelegalitatea inițierii de către autoritatea contractantă a unei licitații deschise accelerate. Se arată că anunțul de participare a fost publicat de autoritatea contractantă în SEAP la data de 02.01.2026, iar data limită de depunere a ofertelor este 23.01.2026, ceea ce înseamnă că, între data publicării anunțului de participare și data limită de depunere a ofertelor sunt 21 zile, iar nu 35 de zile, cum impune art. 74 alin. (1) din Legea nr. 98/2016.

În analiza acestei critici, Consiliul reține că autoritatea contractantă a modificat data limită de depunere a ofertelor de la 23.01.2026 la 30.01.2026.

De asemenea, analizând prevederile Fișei de date a achiziției, Consiliul mai reține că la punctul II.1.4) - *Descrierea succintă a contractului sau a achiziției/achizițiilor*, autoritatea contractantă a menționat următoarele informații:

*„Obiectul contractului îl reprezintă **proiectarea și executia lucrarilor pentru loturile 1 si 2 ale Drumul Expres (...), dupa cum urmeaza:***

- Lot 1: (...) – (...), in lungime de 18,6 km;
- Lot 2: (...) – (...), in lungime de 24,45 km;

*Autoritatea Contractanta aduce la cunostinta operatorilor economici faptul ca prezenta procedura de achizitie publica este **finanțabilă** prin instrumentul SAFE, **fapt pentru care prezenta procedura este supusa si se desfasoara in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului «Acțiunea pentru securitatea Europei» (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (Anexat in cadrul documentatiei de atribuire), respectarea prevederilor acestui Regulament constituind conditii de eligibilitate imperative.***

*Avand in vedere aceste considerente, **si tinand cont de prevederile actului normativ de transpunere a legislatiei europene in cea nationala**, Autoritatea Contractanta utilizeaza procedura de licitatie deschisa accelerata cu termene reduse de depunere a ofertelor si respectiv termene reduse de publicare a Raspunsului Consolidat la solicitarile de clarificare.*

In conformitate cu prevederile art. 160 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 cu modificarile si completarile ulterioare, termenul limita pana la care orice operator economic interesat de participarea la procedura de achizitie publica are dreptul de a solicita clarificari sau informatii suplimentare in legatura cu documentatia de atribuire este cu 9 zile inainte de termenul limita de depunere a ofertelor.

In conformitate cu prevederile art. 160 alin. (2) din Legea 98/2016 cu modificarile si completarile ulterioare, Autoritatea Contractanta stabileste un singur termen limita in care va raspunde tuturor solicitarilor de clarificare/ informatiilor suplimentare, dupa cum urmeaza: cu 5 zile inainte de termenul limita de depunere a ofertelor.

Termenul de raspuns la clarificări a fost stabilit astfel incat operatorii economici sa aiba o perioada adecvata pentru analiza documentatiei de atribuire si, ulterior, pentru elaborarea ofertelor prin prisma răspunsurilor oferite de Autoritatea Contractanta”.

Verificând Strategia de contractare nr. 9/14393/30.12.2025, Consiliul reține că în cuprinsul acesteia la paginile 10-11 se precizează următoarele:

Termenele au fost stabilite in conformitate cu prevederile art. 161, alin. (1) din Legea nr. 98/2016, precum si in conformitate cu Adresa nr. 40891/15.12.2025 Ministerului Transporturilor si Infrastructurii - Direcția Generală Programe Europene Transport, cu rol de Autoritate de Management:

“În cadrul negocierilor privind finanțarea obiectivelor de investiții conform prevederilor Regulamentului Consiliului (UE) 2025/1106 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru Securitatea Europei” (SAFE), care vizează consolidarea industriei europene de apărare și întărirea capacităților strategice ale Uniunii Europene, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a obținut includerea în Planul Național de Investiții a secțiunilor transfrontaliere ale autostrăzilor A7 Pașcani – Suceava – Siret și A8 Moșca – Ungheni.

În vederea încadrării în condițiile de eligibilitate ale instrumentului SAFE, respectiv semnarea contractelor de achiziție publică până la data de 31 mai 2026, **este necesară lansarea procedurilor de achiziție publică în regim de urgență.**

În acest sens, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a introdus un amendament la proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2025 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru Securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 488/24.11.2025), după cum urmează:

Art. 4 se completează cu un nou alineat, alineatul (5), care va avea următorul cuprins:

”(5) În aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2025/1106, pentru proiectele de infrastructură de transport rutier de interes național finanțate sau finanțabile prin instrumentul financiar european SAFE, **Autoritatea Contractantă are dreptul de a aplica procedura de licitație deschisă prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu reducerea**

termenelor în conformitate cu art. 74 alin. (3) și art. 161 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, situația de urgență considerându-se a fi demonstrată în mod corespunzător prin raportare la contextul descris în preambulul prezentei ordonanțe de urgență”,

care instituie recunoașterea expresă a caracterului de urgență al situației, **permitând autorității contractante să aplice procedura de licitație deschisă cu termene reduse.**

Potrivit informațiilor disponibile pe portalul Camerei Deputaților, amendamentul a primit aviz favorabil din partea comisiilor de specialitate, iar la data prezentei se află în procedură de vot final la Senat.

Astfel, având în vedere procedurile legislative, respectiv termenele procedurale, pentru a spori șansele finalizării procedurilor de achiziție publică cu încadrarea în termenul limită, prin prezenta adresă, vă recomandăm aplicarea procedurii de licitație deschisă prevăzută la art. 68 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind

achizițiile publice, cu reducerea termenelor în conformitate cu art. 74, alin. (3) și art. 161, alin. (1) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, conform textului de amendament propus.

Astfel, analizând cele mai sus menționate, Consiliul constată că Transpunerea Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului «Acțiunea pentru securitatea Europei» (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare la nivel național, s-a realizat la nivel național prin OUG nr. 62/2025 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2025/1.106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 4/2026.

Art. 4 alin. (4) din OUG nr. 62/2025 prevede că:

*„În aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1.106, pentru proiectele de infrastructură de transport rutier de interes național finanțate sau finanțabile prin instrumentul financiar european SAFE, **autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de licitație deschisă prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, cu reducerea termenelor în conformitate cu art. 74 alin. (3) și art. 161 alin. (1) din aceeași lege, situația de urgență considerându-se a fi demonstrată**”.*

Astfel, Consiliul constată că actul normativ anterior menționat **a instituit o prezumție legală referitoare la demonstrarea situației de urgență** [*„situația de urgență considerându-se a fi demonstrată”*] impusă de constrângerile din Regulamentul (UE) 2025/1.106, relevante fiind următoarele considerente:

„(30) Achizițiile publice în comun ar trebui să implice cel puțin două țări participante care sunt state membre, state SEE-AELS sau Ucraina, dintre care cel puțin una ar trebui să fie un stat membru care beneficiază de sprijin sub formă de împrumut în cadrul instrumentului SAFE. În plus, țărilor în curs de aderare, altor țări candidate și potențialilor candidați, precum și altor țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) ar trebui să li se permită să participe la achiziții publice în comun efectuate cu un stat membru care beneficiază de asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE. Achizițiile publice în comun pot include contracte de achiziții publice existente care îndeplinesc aceleași condiții.

Achizițiile publice efectuate de un stat membru ar trebui, de asemenea, să fie eligibile pentru sprijin atunci când contractul a fost semnat până la 30 mai 2026, cu condiția ca statul membru respectiv să fi luat toate măsurile necesare, agreeate prin acordul operațional, pentru a extinde beneficiul contractului respectiv adresându-se în mod activ altor state membre, statelor SEE-AELS și Ucrainei, precum și țărilor în curs de aderare, țărilor candidate, potențialilor candidați, sau altor țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare. Includerea statelor SEE-AELS și a Ucrainei printre țările care pot constitui numărul minim necesar pentru o achiziție publică în comun este justificată de parteneriatul strâns al țărilor respective cu Uniunea în ceea ce privește producția industrială din domeniul apărării și, respectiv, de faptul că Ucraina se confruntă în mod direct cu războiul de agresiune în curs al Rusiei. De asemenea, statele membre sunt încurajate să sprijine în continuare Ucraina cu echipamente achiziționate cu asistența financiară în cadrul instrumentului SAFE. Participarea acestor țări terțe la achizițiile publice în comun atribuite EDTIB sau bazei industriale tehnologice și de apărare a Ucrainei sau a statelor SEE-AELS ar trebui să contribuie la creșterea nivelului de agregare a cererii care este necesar pentru a obține o extindere a capacității industriale. De asemenea, acest lucru ar sprijini interoperabilitatea sistemelor și a produselor implementate de partenerii cei mai apropiați ai Uniunii din acest domeniu, permițând eventual statelor membre participante să obțină prețuri mai bune. (...).

(32) În acest scop, ar trebui să se faciliteze atribuirea contractelor bazate pe achiziții publice care implică cel puțin un stat membru sprijinit prin asistența financiară în cadrul instrumentului SAFE. **Termenele stabilite în Directiva 2009/81/CE, inclusiv termenele reduse stabilite la articolul 33 alineatul (7) din directiva respectivă, nu oferă suficientă flexibilitate pentru a face față urgenței situației de criză actuale. Prin urmare, ar trebui să se considere că statele membre care efectuează achiziții publice în comun utilizând asistența financiară în cadrul instrumentului SAFE se află într-o situație de urgență generată de o criză**, ceea ce justifică recurgerea la o procedură de negociere fără publicarea unui anunț de participare astfel cum se prevede în Directiva 2009/81/CE. În plus, având în vedere urgența care rezultă din situația de criză actuală, care necesită investiții imediate și masive în EDTIB și pentru a proteja interesele de securitate ale statelor membre care participă la achiziții publice cu sprijinul instrumentului SAFE, este de asemenea necesar să se permită posibilitatea de a deschide un acord-cadru sau un contract existent pentru autoritățile contractante ale statelor membre care inițial nu erau părți la acordul-cadru sau contractul respectiv, chiar dacă în respectivul acord-cadru sau contract nu este prevăzută o astfel de opțiune, cu condiția să se obțină în prealabil consimțământul întreprinderii care a încheiat acordul-cadru sau contractul”.

În acest context, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele susținerile ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„(...) in absenta asigurării finanțării prin intermediul Instrumentului SAFE, nu au fost identificate surse alternative de finanțare, motiv pentru care neîncheierea Contractelor de lucrări până **in luna mai 2026 ar echivala cu imposibilitatea realizării obiectivului de investiții pe termen nedeterminat.**

Un alt aspect extrem de important este ca **obiectivul de investiții care face obiectul procedurii de achiziție publică, beneficiind de**

sprijin financiar prin intermediul Instrumentului SAFE, va fi proiectat astfel incat sa fie asigurata dubla utilizare, civila si militara (...)".

De asemenea, Consiliul reține că, în referire la licitația deschisă, art. 74 din Legea nr. 98/2016, prevede că:

„(1) Perioada cuprinsă între data transmiterii anunțului de participare spre publicare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și data-limită de depunere a ofertelor este de cel puțin 35 de zile. (...)

(3) În cazul în care o situație de urgență, demonstrată în mod corespunzător de către autoritatea contractantă, face imposibil de respectat perioada prevăzută la alin. (1), autoritatea contractantă poate stabili o **perioadă redusă pentru depunerea ofertelor, care nu poate fi mai mică de 15 zile de la data transmiterii spre publicare a anunțului de participare**.

(4) Autoritatea contractantă are dreptul de a reduce cu 5 zile perioada pentru depunerea ofertelor prevăzută la alin. (1) în cazul în care acceptă depunerea ofertelor prin mijloace electronice, în condițiile prezentei legi”.

Totodată, art. 161 din același act normativ stipulează că:

„(1) În măsura în care solicitările de clarificări sau informații suplimentare au fost adresate în termenul prevăzut în anunțul de participare/de concurs, răspunsul autorității contractante la aceste solicitări trebuie să fie transmis cu cel puțin 10 zile, **respectiv 5 zile în situațiile de urgență demonstrate în mod corespunzător de autoritatea contractantă, prevăzute la art. 74 alin. (3) și art. 79 alin. (5)**, înainte de termenul stabilit pentru depunerea ofertelor sau solicitărilor de participare.

(2) În cazul aplicării procedurii simplificate, termenele prevăzute la alin. (1) se reduc la 6 zile în cazul contractului de achiziție publică de lucrări, respectiv 3 zile în cazul contractului de achiziție publică de produse sau de servicii, sau cu cel puțin două zile, în cazul contractului de achiziție publică de produse de complexitate redusă sau în situațiile de urgență, demonstrate în mod corespunzător de către autoritatea contractantă, înainte de data-limită stabilită pentru depunerea ofertelor sau solicitărilor de participare”.

Așa cum Consiliul a arătat anterior, în prezenta cauză autoritatea contractantă nu mai are obligația de a demonstra situația de urgență, aceasta fiind prezumată în conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. (4) din OUG nr. 62/2025 care prevede că: „În aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1.106, pentru proiectele de infrastructură de transport rutier de interes național finanțate sau finanțabile prin instrumentul financiar european SAFE, **autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de licitație deschisă prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, cu reducerea termenelor în conformitate cu art. 74 alin. (3) și art. 161 alin. (1) din aceeași lege, situația de urgență considerându-se a fi demonstrată**”.

Față de cele mai sus menționate, Consiliul constată că anunțul de participare nr. (...) a fost publicat în SEAP la data de 02.01.2026, iar data limită de depunere a ofertelor a fost modificată de la data de 23.01.2026 la data de 30.01.2026, rezultând un număr de 27 zile superior celui permis de lege.

De asemenea, Consiliul reține că Răspunsurile consolidate la clarificări „Clarificarea nr. 1 la documentația de atribuire (lot 1 și, respectiv lot 2)”, au fost publicate de către autoritatea contractantă în SEAP la data de 19.01.2026, rezultând un număr de 10 zile, de asemenea, superior celui permis de lege.

În acest context, Consiliul reține ca fiind relevante în cauză și următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere nr. 92/(...), înregistrat la CNSC sub nr. (...): „(...) *documentația de atribuire este una utilizată în zeci de proceduri de achiziție publică de proiectare și execuție anterioare, atât în ceea ce privește clauzele contractuale (inclusiv penalități) cât și în ceea ce privește formularele, cerințele de calificare, factorii de evaluare astfel încât piața de profil este familiarizată cu cerințele Autorității Contractante și pot fi elaborate și depuse un număr mare de oferte astfel încât să fie asigurată o competiție reală și benefică în vederea atribuirii contractului.*

Singurul element de noutate este reprezentat de includerea prevederilor Regulamentului UE nr. 1106/2025 și ale OUG nr. 62/2025 la nivelul documentației de atribuire (...)

Precizam faptul că de la momentul publicării anunțului de participare și până în prezent, s-au înscris în SEAP la această procedură nu mai puțin de 24 de operatori economici interesați să depună oferta”, respectiv din adresa nr. (...), înregistrată la CNSC sub nr. (...) din cuprinsul căreia rezultă că în cadrul loturilor 1 și 2, au fost depuse câte șase oferte.

Față de cele mai sus menționate, Consiliul va respinge critica autoarei contestației care vizează nelegalitatea inițierii de către autoritatea contractantă a unei licitații deschise accelerate și nerespectarea termenelor prevăzute de legislația în vigoare.

A doua critică a contestatoarei vizează *subfactorul de evaluare tehnic - Metodologia de realizare a contractului și planificarea resurselor tehnice și umane în corelare cu specificul și complexitatea activităților constând în cotarea doar a mijloacelor de transport electrice sau hibride, (...)* apreciind că este necesară eliminarea condiției restrictive potrivit căreia transportul trebuie realizat exclusiv cu autobasculante de tip electric sau hibrid, întrucât aceasta restrânge în mod nejustificat concurența și depășește cerințele rezonabile raportate la obiectul contractului. Se mai arată că factorul de evaluare criticat nu reflectă vreun avantaj pe care autoritatea contractantă îl poate obține și care, este evident că nu ar avea nicio utilitate în cadrul prezentului contract, ci, ar conduce, eventual, la distorsionarea rezultatului aplicării criteriului de atribuire. Mai mult, în condițiile în care proiectul tehnic nu a fost elaborat, ci, urmează a face obiectul contractului care va fi atribuit prin prezenta procedură, rezultă că nu au fost încă stabilite resursele necesare pentru execuția acestuia iar, drept consecință, autoritatea contractantă nu ar putea să verifice dacă

persoanele sau utilaje/vehicule/autoturisme electrice propuse de ofertanți sunt sau nu necesare în executarea contractului, cu încălcarea prevederilor art. 189 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, situație în care, comisia de evaluare nu ar putea să-și îndeplinească obligația prevăzută la alin. (3) al aceleiași norme juridice, potrivit căruia *„Atunci când consideră necesar, autoritatea contractantă verifică exactitatea informațiilor și dovezilor furnizate de ofertanți”*.

Analizând prevederile documentației de atribuire, Consiliul reține că în cadrul criteriului de atribuire *„Cel mai bun raport calitate – preț”*, autoritatea contractantă a menționat următorul factorul de evaluare:

Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice si umane in corelare cu specificul si complexitatea activitatilor	Descrierea, reprezentarea grafica si planificare activitatilor contractului in corelare cu resursele tehnice si umane raportat la specificul si complexitatea activitatilor.	18% Punctaj maxim factor: 18
--	--	---------------------------------

pentru care a menționat următorul algoritm de calcul:

*„1. Autoritatea Contractanta acorda **18 puncte** pentru ofertantii care prezinta o metodologie de implementare a contractului care demonstreaza o foarte buna intelegere a activitatilor stabilite in Cerintele Beneficiarului, precum si o buna documentare/ analiza a proiectului. In vederea obtinerii celor 18 puncte acordate, metodologia de implementare a contractului va trebui sa contina cel putin urmatoarele:*

a) descrierea TUTUROR sub-activitatilor care compun activitatile de proiectare si executie prevazute in Cerintele Beneficiarului, in succesiunea normala a acestora, si in corelare INTEGRALA cu resursele tehnice si umane necesare proiectarii si executiei referitoare la:

- numarul si specialitatile personalului propus (cel putin personalul solicitat prin Cerintele Beneficiarului atat pentru activitatea de proiectare, cat si pentru cea de executie, precum si orice alt personal necesar realizarii contractului),

- facilitatile/dotarile tehnice specifice executiei Lucrarilor (cel putin echipamentele/utilajele/instalatiile minim solicitate prin Cerintele Beneficiarului).

- principalele materiale ce vor fi puse in opera in vederea realizarii Lucrarilor, tinand cont de obiectele de constructii ce intra in alcatuirea Lucrarilor, precum si de solutiile tehnice adoptate;

*- **demonstrarea utilizarii de metodologii favorabile protectiei mediului inconjurator, care sa conduca la reducerea impactului asupra mediului prin:***

*• **transportul ecologic de la sursa la santier al principalelor materiale utilizate (bitum, emulsie bituminoasa, agregate, materiale de umplutura pentru terasamente, ciment, armaturi, beton) prin modalitati de transport nepoluante si/sau cu impact redus asupra mediului, cum ar fi: respectarea celui mai recent standard de poluare existent la data publicarii anuntului de participare pentru un numar minim de mijloace de transport rutier***

(si anume 5 autobetoniere, 15 autobasculante, 2 vehicule pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau folosirea de mijloace de transport rutier cu propulsie exclusiv electrica si/sau hibrida pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 3 autobetoniere, 7 autobasculante, 1 vehicul pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau utilizarea transportului pe calea ferata, si

- descrierea metodologiei de reciclare si/sau de "reutilizare pe santier" atat a deseurilor rezultate din "constructii si demolari" aflate pe traseul drumului expres cat si a deseurilor rezultate in timpul executiei lucrarilor de excavare (materialelor si solurilor excavate care provin din nivelarea si pregatirea santierului/terenului si/sau din excavatiile patului drumului, ale fundatiei si ale santurilor si/sau din excavatiile de sol vegetal);

b) reprezentarea grafica si descrierea:

- activitatilor aferente studiilor de teren pentru realizarea activitatii de proiectare
- activitatilor de coordonare a proiectarii lucrarilor aferente utilitatilor;
- tuturor sub-activitatilor aferente etapei de executie a lucrarilor.

c) descrierea rolului echipei de proiectare in realizarea contractului si interactiunea acesteia cu echipa de coordonare a executiei lucrarilor

d) prezentarea managementului general al contractului, prin prisma interactiunii cu personalul de management al Autoritatii Contractante, cu personalul Supravizorului, cu personalul Autoritatilor publice implicate in emiterea diverselor avize (inclusiv in ceea ce priveste verificatorii autorizati).

2. Autoritatea Contractanta acorda **12 puncte** pentru ofertantii care prezinta o metodologie de implementare a contractului care demonstreaza o buna intelegere a activitatilor stabilite in Cerintele Beneficiarului.

In vederea obtinerii celor 12 puncte acordate, metodologia de implementare a contractului va trebui sa contina cel putin urmatoarele:

a) descrierea MAJORITATII sub-activitatilor care compun activitatile de proiectare si executie prevazute in Cerintele Beneficiarului, in succesiunea normala a acestora, si in corelare PARTIALA cu resursele tehnice si umane necesare proiectarii si executiei referitoare la:

- numarul si specialitatile personalului propus (cel putin personalul solicitat prin Cerintele Beneficiarului atat pentru activitatea de proiectare, cat si pentru cea de executie, precum si orice alt personal necesar realizarii contractului),

- **facilitatile/ dotarile tehnice specifice executiei Lucrarilor (cel putin echipamentele/utilajele/ instalatiile minim solicitate prin Cerintele Beneficiarului).**

- principalele materiale ce vor fi puse in opera in vederea realizarii Lucrarilor, tinand cont de obiectele de constructii ce intra in alcatuirea Lucrarilor, precum si de solutiile tehnice adoptate;

- demonstrarea utilizării de metodologii favorabile protecției mediului înconjurător, care să conducă la reducerea impactului asupra mediului prin:

- descrierea metodologiei de reciclare și/sau de "reutilizare pe santier" atât a deșeurilor rezultate din "construcții și demolări" aflate pe traseul drumului expres cât și a deșeurilor rezultate în timpul execuției lucrărilor de excavare (materialelor și solurilor excavate care provin din nivelarea și pregătirea santierului/terenului și/sau din excavatiile patului drumului, ale fundației și ale santurilor și/sau din excavatiile de sol vegetal);

b) reprezentarea grafică și descrierea:

- activităților aferente studiilor de teren pentru realizarea activității de proiectare

- activităților de coordonare a proiectării lucrărilor aferente utilitatilor;

- tuturor sub-activităților aferente etapei de execuție a lucrărilor.

c) descrierea rolului echipei de proiectare în realizarea contractului și interacțiunea acesteia cu echipa de coordonare a execuției lucrărilor

3. Autoritatea Contractantă acordă **6 puncte** pentru ofertanții care prezintă o metodologie de implementare a contractului care demonstrează o înțelegere limitată atât a sub-activităților care compun activitățile de proiectare și execuție prevăzute în Cerințele Beneficiarului, cât și în ceea ce privește corelarea acestora cu resursele tehnice și umane necesare realizării contractului, precum și o înțelegere limitată a metodologiei privind protecția mediului înconjurător.

Nota 1: Autoritatea Contractantă nu acordă punctaje intermediare. În cazul în care nu sunt îndeplinite toate condițiile în mod cumulativ (prevăzute la lit. a, b, c și d) pentru acordarea punctajului conform punctului 1 din algoritmul de calcul, Comisia de evaluare va verifica îndeplinirea condițiilor prevăzute la următoarele intervale de punctare (punctul 2 și respectiv punctul 3).

Nota 2: Punctajele acordate pentru fiecare dintre intervalele prevăzute la punctele 1, 2 și 3 din cadrul algoritmului de calcul nu se cumulează, punctajul maxim ce poate fi acordat fiind de 18 puncte, conform intervalului de punctare prevăzut la punctul 1.

Nota 3: Termenul de "Activități", menționat în cadrul algoritmului de calcul se referă la activitățile prevăzute în toate capitolele din Cerințele Beneficiarului.

Nota 4: Termenul de "Sub-activități" reprezintă ansamblul demersurilor/acțiunilor necesare a fi realizate în vederea îndeplinirii activităților prevăzute în toate capitolele din Cerințele Beneficiarului.

Nota 5: În vederea demonstrării conformității Propunerilor Tehnice, Ofertanții vor trata toate activitățile cuprinse în cadrul Cerințelor Beneficiarului, iar pentru acordarea punctajului conform prezentului algoritm de calcul vor demonstra în mod corespunzător și îndeplinirea condiționalităților suplimentare prevăzute în cadrul fiecărui interval de punctare (1,2 sau 3, după caz).

Nota 6: Pentru obtinerea punctajului conform algoritmului de punctare prevazut la punctul 1 si respectiv punctul 2, Ofertantii, pe langa indeplinirea cerintelor minime de conformitate referitoare la aspectele legate de protectia mediului din cadrul Cerintelor Beneficiarului (conform cap. 3.3.21 Impactul asupra mediului, 4.16 Peisagistica si perdele forestiere, 5.10 Caracteristici imperative privind masurile de mediu, 12.3 Imprejmuire si bariere de mediu, 12.37 Cerinte legate de mediul inconjurator, 12.38 Planul de management de mediu) **trebuie sa demonstreze si realizarea aspectelor legate de protectia mediului solicitate suplimentar in cadrul fiecaruia dintre intervalele de punctare prevazute la punctul 1 si respectiv punctul 2 din cadrul prezentului factor de evaluare.** Ofertele care prezinta doar indeplinirea cerintelor minime de conformitate referitoare aspectele legate de protectia mediului din cadrul Cerintelor Beneficiarului (conform cap. 3.3.21 Impactul asupra mediului, 4.16 Peisagistica si perdele forestiere, 5.10 Caracteristici imperative privind masurile de mediu, 12.3 Imprejmuire si bariere de mediu, 12.37 Cerinte legate de mediul inconjurator, 12.38 Planul de management de mediu) nu vor fi punctate conform algoritmului de calcul al punctajului.

Nota 7 : (...)

Nota 8 : Pentru obtinerea punctajului la sub-factorul de evaluare - **transportul ecologic de la sursa la santier al principalelor materiale utilizate, ofertantii vor prezenta documente justificative din care sa reiasa, pentru fiecare mijloc de transport rutier, elementele necesare acordarii punctajului si anume: norma de poluare si/sau tipul de propulsie (electrica sau hibrida). Documentele justificative vor fi prezentate de catre Ofertanti strict pentru numarul minim solicitat prin intermediul sub-factorului de evaluare si nu pentru totalitatea utilajelor solicitate de Autoritatea Contractanta prin intermediul Cerintei 4 din sectiunea III.1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala".**

Analizând Strategia de contractare nr. 9/14393/30.12.2025, paginile 76 și următoarele, Consiliul constată că autoritatea contractantă a precizat următoarele:

„În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 52/2024 pentru modificarea și abrogarea unor prevederi din acte normative în domeniul achizițiilor publice și achizițiilor sectoriale, prin care a fost modificat art. 187 alin. (4¹) din Legea nr. 98/2016:

«(4¹) Pentru atribuirea contractelor de achiziție publică al căror obiect are impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, autoritatea contractantă va include în cadrul criteriului de atribuire prevăzut la alin. (3) lit. a) și b) factori de evaluare privind protecția mediului»,

Autoritatea contractanta precizeaza faptul ca in cadrul criteriului de atribuire utilizat se regasesc **factori de evaluare privind protectia mediului, si anume Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice si umane in corelare cu specificul si complexitatea activitatilor, justificarile regasindu-se in cele ce urmeaza.**

Autoritatea Contractanta precizeaza faptul ca a luat la cunostinta faptul ca in data de 29.12.2023, ANAP a publicat pe site-ul propriu, la sectiunea Criterii ecologice, Anexa care contine criteriile ecologice aplicabile proiectarii si executiei drumurilor. In acest sens, precizam faptul ca Autoritatea Contractanta a recurs la revizuirea factorului de evaluare privind Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice si umane in corelare cu specificul si complexitatea activitatilor, si nu la introducerea unui nou factor de evaluare in cadrul criteriului de atribuire, avand in vedere urmatoarele: (...)

In ceea ce priveste cerintele minime impuse prin raportare la actul de reglementare in domeniul protectiei mediului, precizam faptul ca aspectele solicitate prin factorul de evaluare **referitoare la transportul ecologic de la sursa la santier al principalelor materiale utilizate** (bitum, emulsie bituminoasa, agregate, materiale de umplutura pentru terasamente, ciment, armaturi, beton) prin modalitati de transport nepoluante si/sau cu impact redus asupra mediului, cum ar fi: respectarea celui mai recent standard de poluare existent la data publicarii anuntului de participare pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 5 autobetoniere, 25 de autobasculante, 2 vehicule pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau folosirea de mijloace de transport rutier cu propulsie exclusiv electrica si/sau hibrida pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 3 autobetoniere, 15 autobasculante, 1 vehicul pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau utilizarea transportului pe calea ferata **pentru Lotul 1** si transportul ecologic de la sursa la santier al principalelor materiale utilizate (bitum, emulsie bituminoasa, agregate, materiale de umplutura pentru terasamente, ciment, armaturi, beton) prin modalitati de transport nepoluante si/sau cu impact redus asupra mediului, cum ar fi: respectarea celui mai recent standard de poluare existent la data publicarii anuntului de participare pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 5 autobetoniere, 25 de autobasculante, 2 vehicule pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau folosirea de mijloace de transport rutier cu propulsie exclusiv electrica si/sau hibrida pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 3 autobetoniere, 15 autobasculante, 1 vehicul pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau utilizarea transportului pe calea ferata **pentru Lotul 2**, **REPREZINTA MASURI SUPLIMENTARE DE PROTECTIE A MEDIULUI INCONJURATOR**, fata de cele impuse prin Acordul de mediu, pag. 62, care vizeaza doar ca «Pentru a se evita producerea unor poluări accidentale, materialele de construcții nu se vor depozita pe malurile apelor, iar utilajele, echipamentele și mijloacele de transport folosite vor avea inspecția tehnică la zi», constituind astfel un avantaj real astfel cum se prevede la art. 32 alin. (2), alin. (8) și (9) din HG nr. 395/2016, cu modificările ulterioare.

Astfel, trebuie precizat faptul ca o oferta care prezenta doar indeplinirea cerintelor minime referitoare la protectia mediului, prevazute in Cerintele Beneficiarului si in Acordul de Mediu, dar care **nu prezentau**

si aspectele referitoare la transportul ecologic al materialelor de la sursa la santier si reciclarea si/sau de "reutilizarea pe santier" atat a deseurilor rezultate din "constructii si demolari" aflate pe traseul drumului expres cat si a deseurilor rezultate in timpul executiei lucrarilor de excavare **nu ar fi putut fi respinsa ca neconforma si drept urmare ar fi trebuit sa fie acceptata de Autoritatea Contractanta, relevandu-se astfel inca o data faptul ca, in cadrul factorului de evaluare, au fost solicitate cerinte suplimentare celor minime privind protectia mediului.**

Dupa cum se poate observa, impunerea demonstrarii de catre ofertanti, in vederea obtinerii punctajului maxim, ca detin utilaje/instalatii cu cel mai recent standard de poluare (Euro 6) si/sau folosirea de utilaje/instalatii cu propulsie exclusiv electrica si/sau hibrida si/sau transportul pe calea ferata reprezinta o masura suplimentara de protectie a mediului inconjurator, prin incurajarea ofertantilor de a propune o flota de utilaje/instalatii de ultima generatie, care vor conduce la limitarea emisiilor de particule (in cazul utilajelor Euro 6 si/sau hibride) sau chiar la eliminarea completa (in cazul vehiculelor cu propulsie exclusiv electrica).

In ceea ce priveste numarul de mijloace de transport solicitat in cadrul sub-factorului de evaluare, precizam faptul ca Autoritatea Contractanta a stabilit o pondere de 15% din numarul minim de mijloace de transport minim impuse in cadrul prezentei proceduri de achizitie publica (...).

În analizarea acestei critici a contestatoarei, Consiliul reține că așa cum rezultă din Fișa de date a achiziției, punctul II.2.14 Informații suplimentare:

„Achizitia se refera la un proiect in care se solicita operatorilor economici sa declare utilajele pe care le vor utiliza in derularea contractului (Conform HG NR. 342/2022): Da

Detaliere cerinte: Ofertantul trebuie sa demonstreze ca are la dispozitie/are acces la urmatoarele utilaje, instalatii si echipamente tehnice pentru executia lucrarilor:

Lot 2: (...) – (...):

- Statie de asfalt - 1 buc
- Statie de betoane - 1 buc
- Autobasculante - 145 buc
- Autobetoniere - 23 buc
- Excavatoare - 16 buc
- Autogredere - 6 buc
- Esaloane asfalt (repartizator asfalt+3 cilindri compactori) - 1 set
- Buldozere - 9 buc
- Automacara - sarcina de ridicare 40 t - 4 buc
- Automacara - sarcina de ridicare 120 t - 2 buc
- Compactoare terasamente - 15 buc
- Compactoare terasamente picior de oaie - 4 buc
- Instalatii piloti forati de diametru mare 1200 mm - 3 buc
- Instalatii piloti forati de diametru mare 1500 mm - 3 buc”.

Față de cerința documentației de atribuire anterior menționată, **necontestată în cadrul termenului legal**, Consiliul nu poate reține susținerile contestatoarei referitoare la faptul că în condițiile în care nu a fost elaborat proiectul tehnic, nu au fost stabilite resursele necesare pentru execuția contractului. În realitate, astfel cum rezultă din documentația de atribuire, autoritatea contractantă a menționat cerințe minime privind utilajele, instalațiile sau echipamentele tehnice pentru executarea contractului aferent lotului 2, însumând peste 230 de utilaje, dintre care doar aproximativ 7% utilaje ecologice se punctează în cadrul factorului de evaluare în discuție.

Având în vedere cele mai sus menționate, Consiliul va respinge critica formulată de (...), luând în considerare și următoarele argumente:

- Factorul de evaluare criticat a fost stabilit în mod legal, în conformitate cu dispozițiile art. 187 alin. (4) și (5) din Legea nr. 98/2016:

„(4) În sensul alin. (3) lit. a) și b), cel mai bun raport calitate-preț/calitate-cost se determină pe baza unor factori de evaluare care includ aspecte calitative, de mediu și/sau sociale în legătură cu obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru.

(4¹) Pentru atribuirea contractelor de achiziție publică al căror obiect are impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, autoritatea contractantă va include în cadrul criteriului de atribuire prevăzut la alin. (3) lit. a) și b) factori de evaluare privind protecția mediului.

(5) Factorii de evaluare prevăzuți la alin. (4) pot viza, printre altele:

a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile estetice și funcționale, accesibilitatea, conceptul de proiectare pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare și comercializarea și condițiile acesteia”, autoritatea contractantă având obligația de a include în documentația de atribuire factori de evaluare privind protecția mediului;

- Abordarea autorității contractante nu poate conduce la restrângerea concurenței în contextul în care transportul nu trebuie realizat exclusiv cu utilaje de tip electric sau hibrid, așa cum susține contestatoarea, fiind punctate suplimentar ofertele care propun utilaje ecologice, conform solicitării autorității contractante din cadrul factorului de evaluare

Metodologia de realizare a contractului si planificarea resurselor tehnice si umane in corelare cu specificul si complexitatea activitatilor	Descrierea, reprezentarea grafica si planificare activitatilor contractului in corelare cu resursele tehnice si umane raportat la specificul si complexitatea activitatilor.	18% Punctaj maxim factor: 18
--	--	---------------------------------

- Algoritmul de calcul este clar și nu permite o evaluare subiectivă;
- Numărul utilajelor ecologice punctate în cadrul factorului de evaluare este mic prin raportare la totalitatea utilajelor solicitate pentru acest contract;

- autoritatea contractantă a menționat în cadrul factorului de evaluare mai multe „modalitati de transport nepoluante si/sau cu impact redus asupra mediului, cum ar fi: respectarea celui mai recent standard de poluare existent la data publicarii anuntului de participare pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 5 autobetoniere, 15

autobasculante, 2 vehicule pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau folosirea de mijloace de transport rutier cu propulsie exclusiv electrica si/sau hibrida pentru un numar minim de mijloace de transport rutier (si anume 3 autobetoniere, 7 autobasculante, 1 vehicul pentru transport bitum si/sau emulsie bituminoasa si/sau ciment si/sau armaturi) si/sau utilizarea transportului pe calea ferata”, în funcție de propriile resurse și strategii ale fiecărui ofertant.

• factorul de evaluare nu este restrictiv, nu conduce la distorsionarea rezultatului aplicării criteriului de atribuire, a fost justificat în mod corespunzător în strategia de contractare, motiv pentru care nu se impune modificarea acestuia.

A treia critică a contestatoarei vizează necesitatea eliminării conținutului obligatoriu din Formularele (A1, A2, B1, B2) cu privire la Garanția de participare și Garanția de Bună Execuție. În susținerea criticii, se arată că este vădit disproporționat și nelegal ca autoritatea contractantă să impună un conținut expres al formularelor cât timp acestea sunt emise de societăți terțe față de procedura de atribuire. În acest moment asiguratorii refuză să emită garanțiile de participare/garantii de buna execuție pe formularele impuse de autoritățile contractante. Aceasta este o realitate a pieței de asigurări din România. Singura variantă acceptată de asiguratorii este emiterea garanției pe formularele proprii ale asiguratorului care respectă condițiile impuse de legislația achizițiilor publice și normele ASF care supraveghează și reglementează piața asigurărilor. Având în vedere contextul din piața asigurărilor, se arată că impunerea de către beneficiar a formularelor pentru garanția de participare și garanția de bună execuție poate conduce la imposibilitatea *de facto* a emiterii acestor garanții sub forma de instrument de garantare de către o societate de asigurări din România.

Analizând prevederile documentației de atribuire, Consiliul reține următoarele:

În Anexa 1 a documentației de atribuire, autoritatea contractantă a menționat următoarele informații la punctul III.1.6) *Depozite valorice și garanții solicitate:*

„III.1.6.a) Garantie de participare:

Autoritatea Contractanta solicita constituirea unei garantii de participare in quantum de: 20.000.000 Lei pentru Lotul 1, 16.900.000 Lei pentru Lotul 2.

Garantia de Participare poate fi constituita si in Euro, in quantum de: 4.068.956,03 Euro pentru Lotul 1, 3.321.997,92 Euro pentru Lotul 2, calculat la un curs mediu afisat de BNR, pentru luna octombrie 2025, de 1 Euro = 5.0873 Lei. Pentru calculul valorii Garantiei de Participare, in cazul in care ofertantul doreste sa prezinte Garantia de Participare in alta moneda decat euro se va utiliza cursul mediu aferent lunii octombrie 2025 publicat pe site-ul: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_ro . Garanția de participare se constituie prin virament bancar sau printr-un instrument de garantare emis de o instituție de credit

din România sau din alt stat sau de o societate de asigurări, în condițiile legii.

Garanția de participare se constituie prin:

a) virament bancar;

b) instrument de garantare emis în condițiile legii, astfel:

i) scrisoare de garanție emisă de o instituție de credit bancară din România sau din alt stat;

ii) asigurare de garanție emisă:

- fie de societate de asigurări care deține autorizație de funcționare emisă în România sau într-un alt stat membru al Uniunii Europene și/sau care este înscrisă în registrele publicate pe site-ul Autorității de Supraveghere Financiară, după caz;

- fie de o societate de asigurări dintr-un stat terț printr-o sucursală autorizată în România de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

În situația constituirii Garanției de participare prin virament bancar, vor fi utilizate conturile (...) SA deschise la CEC Bank Sucursala Piața Victoriei: RO84 CECE B000 30RO N282 1371 (RON) sau RO94 CECE B000 C1EU R282 1378 (EURO).

Perioada de valabilitate a garanției de participare va fi cel puțin egală cu perioada minimă de valabilitate a ofertei.

Garanția de participare trebuie să fie irevocabilă și neconditionată.

Garanția de participare trebuie să prevadă explicit că plata se va executa irevocabil și necondiționat, respectiv la prima cerere a Beneficiarului, pe baza declarației acestuia cu privire la culpa persoanei garantate, și se transmite în SEAP împreună cu oferta și celelalte documente ale acesteia, cel mai târziu la data și ora-limită de depunere a ofertelor. În cazul constituirii garanției de participare printr-un instrument de garantare emis de o instituție de credit din România sau din alt stat sau de o societate de asigurări, în condițiile legii, **acesta se va prezenta în conformitate cu Formularul A1/A2 pus la dispoziție în Documentatia de Atribuire.**

Formularul A1/A2, pus la dispoziție de către Autoritatea Contractantă este un MODEL, iar eventualele neconcordanțe referitoare la îndeplinirea condițiilor de formă ale garanției de participare, precum și la cuantumul sau valabilitatea acesteia, nu vor conduce automat la excluderi artificiale. Autoritatea Contractantă va respecta prevederile art. 132 alin. (3) din HG nr. 395/2016, acordând ofertanților un termen de 3 zile pentru a răspunde la eventualele solicitări de clarificare privind Garanția de participare.

Garanția de participare va fi semnată de ofertant în mod obligatoriu cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condițiile legii.

Informații suplimentare privind Garanția de participare se găsesc în secțiunea IV.4.3. Modul de prezentare al ofertei din prezentul document.

Vor fi respectate în integralitate prevederile art. 35-37 din HG nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare și prevederile art. 154, 154¹, 154², din Legea 98/2016 cu modificările și completările ulterioare”.

III.1.6.b) Garanție de buna executie:

Ofertantul declarat câștigător va constitui o garanție de bună execuție a contractului, în original, în cuantum de 10% din valoarea contractului, fără TVA, sau, în cazul în care operatorul economic optează pentru constituirea Garanției de Bună Execuție prin rețineri succesive va transmite dovada depunerii sumei de min. 0,5% din Prețul contractului fără TVA în contul de disponibil deschis la dispoziția Beneficiarului/Autorității Contractante la o instituție de credit agreată de ambele părți sau la Trezoreria Statului din cadrul organului fiscal competent în administrarea acestuia, în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării contractului de achiziție publică. Acest termen poate fi prelungit la solicitarea justificată a contractantului, fără a depăși 15 zile de la data semnării contractului de achiziție publică. În cazul în care pe parcursul executării contractului de achiziție publică se suplimentează valoarea acestuia, contractantul are obligația de a completa garanția de bună execuție în corelație cu noua valoare a contractului de achiziție publică, conform art. 39 alin. (5) din HG 395/2016. Garanția de bună execuție se constituie prin:

a) virament bancar;

b) instrument de garantare emis în condițiile legii, astfel:

(i) scrisoare de garanție emisă de o instituție de credit bancară din România sau din alt stat;

(ii) asigurare de garanții emise:

– fie de o societate de asigurare care deține autorizație de funcționare emisă în România sau într-un alt stat membru al Uniunii Europene și/sau care este înscrisă în registrele publicate pe site-ul Autorității de Supraveghere Financiară, după caz;

– fie de o societăți de asigurare din state terțe printr-o sucursala autorizată în România de către Autoritatea de Supraveghere Financiară;

c) rețineri succesive din sumele datorate pentru facturi parțiale;

d) prin combinarea a două sau mai multe dintre modalitățile de constituire prevăzute la lit. a)-b);

și devine anexă la contract, prevederile art. 36 alin. (5) și art. 40 alin. (1[^]1) din HG 395/2016 aplicându-se corespunzător. Autoritatea Contractantă are dreptul de a emite pretenții asupra garanției de bună execuție, oricând pe parcursul îndeplinirii contractului de achiziție publică, în limita prejudiciului creat Beneficiarului, în cazul în care Prestatorul nu își îndeplinește, îndeplinește cu întârziere sau nu îndeplinește corespunzător oricare din obligațiile asumate prin Contract. Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției de bună execuție, Autoritatea Contractantă are obligația de a notifica pretenția atât contractantului, cât și emitentului instrumentului de garantare, precizând obligațiile care nu au fost respectate, precum și modul de calcul al prejudiciului. În situația executării garanției de bună execuție, parțial sau total, contractantul are obligația de a reîntregi garanția în cauză raportat la restul rămas de executat, conform art. 41 din HG 395/2016.

Garanția de bună execuție trebuie prezentată în conformitate cu Formularul B1/B2 în cazul în care operatorul economic optează pentru constituirea Garanției de Bună Execuție printr-un instrument de garantare

emis în condițiile legii, sau, în cazul în care Antreprenorul optează pentru constituirea Garanției de Buna Execuție prin rețineri succesive acesta va transmite dovada depunerii sumei de min. 0,5% din Pretul contractului fără TVA în contul de disponibil deschis la dispoziția Beneficiarului/Autorității Contractante la o instituție de credit agreată de ambele părți sau la Trezoreria Statului din cadrul organului fiscal competent în administrarea acestuia.

Mai multe informații se regăsesc în Modelul de contract.

Garanția de bună execuție trebuie să fie irevocabilă, necondiționată”.

În raport de aceste prevederi ale documentației de atribuire, din care rezultă, în mod cert, că Formularele A1 (ASIGURARE DE GARANȚIE DE PARTICIPARE) și A2 (GARANȚIE DE PARTICIPARE), constituie **modele**, iar autoritatea contractantă a specificat, faptul că **„eventualele neconcordanțe referitoare la îndeplinirea condițiilor de formă ale garanției de participare, precum și la cuantumul sau valabilitatea acesteia, nu vor conduce automat la excluderi artificiale**. Autoritatea Contractantă va respecta prevederile art. 132 alin. (3) din HG nr. 395/2016, acordând ofertanților un termen de 3 zile pentru a răspunde la eventualele solicitări de clarificare privind Garanția de participare”, Consiliul va respinge criticile contestației referitoare la Formularele A1/A2.

În ceea ce privește Formularele B1 (ASIGURARE DE GARANȚIE PRIVIND BUNA EXECUȚIE) și B2 (GARANȚIE DE BUNA EXECUȚIE), Consiliul constată că autoarea contestației nu a făcut dovada că acestea încalcă Norma ASF nr. 32/2021 și nici dovada faptului că *„la acest moment asiguratorii refuză să emită (...) garanții de bună execuție pe formularele impuse de autoritățile contractante”*. Astfel, Consiliul constată că autoarea contestației nu a făcut dovada afirmațiilor sale, în speță având aplicabilitate dispozițiile art. 249 C.proc.civ. care stipulează că: *„Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege”, regulă exprimată prin adagiul „actori incubit onus probandi” (reclamantului îi incumbă sarcina probei).*

În soluționare, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„Contractanții cu care Autoritatea Contractanta a încheiat contracte (chiar și cele mai oneroase Contracte de lucrări pentru autostrăzi și/sau drumuri expres) nu au întâmpinat niciun impediment în prezentarea Garanțiilor de bună execuție din cauza modelului de formular inclus la nivelul documentației de atribuire.

Se impune totodată sublinierea faptului că Garanțiile de Buna Execuție nu sunt solicitate a fi prezentate de la momentul depunerii ofertelor, acestea fiind necesare a fi constituite ulterior semnării Contractelor, și drept urmare, nu pot genera excluderi artificiale sau eventuale limitări în participarea efectivă la prezenta procedură, astfel cum susține în mod eronat Contestația.

Contrar susținerii eronate și rupte de realitate a Contestației (...), prezentarea unui Scrisori de Garanție Bancare conforme cu cerințele generale din legislația aplicabilă și în concordanță cu uzanțele bancare nu

prezintă toate elementele necesare pentru a produce efecte juridice intrucat formularele standard ale băncilor/societatilor de asigurari nu sunt formulate in mod expres pentru a garanta participarea la licitatii sau asigurarea garanției lucrărilor de infrastructura rutiera **intrucat nu sunt armonizate cu prevederile HG nr. 1/2018.**

Astfel, a fost necesara elaborarea unor formulare care sa permită producerea de efecte juridice in mod real, adaptate la specificul si necesitatile Autoritatii Contractante si practica reala din teren”.

Față de cele mai sus menționate, Consiliul va respinge și critica autoarei contestației referitoare la Formularele B1 și B2, (...) nefăcând dovada că obligativitatea constituirii garanției de bună execuție, „în conformitate cu Formularul B1/B2”, este de natură a o prejudicia, condiție esențială pentru sesizarea organului administrativ-jurisdicțional, nedemonstrând existența vreunui impediment în procesul de emitere a acestor garanții.

În ceea ce privește următorul paragraf: „Aceasta garanție este supusa legilor din Romania si se va conforma Regulilor Uniforme privind Garanțiile la Cerere, publicate cu numărul 758 de către Camera Internaționala de Comerț, cu excepția celor menționate mai sus.”, existent în formularele A1, A2, B1, B2, Consiliul apreciază că nu se impune eliminarea acestuia deoarece explicitează ce lege se aplică și după ce reguli funcționează garanția respectivă. URDG (Uniform Rules for Demand Guarantees - Regulile Uniforme privind Garanțiile la Cerere), sunt elaborate de Camera Internațională de Comerț (ICC), ultima versiune este URDG 758 și reprezintă un set de reguli internaționale standardizate folosite pentru garanțiile la cerere – adică acele garanții pe care banca le plătește dacă beneficiarul cere plata și prezintă documentele cerute, fără să fie nevoie să demonstreze că a existat o încălcare reală a contractului.

Acest set de reguli este folosit de bănci, companii și instituții din toată lumea pentru a evita interpretările diferite (între țări, bănci și companii), precum și conflictele, astfel încât nu se impune eliminarea acestui paragraf.

În continuare, Consiliul procedează la analiza criticilor contestației referitoare la acordul contractual.

Preliminar analizării criticilor formulate de contestație, Consiliul are în vedere dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. l) și o) din Legea nr. 98/2016, care stipulează următoarele:

l) „contract de achiziție publică” – „contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, **actului administrativ**, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una ori mai multe autorități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii”;

o) „contract de achiziție publică de servicii” – „contractul de achiziție publică care are ca obiect prestarea de servicii, altele decât cele care fac obiectul unui contract de achiziție publică de lucrări potrivit lit. m)”.

Având în vedere cele mai sus menționate, Consiliul constată că regimul juridic al contractului în discuție este unul special. Fiind un contract cu ajutorul căruia autoritatea contractantă își realizează o parte din sarcinile sale, regimul juridic aplicabil acestui contract este unul

preponderent de drept public. Prerogativele de drept public la îndemâna autorității contractante constau în faptul că se încheie contractul pentru realizarea unor sarcini ale interesului public ceea ce pune autoritatea contractantă într-o poziție privilegiată cu posibilitatea de a impune unele clauze în contract, de a controla modul de executare și chiar de reziliere a contractului. Voința autorității contractante ca parte a acestui contract este subordonată realizării interesului general.

Fiind încheiat în vederea realizării unei competențe a administrației publice, acest contract se deosebește de contractul de drept comun, privat, el având o natură juridică preponderent de adeziune.

Acesta a fost și motivul pentru care legiuitorul a înțeles să precizeze în mod clar natura juridică a acestui contract, înainte de intrarea în vigoare a OUG nr. 77/2012 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (act normativ în prezent abrogat), contractul de achiziție publică fiind definit ca un „contract comercial”.

Astfel, în prezenta procedură de atribuire vor fi încheiate contracte asimilate actelor administrative și nu comerciale, prin contractul administrativ, administrația publică (sau entitățile asimilate) realizând o parte din sarcinile sale, astfel se consideră că regimul juridic aplicabil acestor contracte este unul exorbitant, de drept public.

Consiliul are în vedere că într-un mod general, scopul contractelor, actelor administrative este de a asigura funcționarea serviciilor publice și de a da astfel satisfacție intereselor generale.

Clauzele exorbitante sunt clauze derogatorii de la dreptul comun și care consacră puteri sporite în favoarea entităților publice pe considerentul ocrotirii interesului public.

Astfel, orice contract cu o entitate publică centrală sau locală cuprinde clauze și cerințe ce pot fi considerate exorbitante pentru particulari, dată fiind calitatea aparte a beneficiarului și destinația vizând interesul public a contractului, se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

În consecință, se reține că contractele de achiziție publică presupun anumite rigori pe care trebuie să le accepte cei care doresc să se implice într-o relație contractuală cu statul sau cu entitățile sale publice, agenții economici fiind cei care trebuie să se adapteze solicitărilor autorităților, și nu invers.

Stabilirea clauzelor contractuale rămâne, în general, la aprecierea autorității contractante care își cunoaște cel mai bine interesele, va fi parte în contract și va urmări îndeaproape realizarea acestuia.

În cazul de față, autoritatea contractantă a stabilit aceleași cerințe pentru toți posibili ofertanți, le-a adus la cunoștința lor în mod transparent, aceștia având libertatea de a participa sau nu la procedura de atribuire în cauză, în condițiile contractuale impuse de către autoritatea contractantă.

În cadrul punctului de vedere autoritatea contractantă arată că „*acest model de contract a fost utilizat cu succes în zeci de licitații majore de lucrări și implementat fără impedimente generate de aspectele criticate de contestatoare*”, iar prin adresa nr. 92/15447/06.02.2026, înregistrată la CNSC sub nr. 8146/09.02.2026 și anexele prezentate care însumează 209 pagini, aceasta a dovedit caracterul identic/similar al prevederilor contractuale contestate de (...) cu cele existente în peste „*20 de Contracte aferente unor proceduri de lucrări derulate în ultima perioadă, cu mențiunea ca acestea fie sunt aferente unor proceduri deja finalizate, având contractele de lucrări aflate în derulare, fie sunt aferente unor proceduri în derulare aflate în diverse stadii (majoritatea având oferte depuse, fara contestatii cu privire la prevederile Acordului Contractual criticate de contestatoare)*).

Din consultarea prevederilor respectivelor Acorduri Contractuale se poate constata faptul ca aspectele criticate din documentația de atribuire prin contestatii nu vizeaza elemente de noutate, clauzele identice si/sau similare regăsite la nivelul Acordurilor Contractuale neridicand niciun impediment nici în procesul de elaborare a ofertelor, nici în procesul de evaluare a ofertelor si nici ulterior, în implementarea Contractelor de lucrări.

Precizam faptul ca existenta cu titlu de excepție a anumitor aspecte care desi nu sunt identice, sunt în schimb similare (neexistand în privința acestora nicio diferența de fond) este justificata de necesitatea adaptarii anumitor prevederi contractuale prin raportare la specificul fiecărei proceduri, în funcție de complexitatea si anvergura acesteia, precum si prin raportare la constrângerile de termene în care trebuie finalizate contractele de lucrări în funcție de sursa de finanțare a acestora.

În acest sens amintim faptul ca Instrumentul SAFE prin care sunt finantate cele 2 contracte care fac obiectul procedurii de atribuire contestate, are un caracter temporar si urgent pentru a răspunde amenințărilor de securitate generate de războiul din Ucraina”.

Relevant în analiza criticilor formulate de contestatoare este și faptul că în cadrul lotului 2 au depus oferte 6 operatori economici care **nu** au apreciat că sunt abuzive sau nelegale clauzele existente în acordul contractual, au înțeles anvergura proiectului precum și faptul că rolul clauzelor contractuale impuse de achiziție este acela de prevenire a comportamentelor neconforme, de responsabilizare a contractantului și de protejare a autorității contractante împotriva riscului de blocare a executării contractului.

Analizând „*modelul de contract aferent lotului 2*”, Consiliul reține că acesta a fost întocmit în conformitate cu *HG nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice*, Anexa nr. 2 - *Condițiile generale și specifice și acordul contractual pentru contractele de proiectare și execuție de lucrări*, aceasta fiind inclusă de către autoritatea contractantă în cadrul arhivei: *Model contract lot 2_semnat.rar*

De asemenea, Consiliul reține că documentația de atribuire include:

- ACORD CONTRACTUAL PROIECTARE ȘI EXECUTIE DRUM EXPRES (...)- LOT 2: DARMANESTI – BALCAUTI;

- CONDITIILE SPECIALE PENTRU CONTRACTUL PROIECTARE SI EXECUTIE DRUM EXPRES (...) LOT 2: DARMANESTI – BALCAUTI

În continuare, Consiliul procedează la analiza punctuală a criticilor formulate de contestatoare cu privire la clauzele contractuale impuse de autoritatea contractantă.

1. Valoarea penalităților de întârziere datorate de către Antreprenor pentru fiecare zi de întârziere este excesivă și disproporționată, clauza de la pct. 36.4 din Acordul contractual fiind lovită de nulitate absolută.

Contestatoarea reclamă existența unui dezechilibru contractual între clauza 36.4 și 53.1. *„În speță există o diferență fundamentală între penalitatea contractuală de întârziere ce poate fi percepută de către autoritatea contractantă de la antreprenor (care potrivit art. 36.4. este fie de 2.000.000 lei indiferent de stadiul lucrării și de gravitatea neexecutării, fie se calculează la întreaga valoare a contractului din care se scade prețul Sectorului sau părții din Lucrări la semnarea Contractului, impartit la Durata de Execuție la semnarea Contractului exprimată în zile) și penalitatea contractuală de întârziere ce poate fi percepută de executant de la autoritatea contractantă (care potrivit art. 53 se raportează la contravaloarea sumei neplatite în termen). Dezechilibrul contractual existent între părți este așadar vădit, având în vedere faptul că plata contravaloarei lucrării are ca și perioada de referință o lună”.*

În analiza, acestei critici, Consiliul constată după cum urmează:

Clauza contestată are următorul conținut

36.4	Valoarea penalitatilor de intarziere pentru fiecare zi de intarziere	1.500.000 Lei pentru fiecare zi de intarziere, care se scurge între finalul Duratei de Executie dupa cum poate fi prelungita în conformitate cu prevederile Clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Executie] și data efectiva de finalizare a lucrarilor mentionata în Procesul Verbal de Receptie la Terminarea Lucrarilor aprobat de catre Beneficiar. Daca un Sector sau o parte din Lucrari au facut obiectul Receptiei la Terminarea Lucrarilor, valoarea penalitatilor de intarziere pentru fiecare zi de intarziere va fi egala cu Pretul Contractului la semnarea Contractului din care se scade pretul Sectorului sau partii din Lucrari la semnarea Contractului, impartit la Durata de Executie la semnarea Contractului exprimata în zile. Suma maxima a penalitatilor de intarziere va fi de 15% din Pretul Contractului la semnarea Contractului.
		Daca Beneficiarul devine îndreptatit să perceapă de la Antreprenor suma maxima a penalitatilor de intarziere, (15% din Pretul Contractului la semnarea Contractului) atunci Beneficiarul va fi îndreptatit și să rezilieze contractul în conformitate cu prevederile Clauzei 64 [Rezilierea de catre Beneficiar].

și a fost întocmită în baza clauzei 36.4 din Anexa nr. 2 a HG nr. 1/2018, având următorul cuprins:

„36.4. În cazul în care Antreprenorul nu finalizează Lucrările (sau un Sector) în Durata de Execuție, după cum poate fi prelungită în conformitate cu prevederile clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Execuție], Beneficiarul, cu condiția respectării prevederilor clauzei 69b [Revendicările Beneficiarului] și fără a afecta alte remedii prevăzute în Contract, va fi îndreptățit să perceapă de la Antreprenor, cu titlu de daune-interese moratorii, penalități de întârziere pentru fiecare zi care se scurge între finalul Duratei de Execuție după cum poate fi prelungită în conformitate cu prevederile clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Execuție] și data efectivă de finalizare a Lucrărilor (sau a Sectorului), menționată în procesul-verbal de Recepție la Terminarea Lucrărilor (sau Sectorului) aprobat de Beneficiar sau (în absența unei asemenea mențiuni) certificată de către Supervisor. Cu excepția cazului în care este prevăzută o altă valoare în Acordul Contractual, valoarea penalităților de întârziere pentru fiecare zi de întârziere va fi egală cu Prețul Contractului (sau al Sectorului) la semnarea Contractului împărțit la Durata de Execuție la semnarea Contractului exprimată în zile. Suma maximă a penalităților de întârziere va fi de 15% din Prețul Contractului la semnarea Contractului.

Dacă un Sector sau o parte din Lucrări au făcut obiectul Recepției la Terminarea Lucrărilor, valoarea penalităților de întârziere pentru fiecare zi de întârziere va fi egală cu Prețul Contractului la semnarea Contractului din care se scade prețul Sectorului sau părții din Lucrări la semnarea Contractului, împărțit la Durata de Execuție la semnarea Contractului exprimată în zile. De asemenea, suma maximă a penalităților de întârziere va fi de 15% din Prețul Contractului la semnarea Contractului din care se scade prețul Sectorului sau părții din Lucrări la semnarea Contractului”.

Pe de altă parte, clauza 53.1 este cea din **Anexa nr. 2 a HG nr. 1/2018 și are următorul cuprins:**

„53.1. Dacă Antreprenorul nu primește o plată datorată, integral, în termenul prevăzut la clauza 50.4 [Plata], respectiv la clauza 51.3 [Plata finală], Antreprenorul, fără alte formalități decât transmiterea către Beneficiar a unei facturi detaliate în termen de 60 de zile de la primirea integrală a plății, va fi îndreptățit să primească plata unor dobânzi pentru întârziere în efectuarea plăților, **calculate lunar pentru suma neplătită în termen.**

Aceste dobânzi pentru întârziere în efectuarea plăților vor fi calculate pe baza ratei anuale după cum urmează:

(a) rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, atunci când moneda de plată este leul românesc, sau

(b) rata dobânzii de referință a Băncii Centrale Europene, atunci când moneda de plată este euro, sau

(c) rata echivalentă a băncii centrale a statului respectiv sau a instituției echivalente, atunci când moneda de plată este alta decât leul românesc sau euro, la care se adaugă 8 (opt) puncte procentuale.

Dobânda va fi datorată pentru perioada dintre expirarea termenului de plată și data la care contul Beneficiarului este debitat”.

Astfel, se constată că dezechilibrul reclamat rezultă chiar din dispozițiile Anexei nr. 2 a HG nr. 1/2018, aplicată de către autoritatea contractantă în mod corect.

În cadrul punctului de vedere, achizitoarea explică în mod pertinent modalitatea de calcul a penalității de 1.500.000 lei pentru fiecare zi de întârziere:

*„Avand in vedere prevederea legiuitorului din actul normativ, precum si experienta Autoritatii contractante in ceea ce priveste contractele de proiectare si executie lucrari cu obiect similar deja incheiate sau aflate in curs de implementare sau finalizate, penalitatea de **1.500.000 lei** pentru fiecare zi de intarziere este in concordanta cu sensul avut de legiuitor in ceea ce priveste Sub-Clauza 36.4 din Conditiiile Generale de Contract aprobate prin H.G. nr. 1/2018, cu modificarile si completarile ulterioare.*

*Modalitatea de calcul: **1.885.931.012,14 lei** (reprezentand valoarea estimata a procedurii de achizitiei in cauza) * **90%** (valoarea estimata a ofertei castigatoare, in conformitate cu istoricul ofertelor stabilite castigatoare in proceduri similare in cadrul Autoritatii contractante) / **1080 zile** (durata contractului de 36 de luni – perioada de proiectare 12 luni si perioada de executie 24 de luni, exprimata in zile) reprezinta o valoare a penalitatii de **1.571.609,17 lei/zi de intarziere, care a fost rotunjita in minus la 1.500.000 lei/zi de intarziere.***

Mai mult decat atat, desi textul de lege prevede calculul penalitatii prin raportare la Durata de Executie, supunem atentiei Consiliului ca Autoritatea Contractanta a utilizat durata proiectarii si executiei, de unde rezulta in mod implicit o penalitate mai mica decat cea avuta in vedere in mod normal de catre Legiuitor.

In cazul in care Autoritatea Contractanta aplica strict formula prevazuta in textul de lege ar fi rezultat urmatorul calcul: 1.885.931.012,14 lei (reprezentand valoarea estimata a procedurii de achizitiei in cauza) * 90% (valoarea estimata a ofertei castigatoare, in conformitate cu istoricul ofertelor stabilite castigatoare in proceduri similare in cadrul Autoritatii contractante) / 720 zile (perioada de executie 24 de luni, exprimata in zile) reprezinta o valoare a penalitatii de 2.357.413,76 lei/zi de intarziere.

*Astfel, desi valoarea penalitatii rezultate din aplicarea formulei conform prevederilor legale ale HG 1/2018 este de **2.357.413,76 lei/zi de intarziere**, in vederea incurajarii participarii operatorilor economici la prezenta procedura de achizitie publica, Autoritatea Contractanta a diminuat cuantumul penalitatii la valoarea de **1.500.000 lei/zi de intarziere in baza posibilitatii conferite de HG nr. 1/2018 si anume "Cu exceptia cazului în care este prevazuta o alta valoare în Acordul Contractual"***

*De asemenea, pentru a nu impovara operatorul economic ce va fi desemnat castigator, Autoritatea contractanta a apreciat, raportat la valoare estimata de **1,9 mld. lei** ca penalitatea de 1.500.000 lei/zi de intarziere este acoperitoare pentru aceasta, in situatia prelungirii Duratei de executie a contractului din culpa Antreprenorului.*

Totodata, dorim sa subliniem faptul ca aceasta penalitate se aplica la finalul Contractului si nu pe parcursul implementarii acestuia, astfel ca, in situatia in care Antreprenorul reuseste sa recupereze eventualele intarzieri pana la finalizarea lucrarilor in termenul Contractual, penalitatea in cauza nu se va aplica.

Respectarea intocmai a Duratei de executie a lucrarilor, astfel cum a fost stabilita in documentatia de atribuire de catre Autoritatea contractanta, este esentiala, in contextul finantarii acestui proiect din fonduri europene prin Instrumentul SAFE, orice intarziere creand premisele, printre altele, a pierderii finantarii alocate proiectului, sincope in conexarea lucrarilor deja executate si imposibilitatea descarcarii traficului etc.

Totodata, avand in vedere ca penalitatile se afla in stransa legatura de culpa partilor si sunt aplicate numai in situatia in care Antreprenorul nu isi indeplineste obligatiile in termenele si conditiile contractuale, cuantumul acestora nu ar trebui sa reprezinte o ingrijorare pentru orice operator economic care urmareste indeplinirea contractului conform principiului bunei-credinte.

In acest context, Autoritatea contractanta doreste sa sublinieze faptul ca singurul sau scop este indeplinirea obiectului contractului, in conditiile stabilite in documentatia de atribuire, atat din punct de vedere financiar, cat mai ales din perspectiva duratei de executie si nicidecum impovararea inutila a Antreprenorului.

Totusi, avand in vedere faptul ca prezentul Contract este finantat prin Instrumentul SAFE, care prevede un termen limita pentru finalizarea lucrarilor si rambursarea platilor, respectiv anul 2030, se prezinta ca fiind imperioasa stabilirea unor parghii contractuale aflate la dispozitia Autoritatii Contractante care sa ofere garantii suplimentare ca obiectivul de investitii se va finaliza in interiorul calendarului de finantare.

*Autoritatea Contractanta itereaza faptul ca, prin introducerea penalitatilor pentru neindeplinirea anumitor obligatii contractuale principale de catre Antreprenor, doreste sa se asigure de indeplinirea obiectului contractului. Situatie in care, Autoritatea contractanta constata ca, urmare a neindeplinirii unor obligatii principale ale Antreprenorului in mod culpabil, lucrarile sunt intarziate si nu pot fi finalizate in termenul initial stabilit in documentatia de atribuire, inseamna ca masurile de preventie nu si-au atins obiectivul. Astfel, prin aceste clauze contractuale, Autoritatea Contractanta monitorizeaza activitatea Antreprenorului si aplica parghiile contractuale astfel incat obiectivul de investitii sa fie realizat in termenele contractuale si la nivelul cantitativ si calitativ stabilit prin documentatia de atribuire. Insa, Autoritatea Contractanta a prevazut in cuprinsul clauzelor contractuale activitati/atributii punctuale **de o insemnatate ridicata, cu impact in implementarea contractului**, care, daca nu sunt respectate, atrag dupa ele penalitati/penalitati de intarziere.*

In ceea ce priveste principiul proportionalitatii contractuale, acesta a fost respectat, luand in calcul dupa cum am demonstrat mai sus, atat potentialele consecinte ale nerespectarii unor obligatii principale ale Antreprenorului, cat si complexitatea si valoarea Contractului de proiectare si executie.

*Amintim faptul ca potrivit doctrinei in materie, libertatea contractuala a persoanelor publice prezinta particularitati in raport cu libertatea contractuala a persoanelor private. Astfel, principala caracteristica a contractelor administrative (contractul de achizitie publica fiind asimilat, potrivit legii 554/2004, actului administrativ) este responsabilitatea Autoritatii Contractante, in calitate de purtatoare a prerogativelor de putere publica de a stabili clauzele contractuale si impune sanctiuni **astfel incat interesul public care reprezinta fundamentul incheierii si executarii contractului sa fie atins**. Prin urmare, stabilirea unor cuantumi inferioare ale penalitatilor in cauza ar genera riscul nerealizarii interesului public presupus de realizarea obiectivului de investitii de interes national in mod corespunzator si cu respectarea termenelor contractuale, prin ducerea in derizoriu a parghiilor contractuale aflate la dispozitia Autoritatii Contractante pentru constrangerea Antreprenorului la indeplinirea conforma a propriilor obligatii.*

Asa-pretinsa discrepanta intre penalitatea aplicabila Contractantului si cea aplicabila Autoritatii Contractante reprezinta un argument subiectiv intrucat Contestatoarea ignora faptul ca Legiuitorul in cadrul Legii nr. 72/2013 nu a avut in vedere o paritate absoluta a sumelor celor 2 categorii de penalitati.

Astfel, fiecare categorie de penalitati pentru a putea fi stabilita justa apreciere a unei eventuale discrepante trebuie raportata la elemente obiective precum: prejudiciul creat prin nerespectarea clauzelor incalcate, gravitatea consecintelor generata de nerespectarea clauzei contractuale sau caracterul preventiv pe care il presupun astfel de clauze penale la nivelul Contractului.

Din punct de vedere al acestor aspecte, cuantumul diverselor categorii de penalitati au fost stabilite in mod obiectiv, necesar si just intrucat in timp ce Antreprenorul poate fi lipsit de fructele sumelor neincasate (dobanzi) ca urmare a inregistrarii unor eventuale intarzieri in platile realizate de Autoritatea Contractanta, motiv pentru care si cuantumul penalitatii a fost stabilit la nivelul dobanzii legale, pe de cealalta parte intarzierea in finalizarea obiectivului de investitii poate conduce la pierderea a sute de milioane de euro ca urmare a iesirii din programul de finantare, precum si neobtinerea beneficiilor scontate aferente realizarii obiectivului de investitii,

care de asemenea se ridică la sume semnificativ superioare celei stabilite prin penalitatea în cauză, cu respectarea cadrului legal, după cum am demonstrat mai sus”.

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare natura juridică specială a contractului care urmează a se încheia, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

2. Valoarea reținută din fiecare Certificat de Plată dacă Antreprenorul nu reușește să ajungă la un punct de referință este excesivă și disproporționată, clauză de la pct. 36.3 din Acordul contractual fiind lovită de nulitate absolută.

36.3	Valoarea reținută din fiecare Certificat de Plata dacă Antreprenorul nu reușește să atingă la termenul stabilit un punct de referință (1-5) specificat în Cerințele Beneficiarului sau un punct de referință (6-8) dintre cei stabiliți ulterior de către Beneficiar împreună cu Supervizorul.	10% din totalul sumelor aferente punctelor (a) și (b) din Sub-clauza 50.1 [Situația de Lucrări].
------	--	--

Contestatoarea susține că „In realitate, discutăm de o dublă sancțiune pentru nefinalizarea unei părți din lucrare la termen, aceiași încălcare contractuală ducând și la rețineri, potrivit art. 36.3 cât și penalități de întârziere de 2.000.000 lei conform clauzei 36.4 din Acordul contractual”.

În soluționarea acestei critici a contestatoarei, Consiliul reține că Anexa nr. 2 din HG nr. 1/2018 prevede la clauza 63.2. următoarele:

„Când se produce o încălcare a Contractului, Partea vătămată prin încălcare este îndreptățită, în măsura și în condițiile prevăzute în Condițiile Contractuale, la următoarele remedii:

(a) (în cazul încălcării Contractului de către Antreprenor) transmiterea de către Beneficiar a unei notificări adresate Antreprenorului, în care Beneficiarul va indica, cu referire specifică la prevederile Contractului, obligația nerespectată de Antreprenor, va stabili un termen rezonabil de remediere și va specifica faptul că notificarea este emisă în temeiul prezentei subclauze;

(b) măsuri specifice prevăzute în Contract (inclusiv, dar fără a se limita la cele prevăzute în subclauza 36.2, **subclauza 36.3**, clauza 38 [Suspendare], subclauza 44.5, clauza 53 [Plăți întârziate] sau subclauza 50.3 [Certificat de Plată]);

(c) remedii și despăgubiri prevăzute în Contract, cu condiția respectării prevederilor clauzei 69 [Revendicări și Decizii] și/sau, după caz, clauzei 70 [Dispute și arbitraj], și/sau

(d) rezilierea Contractului, cu condiția respectării prevederilor clauzei 64 [Rezilierea de către Beneficiar], respectiv clauzei 65 [Rezilierea de către Antreprenor]”.

Subclauza 36.3 din Anexa 2 a HG nr. 1/2018 prevede următoarele:

„36.3. Dacă este definit astfel în Cerințele Beneficiarului, conformitatea evoluției Lucrărilor cu Programul de Referință stabilit conform prevederilor subclauzei 17.8 **va fi controlată printr-un sistem de puncte de referință, prin care se asigură monitorizarea și evaluarea evoluției Lucrărilor**. În acest caz, Cerințele Beneficiarului vor defini (i) punctele de referință (ii) termenul, calculat de la Data de Începere, pentru atingerea fiecărui punct de referință și/sau (iii) metoda de stabilire a punctelor de referință și a termenelor aferente pe baza Programului de Referință. Aceste puncte de referință și termenele aferente vor fi revizuite în mod corespunzător în cazul în care este aprobată o Modificare în conformitate cu prevederile clauzei 37 [Modificări] și ca urmare a aplicării prevederilor clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Execuție]. **Dacă Antreprenorul nu reușește, în mod nejustificat, să atingă vreun punct de referință la termenul stabilit (luând în considerare reviziile efectuate), Supervizorul va fi îndreptățit să rețină din fiecare Certificat de Plată ulterior o valoare procentuală de 10% din totalul sumelor aferente punctelor (a) și (b) din subclauza 50.1 [Situația de Lucrări], cu excepția cazului în care este prevăzută o altă valoare (absolută sau procentuală) în Acordul Contractual. Suma astfel reținută va fi integrată în Certificatul de Plată aferent lunii în care punctul de referință va fi atins”.**

Față de cele mai sus menționate, Consiliul constată că autoritatea contractantă a respectat prevederile Anexei nr. 2 a HG nr. 1/2018, respectiv a prevăzut în cadrul Cerințelor Beneficiarului sistemul de puncte de referință, a definit punctele de referință, a prevăzut termene pentru fiecare dintre acestea și a stabilit nivelul reținerii egal cu cel prevăzut de HG nr. 1/2018 (10%)

De asemenea, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

Contestatoarea prin interpretările proprii subiective forteaza in mod voit o confuzie, sustinand ca in speta ar fi vorba de o dubla penalitate pentru intarzieri in finalizarea Contractului. Aceasta abordare este profund eronata intrucat in fapt clauza 36.4 reprezinta o penalitate propriu-zisa in timp ce clauza 36.3 reglementeaza o retinere care se restituie Antreprenorului in momentul in care recupereaza intarzierile.

Mai mult, penalitatea prevazuta la **clauza 36.4 nu se aplica pentru incalcarea termenelor intermediare prevazute in punctele de referinta** ci se aplica la finalul contractului daca Antreprenorul nu finalizeaza lucrarile cu respectarea duratei TOTALE de executie, inclusiv cum aceasta poata fi prelungita in conformitate cu clauzele Contractuale si prevederile HG nr. 1/2018 (**astfel cum se si intampla in practica in majoritatea cazurilor**).

Astfel, fata de afirmatia Contestatoarei conform careia „**Valoarea retinuta din fiecare Certificat de Plata daca Antreprenorul nu reuseste sa ajunga la un punct de referinta este excesiva si disproportionata, clauza de la pct. 36.3 din Acordul contractual fiind lovita de nulitate absoluta [...]**” intrucat Contestatoarea invoca in argumentarea acesteia atat prevederile Sub-clauzei 36.3 din Acordul Contractual, cat si ale Sub-Clauzei 36.4, dovedeste o surprinzatoare necunoastere a prevederilor Anexei nr. 2 la H.G. nr. 1/2018 cu modificarile si completarile ulterioare, in sensul ca acestea nu pot fi invocate in sustinerea aceleiasi idei, intrucat prevederile Sub-clauzei 36.3 au in vedere penalitatile aplicate in derularea contractului in situatia in care nu sunt respectate punctele de referinta, in timp ce prevederile Sub-clauzei 36.4 se aplica pentru perioada cupinsa intre finalul Duratei de Executie si data efectiva de finalizare a lucrarilor mentionata in Procesul Verbal de Receptie la Terminarea Lucrarilor aprobat de catre Beneficiar.

Astfel, afirmatia Contestatoarei conform careia „[...] discutam de o dubla sanctiune pentru nefinalizarea unei parti din lucrare la termen, aceiasi Tncalcare contractuala ducand si la retineri, potrivit art. 36.3 cat si penalitati de intarziere de 1.500.000 lei conform clauzei 36.4 din Acordul contractual.” este hazardata si nefundamentata intrucat nu este vorba despre o dubla sanctiune, punctele de referinta neputand fi nici confundate, nici asimilate cu durata de executie a contractului.

Mai mult decat atat, subliniem faptul ca, dupa cum am aratat mai sus, **cuantumul retinerii de 10% a fost stabilit prin legislatia incidenta, nefiind astfel impus in niciun caz in mod arbitrar de catre Autoritatea Contractanta.**

Ca si in cazul setului anterior de critici, amintim faptul ca potrivit doctrinei in materie, libertatea contractuala a persoanelor publice prezinta particularitati in raport cu libertatea contractuala a persoanelor private. Astfel, principala caracteristica a contractelor administrative (contractul de achizitie publica fiind asimilat, potrivit legii 554/2004, actului administrativ) este responsabilitatea Autoritatii Contractante, in calitate de purtatoare a prerogativelor de putere publica de a stabili clauzele contractuale si impune sanctiuni **astfel incat interesul public care reprezinta fundamentul incheierii si executarii contractului sa fie atins.** Prin urmare, stabilirea unor cuantumi inferioare ale penalitatilor in cauza ar genera riscul nerealizarii interesului public presupus de realizarea obiectivului de investitii de interes national in mod corespunzator si cu respectarea termenelor contractuale, prin ducerea in derizoriu a parghiilor contractuale aflate la dispozitia Autoritatii Contractante pentru constrangerea Antreprenorului la indeplinirea conforma a propriilor obligatii.

Asa-pretinsa discrepanta intre penalitatea aplicabila Contractantului si cea aplicabila Autoritatii Contractante reprezinta un argument subiectiv intrucat Contestatoarea ignora faptul ca Legiuitorul in cadrul Legii nr. 72/2013 nu a avut in vedere o paritate absoluta a sumelor celor 2 categorii de penalitati (cu atat mai mult cu cat in privinta sub-clauzei 36.3 **nu este vorba despre o penalitate ci despre o retinere**).

Astfel, fiecare categorie de sume pentru a putea fi stabilita justa apreciere a unei eventuale discrepante trebuie raportata la elemente obiective precum: prejudiciul creat prin nerespectarea clauzelor incalcate, gravitatea consecintelor generata de nerespectarea clauzei contractuale sau caracterul preventiv pe care il presupun astfel de clauze penale la nivelul Contractului.

Din punct de vedere al acestor aspecte, cuantumurile / respectiv procentele retinerilor au fost stabilite in mod obiectiv, necesar si just intrucat in timp ce Antreprenorul poate fi lipsit de fructele sumelor neincasate (dobanzi) ca urmare a inregistrarii unor eventuale intarzieri in platile realizate de Autoritatea Contractanta, motiv pentru care si cuantumul penalitatii a fost stabilit la nivelul dobanzii legale, pe de cealalta parte intarzierea in finalizarea obiectivului de investitii poate conduce la pierderea a sute de milioane de euro ca urmare a iesirii din programul de finantare, precum si neobtinerea beneficiilor scontate aferente realizarii obiectivului de investitii, care de asemenea se ridica la sume semnificativ superioare celei stabilite prin retinerea in cauza, cu respectarea cadrului legal, dupa cum am demonstrat mai sus”.

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare natura juridică specială a contractului care urmează a se încheia, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

3. Clauza de la pct. 36.4 privind rezilierea este nelegală nefiind o neexecutare de mare însemnătate care să permită potrivit art. 1551 Cod civil rezilierea acestuia;

Daca Beneficiarul devine îndreptatit sa perceapa de la Antreprenor suma maxima a penalitatilor de intarziere, (15% din Pretul Contactului la semnarea Contractului) atunci Beneficiarul va fi îndreptatit si sa rezilieze contractul in conformitate cu prevederile Clauzei 64 [Rezilierea de catre Beneficiar].

În analiza acestei critici, Consiliul constată că aspectul criticat reprezintă transpunerea următoarelor articole din Anexa nr. 2 a HG nr. 1/2018:

„36.4. În cazul în care Antreprenorul nu finalizează Lucrările (sau un Sector) în Durata de Execuție, după cum poate fi prelungită în conformitate cu prevederile clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Execuție], Beneficiarul, cu condiția respectării prevederilor clauzei 69b [Revendicările Beneficiarului] și fără a afecta alte remedii prevăzute în Contract, va fi îndreptățit să perceapă de la Antreprenor, cu titlu de daune-interese moratorii, penalități de întârziere pentru fiecare zi care se scurge între finalul Duratei de Execuție după cum poate fi prelungită în conformitate cu prevederile clauzei 35 [Prelungirea Duratei de Execuție] și data efectivă de finalizare a Lucrărilor (sau a Sectorului), menționată în procesul-verbal de Recepție la Terminarea Lucrărilor (sau Sectorului) aprobat de Beneficiar sau (în absența unei asemenea mențiuni) certificată de către Supervisor. Cu excepția cazului în care este prevăzută o altă valoare în Acordul Contractual, valoarea penalităților de întârziere pentru fiecare zi de întârziere va fi egală cu Prețul Contractului (sau al Sectorului) la semnarea Contractului împărțit la Durata de Execuție la semnarea Contractului exprimată în zile. **Suma maximă a penalităților de întârziere va fi de 15% din Prețul Contractului la semnarea Contractului. (...)**

36.5. Dacă Beneficiarul devine îndreptățit să perceapă de la Antreprenor **suma maximă a penalităților de întârziere, după cum este stabilită în subclauza 36.4, Beneficiarul va fi îndreptățit să rezilieze Contractul în conformitate cu prevederile clauzei 64 [Rezilierea de către Beneficiar]**”.

În acest context, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„cuantumul maxim al penalitatilor nu a fost stabilit in mod arbitrar de catre Autoritatea Contractanta ci este chiar limita impusa prin actul normativ, dreptul de a rezilia Contractul fiind de asemenea prevazut in mod expres in seama Beneficiarului in cazul atingerii limitei maxime a penalitatilor de 15%.

Astfel, rugam onoratul Consiliu sa constate faptul ca, practic Contestatoarea critica in fapt prevederi legale imperative aplicabile contractelor de lucrari, denaturand parghiile legale avute in vedere de Legiutor cu ocazia reglementarii remediilor si a cailor de atac prin intermediul Legii nr. 101/2016”.

Pentru aspectele mai sus menționate, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.

4. Definiția de la clauza 1 pct. ww)- Sector de lucrări extinde obiectul contractului, nu este clară în sensul în care discutăm de aceleași lucrări sau de lucrări suplimentare;
(...)

Consiliul va respinge această critică a contestatoarei, reținând ca relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„ (...) trebuie subliniat faptul ca prevederea contractuala critica in primul rand nu poate fi aplicata decat DE COMUN ACORD de catre Beneficiar SI Antreprenor, astfel ca daca Antreprenorul nu considera oportuna aplicarea acestor prevederi contractuale nu poate fi constrans in niciun mod de Beneficiar astfel incat sa poata fi adus in discutie aparitia vreunui eventual prejudiciu.

In al doilea rand, clauza este benefica bunei implementari a Contractului intrucat, in punctele cheie de proiectare (precum cu ocazia elaborarii Documentatiei pentru Autorizarea Executiei Lucrarilor sau elaborarea Proiectului Tehnic de Executie), prin raportare la datele suplimentare pe care Antreprenorul le obtine cu ocazia realizarii studiilor de detaliu de teren, poate deveni necesar si oportun ca, SUPLIMENTAR sectoarelor deja stabilite si aduse la cunostinta tuturor operatorilor economici interesati, sa fie stabilite si alte sectoare (in fapt sub-sectoare) care sa permita o mai rapida / facila / buna implementare a Contractului de lucrari, existand intr-un asemenea scenariu beneficii atat pentru Beneficiar cat si pentru Antreprenor.

Drept urmare, pe langa faptul ca in cel mai rau caz aceasta clauza poate fi interpretata ca o prevedere "benigna" (care nu are potentialul de a aduce vreun prejudiciu Antreprenorului, aplicabilitatea acesteia depinzand inclusiv de acordul Antreprenorului), clauza in cauza este una benefica pentru buna implementare a contractului.

Solicitarea Contestatoarei de a fi prezentate toate sectoarele / sub-sectoarele ce pot aparea ca urmare a urmatoarei etape de proiectare (elaborarea Proiectului Tehnic de Executie) care reprezinta obligatia exclusiva a viitorului Antreprenor care va detine si calitatea de Proiectant, nu doar ca este absurda dar este si imposibil de realizat avand in vedere ca la momentul elaborarii documentatiei de atribuire Autoritatea Contractanta nu detine informatiile la nivelul de detaliu specific unui Proiect Tehnic de Executie, tocmai acesta fiind si motivul pentru care procedura de achizitie publica urmareste atribuirea unui Contract de PROIECTARE si executie (FIDIC GALBEN) si nu a unui de EXECUTIE lucrari (FIDIC ROSU).

Precizam totodata faptul ca sectoarele stabilite prin intermediul Acordului Contractual, dupa cum se poate observa, sunt continue si succesive si se desfasoara pe lungimea obiectivului de investitii, neputand fi stabilite sectoare in afara obiectului contractului, astfel ca interpretarea Contestatoarei este absurda si derizorie, neexistand niciun scenariu in care obiectul Contractului poate fi suplimentat prin stabilirea unor noi sectoare / sub-sectoare”.

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

5. Suma de 2.000.000 Lei per accident, cu număr nelimitat de cazuri, de la Clauza 16.2.(b) din Acordul contractual este excesivă și disproporționată;

16.2.(b) 1.	Limite de acoperire a asigurării pentru daune aduse tertilor	5% din Pretul Contractului va fi limita minima a asigurării profesionale, si va acoperi inclusiv daune generate de vicii sau erori de proiectare privind proiectul tehnic, materialele de constructie sau punerea in opera, si pentru care Antreprenorul este responsabil conform Contractului 2.000.000 Lei per accident , cu numar nelimitat de cazuri
-------------	--	---

În soluționarea acestei critici a contestatoarei, Consiliul reține clauza 16.2 – Asigurare din Anexa nr. 2 a HG nr. 1/2018:

„b) Asigurare - Aspecte specifice

1. Asigurare pentru daune aduse terților

Antreprenorul va încheia o asigurare de răspundere civilă ce va acoperi vătămări corporale și daune aduse proprietății ce pot fi provocate terților ca urmare a executării Contractului, inclusiv în Perioada de Garanție. Polița de asigurare trebuie să prevadă că Personalul Beneficiarului, inclusiv cel al Supervizorului, precum și cel al altor antreprenori și terți prezenți pe Șantier, în vecinătatea Șantierului sau în orice alt loc folosit de Antreprenor sunt considerați terți în această asigurare. Cu excepția cazului în care este prevăzut altfel în Acordul Contractual, **limitele de acoperire pentru această asigurare nu vor fi inferioare celor valabile pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto potrivit reglementărilor Uniunii Europene**”, precum și următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„(...) legiuitorul a acordat Beneficiarului dreptul de a inscrie în Acordul Contractual, în cadrul Sub-clauzei 16.2 b) valoarea pe care acesta o apreciază, în funcție de complexitatea proiectului și de valoarea estimată a acestuia. Pe cale de consecință, această prevedere contractuală nu este nici excesivă și nici disproporționată, astfel cum Contestatoarea afirmă în mod nefundamentat. Întrucât H.G. nr. 1 prin care a fost aprobată Anexa nr. 2, incidenta prezentului contract de lucrări, a fost aprobată în anul 2018, iar Legea nr. 72 pe care Contestatoarea o invocă a fost aprobată în anul 2013, este de la sine înțeles faptul că Legiuitorul a avut în vedere și acest act normativ, lăsând totuși dreptul Beneficiarului de a stabili prin Acordul contractual valoarea limitei de asigurare a despăgubirii.

Limita de acoperire pentru RCA în România, conform legislației actuale - Legea 132/2017 și Norme ASF, articolul 6 alin. (4) este de:

(4) Limitele minime de răspundere acoperite prin asigurarea RCA conform reglementărilor Uniunii Europene sunt următoarele:

a) pentru prejudicii materiale produse **în unul și același accident**, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește, pentru accidente, la un nivel de **6.434.740 lei**;

b) pentru vătămări corporale și decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în **unul și același accident**, indiferent de numărul persoanelor prejudiciate, limita de despăgubire se stabilește la un nivel de **31.926.210 lei**.

După cum se poate observa, **Autoritatea Contractantă a stabilit o limită de prejudiciu mult inferioară celei prevăzute pentru răspunderea civilă auto** (respectiv ~ **6,5 milioane** și ~ **32 milioane lei**), tocmai pentru a încuraja participarea la prezenta procedură, făcând în acest sens uz de posibilitatea legală conferită de Legiuitor de a adapta limita de asigurare în conformitate cu

prevederile exprese ale sub-clauzei 16.2 ("Cu excepția cazului în care este prevăzut altfel în Acordul Contractual").

In plus, dupa cum se poate observa, Legiutorul a avut intentia de a stabili o limita inferioara si nu una superioara, aceasta din urma fiind lasata la latitudinea Autoritatilor Contractante, fiind stabilita, dupa cum am aratat, in baza unor criterii obiective precum valoarea contractului, prejudiciul ce poate fi creat de culpa Antreprenorului sau importanta si complexitatea obiectivului de investitii".

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

6. Suma reținută pentru întârzierea transmiterii Programului de Execuție, de 35.000 de lei conform pct. 17.6 din Acordul contractual, este excesivă;

17.6	Suma retinuta pentru intarzierea transmiterii Programului de Execuție	35.000 Lei pentru fiecare zi de intarziere a transmiterii Programului de Execuție sau a Programului de Execuție actualizat/ revizuit/ completat/ corectat, pana la acceptarea Programului de Execuție de catre Supervisor (devenind astfel Programul de Referinta sau noul Program de Referinta).
------	---	--

În soluționarea acestei critici a contestatoarei, Consiliul reține clauza 17.6 din Anexa nr. 2 a HG nr. 1/2018:

*„17.6. Dacă Antreprenorul nu transmite Programul de Execuție, inclusiv Programul de Execuție completat/corectat, în termenul prevăzut, Beneficiarul va fi îndreptățit, cu condiția respectării prevederilor clauzei 69b [Revendicările Beneficiarului] **să fie reținută o sumă în cuantumul prevăzut în Acordul Contractual pentru fiecare zi de întârziere a transmiterii Programului de Execuție, până la acceptarea Programului de Execuție respectiv**”,* precum și următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„din modelul Acordului contractual pe care legiutorul l-a inclus in H.G. nr. 1/2018, acesta a lasat la latitudinea autoritatilor contractante care sunt obligatiile care pot fi penalizate in caz de neindeplinire/nerespectare.

Prin aceste penalitati, Autoritatea Contractanta urmareste exclusiv ca obiectul contractului sa fie indeplinit la standardele tehnice si in conditiile prevazute in documentatia de atribuire.

Penalitatiile se aplica doar in situatia in care viitorul Antreprenor nu isi indeplineste obligatiile contractuale sau le indeplineste in mod necorespunzator.

*Precizam faptul ca cuantumul penalitatilor de intarziere, atat pentru neindeplinirea obligatiilor au fost stabilite prin raportare la valoarea estimata a contractului, de ~ **1,9 miliarde lei fara TVA**, precum si prin raportare la complexitatea si anvergura obiectivului de investitii si potentialele consecinte generate de nerespectarea de catre Antreprenor a respectivelor obligatii contractuale, cu impact semnificativ in buna derulare a contractului de proiectare si executie, tinand cont totodata si de principiul proportionalitatii. In acest sens, Autoritatea Contractanta a retinut ca stabilirea unor cuantumuri inferioare a acestor penalitati ar duce in derizoriu parghia contractuala aflata la dispozitia Autoritatii Contractante pentru buna derulare a contractului de proiectare si executie lucrari.*

In plus, Legiuitorul a prevazut in mod expres posibilitatea Autoritatii Contractante de a stabili cuantumul sumei in cadrul Acordului Contractual, conform sub-clauzei 17.6:

17.6 Dacă Antreprenorul nu transmite Programul de Execuție, inclusiv Programul de Execuție completat/corectat, în termenul prevăzut, Beneficiarul va fi îndreptățit, cu condiția respectării prevederilor clauzei 69b [Revendicările Beneficiarului] să fie reținută o sumă **în cuantumul prevăzut în Acordul Contractual** pentru fiecare zi de întârziere a transmiterii Programului de Execuție, până la acceptarea Programului de Execuție respectiv.

In aceste conditii trebuie subliniat faptul ca Programul de Executie reprezinta principalul instrument de planificare / programare si urmarire a Contractului, in absenta acestuia Beneficiarul neavand nicio garantie ca mobilizarea Antreprenorului este corespunzatoare, generand blocaje si intarzieri semnificative in implementarea Contractului.

Autoritatea Contractanta a stabilit acest cuantum intrucat pentru o luna de intarziere generata de neindeplinirea acestei obligatii esentiale de catre Antreprenor, s-ar incasa penalitati in valoare de 7.000 euro *30 de zile = 210.000 euro, **suma care este net inferioara prejudiciului** care poate fi cauzat pentru o luna de intarziere din culpa Antreprenorului, **care se ridica la aproximativ 4,5 milioane de euro.**

In acest sens precizam faptul ca, conform Analizei Cost – Beneficiu realizate la nivelul Studiului de fezabilitate, obiectivul de investitii preconizeaza a genera beneficii in uratorii 30 de ani in cuantum de **1,6 miliarde euro** (fara a lua in calcul dezvoltarea economica pe orizontala generata de creerea noilor locuri de munca sau dezvoltarea afacerilor conexe):

	Valoare actualizata (euro)
Beneficii	
Economii de timp (VOT)	379,483,812
Costuri operare autovehicule (VOC)	-175,575,711
Emisii CO2	-48,488,762
Reducerea poluarii fonice	72,255,638
Reducerea poluarii aerului	-16,632,919
Siguranta rutiera	690,176,015
Valoarea reziduala	718,118,562
Total beneficii	1,619,336,634

Luand in considerare perioada preconizata de realizare a beneficiilor (30 de ani), rezulta urmatorul calcul: 1.619.336.634 euro / 360 luni (30 ani x 12 luni) = **4.498.157 euro / luna, bani pe care Statul Roman ii pierde in fiecare luna de intarziere ca urmare a nefinalizarii obiectivului de investitii in termenul Contractual.**

In concluzie, precizam faptul ca penalitatea stabilita in conformitate cu prevederile subclauzei 17.6, la valoarea de 35.000 lei/zi de intarziere, este proportionala cu valoarea estimata a prezentei proceduri de achizitie publica, motiv pentru care criticile Contestatoarei se impun a fi respinse ca nefondate”.

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

7. Nu există temei pentru limitarea contractuală a ajustărilor în cazul Sumelor Provizionate - vezi clauza 48.3 din Acordul contractual;

48.3	Ajustarea Sumelor Provizionate / Rezervelor de Implementare.	DA Beneficiarul va efectua ajustare la lucrarile executate sau serviciile prestate care vor fi suportate din <u>Rezervele de Implementare</u> In situatia in care, in timpul derularii contractului, apar lucrari/servicii de natura celor prevazute a fi finantate din rezervele de implementare, pretul acestor lucrari/servicii se va ajusta conform formulei de ajustare stabilita in prezenta Sub-clauza, in urmatoarele conditii: a) pentru lucrarile/serviciile care au echivalent in oferta initiala, luna de referinta pentru ajustarea pretului este luna anterioara datei de depunere a ofertelor; b) pentru lucrarile/serviciile care nu au echivalent in oferta initiala, luna de referinta pentru ajustarea pretului este luna aferenta depunerii ofertelor de pret pentru aceste servicii.
		NU Beneficiarul nu va efectua ajustare la lucrarile executate sau serviciile prestate care vor fi suportate din <u>Sumele Provizionate (altele decat Rezervele de Implementare).</u>

În soluționarea acestei critici a contestatoarei, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele explicații ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„In fapt, Autoritatea Contractanta a prevazut in mod expres faptul ca lucrarile platite din Rezervele de implementare vor fi ajustate: (...)

Criticile Contestatoarei se prezinta a fi cu atat mai mult derizorii in conditiile in care, daca Contestatoarea ar fi parcurs prevederile documentatii de atribuire, ar fi constatat ca prezentul Contract nu include in niciun fel sume provizionate, altele decat rezervele de implementare in privinta carora a fost prevazuta in mod expres posibilitatea de ajustare.

Aceasta posibilitatea a fost inclusa in Acordul Contractual in baza prevederilor legale exprese si incidente redade la art. 17, pct. C.1 din OUG nr. 64/2022:

Prețul lucrărilor/serviciilor de natura celor prevăzute a fi finanțate din rezervele de implementare existente în cadrul contractului și neutilizate până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, rezerve de implementare altele decât cele introduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va ajusta în următoarele condiții:

a) pentru lucrările/serviciile care au echivalent în oferta inițială se va ajusta luând în considerare ca lună de referință pentru ajustarea prețului luna anterioară față de data-limită de depunere a ofertelor pentru atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru;

b) pentru lucrările/serviciile care nu au echivalent în oferta inițială se va ajusta luând în considerare că luna de referință pentru ajustarea prețului este luna aferentă depunerii ofertelor de preț pentru aceste lucrări/servicii”.

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

8. Valorile stabilite la clauza 50.3, pentru obligații neîndeplinite sau nerespectate de către Antreprenor, sunt excesive si disproportionale.

a. Nemobilizarea utilajelor/echipamentelor conform prevederilor Cerințelor Beneficiarului;

- b. Nemobilizarea personalului conform prevederilor Cerințelor Beneficiarului;
- c. Nerespectarea prevederilor Sub-clauzei 27.2;
- d. Nerespectarea prevederilor Sub-clauzei 27.3;
- e. Penalitate pentru fiecare persoana înlocuită;
- f. Nemodificarea valorii Garanției de Bună Execuție în corelație cu noul Preț al Contractului/Nemodificarea Garanției de Bună Execuție urmare a modificării denumirii Antreprenorului/ Neconstituirea noii Garanții de Bună Execuție în condițiile în care Instituția emitentă pierde autorizarea de a emite asemenea garanții sau Instituția emitentă nu își mai poate respecta angajamentele/Neprelungirea Garanției de Bună Execuție ca urmare a prelungirii Duratei de Execuție conform Clauzei 35 din Condițiile Generale de Contract
- g. Netransmiterea Propunerii de prețuri unitare pentru fiecare cantitate din Proiectul Tehnic de Execuție precum și nedefalcarea acestor prețuri unitare conform Sub-clauzei 18.1

Clauzele care formează obiectul criticii sunt următoarele:

50.3	Valori pentru obligatii neindeplinite sau nerespectate de catre Antreprenor.
------	--

1. Nemobilizarea utilajelor / echipamentelor conform prevederilor Cerintelor Beneficiarului:

Penalitati de intarziere - **20.000 Lei/zi de intarziere incepand cu a 6-a zi** de la data transmiterii Ordinului de mobilizare pana la data mobilizarii numarului si categoriilor de Utilaje ale Antreprenorului mentionate in Ordinul de Mobilizare.

2. Nemobilizarea personalului conform prevederilor Cerintelor Beneficiarului

Penalitati de intarziere - **10.000 Lei/zi de intarziere incepand cu a 6-a zi** de la data transmiterii Ordinului de Mobilizare pana la data mobilizarii numarului si categoriilor de Personal mentionate in Ordinul de Mobilizare.

3. Nerespectarea prevederilor Sub-clauzei 27.2

Penalitate - **30.000 Lei/zi incepand cu a 3-a zi de la data la care Supervizorul a transmis notificarea** solicitand luarea de masuri de asigurare a curateniei pe Santier si pana la data la care respectivele obligatii sunt indeplinite de catre Antreprenor.

4. Nerespectarea prevederilor Sub-clauzei 27.3

Penalitate - **50.000 Lei/zi incepand cu a 3-a zi de la data la care Supervizorul a transmis notificarea** solicitand luarea de masuri de asigurare a curateniei pe Santier si pana la data la care respectivele obligatii sunt indeplinite de catre Antreprenor.

5. Inlocuirea Personalului cheie al Antreprenorului, exceptand situatiile prevazute la Sub-clauza 14.3 si 14.4 din Conditile Generale de Contract

Penalitate pentru fiecare persoana inlocuita - **50.000 Lei/eveniment** si, suplimentar, daca este cazul, **2.000 Lei/zi de intarziere incepand cu a 31- a zi** de la data la care este necesara inlocuirea oricaruia dintre membrii personalului cheie si pana la data transmiterii catre Beneficiar a unui nou personal cheie propus de Antreprenor care sa indeplineasca criteriile de calificare prevazute in cadrul Documentatiei de atribuire (daca este

cazul) sau care sa obtina cel putin acelasi punctaj ca personalul propus in oferta (daca este cazul).

7. Nemodificarea valorii Garantiei de Buna Executie in corelatie cu noul Pret al Contractului/ Nemodificarea Garantiei de Buna Executie urmare modificarii denumirii Antreprenorului/ Neconstituirea noii Garantii de Buna Executie in conditiile in care Institutia emitenta pierde autorizarea de a emite asemenea garantii sau Institutia emitenta nu isi mai poate respecta angajamentele/ Neprelungirea Garantiei de Buna Executie ca urmare a prelungirii Duratei de Executie conform Clauzei 35 din Conditiiile Generale de Contract

Penalitate - 0,05% pe zi de intarziere din valoarea Garantiei de Buna Executie pentru fiecare zi de intarziere dupa expirarea termenelor prevazute la articolul 5.2 din prezentul Acord Contractual si pana la data indeplinirii obligatiilor.

8. Netransmiterea Propunerii de preturi unitare pentru fiecare cantitate din Proiectul Tehnic de Executie precum si nedefalcarea acestor preturi unitare conform Sub-clauzei 18.1

Penalitate - 10.000 Lei/zi de intarziere incepand cu a 31-a zi de la data aprobarii Proiectului Tehnic de Executie si pana la transmiterea propunerii de preturi unitare si a defalcarii acestora.

În soluționarea acestor critici ale contestatoarei, Consiliul reține ca fiind relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctului de vedere:

„Prin aceste penalitati, Autoritatea Contractanta *urmareste exclusiv ca obiectul contractului sa fie indeplinit la standardele tehnice si in conditiile prevazute in documentatia de atribuire.*

Penalitatile se aplica doar in situatia in care viitorul Antreprenor nu isi indeplineste obligatiile contractuale sau le indeplineste in mod necorespunzator.

*Precizam faptul ca quantumul penalitatilor de intarziere, atat pentru neindeplinirea obligatiilor referitoare la mobilizarea utilajelor, asigurarea curateniei pe santier si, respectiv, inlocuirea personalului Antreprenorului, au fost stabilite prin raportare la valoarea estimata a contractului, de ~ **1,9 miliarde lei fara TVA**, precum si prin raportare la complexitatea si anvergura obiectivului de investitii si potentialele consecinte generate de nerespectarea de catre Antreprenor a respectivelor obligatii contractuale, cu impact semnificativ in buna derulare a contractului de proiectare si executie, tinand cont totodata si de principiul proportionalitatii. In acest sens, Autoritatea Contractanta a retinut ca stabilirea unor quantumuri inferioare a acestor penalitati ar duce in derizoriu parghia contractuala aflata la dispozitia Autoritatii Contractante pentru buna derulare a contractului de proiectare si executie lucrari.*

Mai mult, Autoritatea Contractanta a prevazut penalitati distincte si proportionale doar pentru aspecte cheie ale implementarii Contractului (si nu pentru orice incalcare derizorie), fara de care nu se poate implementa in mod efectiv contractul intrucat afecteaza drumul critic si implicit cauzeaza intarzieri in cascada

(fiecare aspect ulterior depinzand de cel anterior), cu consecinte negative semnificative asupra finalizarii lucrarilor.

Pe cale de consecinta, Autoritatea contractanta a respectat prevederile modelului de Acord contractual inclus de legiuitor in H.G. nr. 1/2018, raportat la specificul contractului de lucrari din prezenta procedura de achizitie publica, prevederile Sub-clauzei 50.3 regasindu-se in cadrul Art. 5.1 din Acordul contractual particularizat, transmis de Autoritatea contractanta in SEAP.

Referitor la cuantumul penalitatii de 20.000 lei incepand cu a 6 zi ceea ce inseamna aproximativ 4.000 euro pe zi in conditiile in care Antreprenorul nu mobilizeaza utilajele declarate in propunerea tehnica, precizam faptul ca aceasta penalitate se aplica numai **pentru toate utilajele nemobilizate si nu pentru fiecare utilaj in parte**, utilaje care sunt mentionate in Propunerea Tehnica si in Ordinul Administrativ de mobilizare emis de catre Supervisor.

Autoritatea Contractanta a stabilit acest cuantum intrucat pentru o luna de nemobilizare Statul Roman ar incasa penalitati in valoare de 4.000 euro *30 de zile = 120.000 euro, **suma care este net inferioara prejudiciului** care poate fi cauzat pentru o luna de intarziere din culpa Antreprenorului, dat fiind faptul ca mobilizarea utilajelor tine exclusiv de culpa acestuia.

In acest sens precizam faptul ca, conform Analizei Cost – Beneficiu realizate la nivelul Studiului de fezabilitate, obiectivul de investitii preconizeaza a genera beneficii in urmatoorii 30 de ani in cuantum de **1,6 miliarde euro** (fara a lua in calcul dezvoltarea economica pe orizontala generata de creerea noilor locuri de munca sau dezvoltarea afacerilor conexe):

	Valoare actualizata (euro)
Beneficii	
Economii de timp (VOT)	379,483,812
Costuri operare autovehicule (VOC)	-175,575,711
Emisii CO2	-48,488,762
Reducerea poluarii fonice	72,255,638
Reducerea poluarii aerului	-16,632,919
Siguranta rutiera	690,176,015
Valoarea reziduala	718,118,562
Total beneficii	1,619,336,634

Luand in considerare perioada preconizata de realizare a beneficiilor (30 de ani), rezulta urmatorul calcul: 1.619.336.634 euro / 360 luni (30 ani x 12 luni) = **4.498.157 euro / luna, bani pe care Statul Roman ii pierde in fiecare luna de intarziere ca urmare a nefinalizarii obiectivului de investitii in termenul Contractual.**

Nemobilizarea personalului conform prevederilor Cerintelor Beneficiarului

Referitor la Nemobilizarea personalului conform prevederilor Cerintelor Beneficiarului pentru care Autoritatea Contractanta a stabilit o Penalitate de intarziere - 10.000 Lei/zi de intarziere incepand cu a 6-a zi de la data transmiterii Ordinului de Mobilizare pana la data mobilizarii numarului si categoriilor de Personal mentionate in Ordinul de Mobilizare, se poate constata ca si aceasta este proportionala si justificata raportat (in mod similar nemobilizarii utilajelor) la importanta si impactul pe care il are personalul in implementarea viitorului Contract.

Astfel, nemobilizarea corespunzatoare a personalului poate crea grave intarzieri si blocaje cu impact direct si semnificativ asupra bunei implementari a Contractului.

Precizam totodata faptul ca penalitatile, contrar sustinerilor false ale Contestatoarei nu se aplica la discretia Beneficiarului ci acestea, anterior emiterii unei penalitati sunt notificate Antreprenorului si Supervisorului, sunt analizate de catre Supervisor, fiind acordata totodata, chiar si in situatia constatarii incalcarii prevederilor contractuale, a unei perioade de gratie de 5 zile, perioada mai mult decat suficienta pentru ca Antreprenorul sa dea curs notificarii de mobilizare a personalului.

Pentru claritate, detaliem cursul firesc al acestui demers in practica:

- In prima faza Beneficiarul poarta corespondenta cu Antreprenorul si Supervisorul pentru stabilirea personalului necesar a fi mobilizat in functie de etapa contractuala;
- Ulterior identificarii personalului necesar a fi mobilizat de comun acord de catre toti factorii decizionali implicati, Beneficiarul transmite notificarea privind mobilizarea

personalului Antreprenorului si Supervizorului, propunand si un termen de mobilizare, tinandu-se cont chiar de Graficul Gantt asumat de catre Antreprenor, acesta reprezentand Graficul de executie a Contractului;

➤ Supervizorul analizeaza solicitarea Beneficiarului si daca constata ca sunt respectate prevederile Contractuale si ale Cerintelor Beneficiarului, acesta emite Ordinul de mobilizare care include si termenul de mobilizare;

➤ In situatia in care Antreprenorul (desi neplauzibil avand in vedere ca a fost consultat in prealabil), nu da curs instructiunii Supervizorului, Beneficiarul este informat de Supervizor si daca constata ca a fost incalcata prevederea Contractuala formuleaza o solicitare de aplicare penalitate catre Supervizor;

➤ Supervizorul analizeaza cererea Beneficiarului si daca constata ca aceasta este intemeiata, numai dupa expirarea termenului de gratie prevazut in cadrul penalitatii (5 zile de la momentul in care expertii trebuiau mobilizati) solicita Antreprenorului plata penalitatii, in conformitate cu prevederile Contractuale

Avand in vedere toti pasii contractuali si procedurali necesari a fi parcursi anterior emiterii penalitatii, avand in vedere faptul ca toate partile implicate sunt consultate in prealabil si avand in vedere faptul ca termenele sunt cunoscute de la inceput si rezonabile, rezulta faptul ca penalitatea se aplica efectiv numai in masura in care Antreprenorul incalca in mod flagrant cu rea-credinta obligatia contractuala, **neexistand astfel nicio situatie in care penalitatea ar putea fi aplicata in mod abuziv**, astfel cum fals sustine Contestatoarea.

Mai mult, ca si in cazul penalitatilor pentru nemobilizarea utilajelor, aceasta penalitate este aplicata pentru tot personalul nemobilizat **si nu pentru fiecare expert in parte**.

Astfel, Autoritatea Contractanta a stabilit acest quantum intrucat pentru o luna de nemobilizare Statul Roman ar incasa penalitati in valoare de 2.000 euro *30 de zile = 60.000 euro, **suma care este net inferioara prejudiciului** care poate fi cauzat pentru o luna de intarziere din culpa Antreprenorului, dat fiind faptul ca mobilizarea utilajelor tine exclusiv de culpa acestuia.

In acest sens precizam faptul ca, conform Analizei Cost – Beneficiu realizate la nivelul Studiului de fezabilitate, obiectivul de investitii preconizeaza a genera beneficii in urmatoorii 30 de ani in cuantum de **1,6 miliarde euro** (fara a lua in calcul dezvoltarea economica pe orizontala generata de creerea noilor locuri de munca sau dezvoltarea afacerilor conexe);

	Valoare actualizata (euro)
Beneficii	
Economii de timp (VOT)	379,483,812
Costuri operare autovehicule (VOC)	-175,575,711
Emisii CO2	-48,488,762
Reducerea poluarii fonice	72,255,638
Reducerea poluarii aerului	-16,632,919
Siguranta rutiera	690,176,015
Valoarea reziduala	718,118,562
Total beneficii	1,619,336,634

Luand in considerare perioada preconizata de realizare a beneficiilor (30 de ani), rezulta urmatorul calcul: 1.619.336.634 euro / 360 luni (30 ani x 12 luni) = **4.498.157 euro / luna, bani pe care Statul Roman ii pierde in fiecare luna de intarziere ca urmare a nefinalizarii obiectivului de investitii in termenul Contractual.**

Referitor la cuantumul penalitatii de **30.000 lei pentru neluarea masurilor de asigurare a curateniei pe santier**, precizam ca Autoritatea Contractanta a avut in vedere ca nerespectarea acestei obligatii a Antreprenorului poate conduce la eventuale amenzi aplicate Autoritatii Contractante din cauza accidentelor care pot aparea pe santier (scurgeri de uleiuri, gunoarie, materiale depozitate necorespunzator, contaminarea solului) sau pentru nerespectarea reglementarilor in domeniul protectiei mediului, cea mai mica amenda fiind in jur de 80.000 lei per eveniment.

Drept urmare, Autoritatea Contractanta a luat in considerare cel putin o amenda care se poate plati la jumatate, conform prevederilor legale incidente, in termen de 15 zile ceea ce insemna 40.000 lei per eveniment. Amenda se aplica Autoritatii Contractante, evident in functie de zona in care nu s-a realizat aceasta curatenie, si in functie de faptul ca drumul/ autostrada

este în patrimoniul și administrarea (...) SA. Prin urmare acest quantum al penalității a fost stabilit pentru a da posibilitatea Autorității Contractante de a recupera macar parțial amenda/amenziile aplicate din culpa exclusivă a Antreprenorului și nu din vina (...) SA.

Precizam faptul că cele 2 penalități pentru necurățarea șantierului vizează obligații distincte ale Antreprenorului, astfel cum rezulta din prevederile sub-clauzelor 27.2 și respectiv 27.3 din Anexa nr. 2 la HG nr. 1/2018:

27.2 Pe parcursul executării Contractului, Antreprenorul va depozita sau îndepărta orice Utilaj propriu sau exces de materiale. Antreprenorul va curăța și înlătura de pe Șantier orice moloz, resturi și Lucrările Provizorii care nu mai sunt necesare.

27.3 După aprobarea Recepției la Terminarea Lucrărilor, Antreprenorul va curăța și îndepărta de pe partea recepționată a Șantierului toate Utilajele Antreprenorului, excesele de materiale, molozul, gunoaiile și Lucrările Provizorii. Antreprenorul va lăsa partea respectivă a Șantierului și Lucrările curate și în siguranță. Pe parcursul Perioadei de Garanție, Antreprenorul poate păstra pe Șantier Bunurile care îi sunt necesare pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în Contract.

una fiind aplicabilă pe parcursul executării lucrărilor iar cealaltă după aprobarea Recepției la Terminarea Lucrărilor, **neputând fi niciodată aplicate cumulativ.**

Referitor la quantumul penalității de 50.000 lei pentru neluarea măsurilor de asigurare a curăteniei pe șantier precizam că acesta a fost stabilit pe baza aceluiași criterii ca cele descrise mai sus, însă cu luarea suplimentară în considerare și a faptului că, neîndeplinirea respectivelor obligații ale Antreprenorului generează **consecințe și mai grave**, întrucât în faza respectivă a contractului, sectorul de drum expres este dat în trafic, **aparând riscul producerii unor accidente suplimentare cu costuri aferente semnificative și care pot fi imputate detinatorului drumului/autostrazii.**

Referitor la quantumul penalității de **50.000 Lei/eveniment** (~ 10.000 euro) și, suplimentar, dacă este cazul, **2.000 Lei/zi de întârziere începând cu a 31-a zi** de la data la care este necesară înlocuirea oricărui dintre membrii personalului cheie, precizam că aceasta **se aplică doar pentru personalul cheie și nu pentru orice personal**, în considerația faptului că **respectivii experți sunt esențiali în implementarea contractului**, iar neasigurarea acestora conduce implicit la blocaje și decalarea termenului de finalizare a obiectivului de investiții.

În acest sens trebuie subliniat faptul că din sutele / miile de persoane care contribuie efectiv la implementarea unui astfel de contract, Autoritatea Contractantă a identificat la nivelul Cerintelor Beneficiarului un număr de **doar 11 experți care se încadrează în categoria personalului cheie** aceștia fiind absolut indispensabili implementării Contractului în termenul contractual și la nivelul calitativ și cantitativ stabilit prin documentația de atribuire.

Mai mult, contrar susținerilor false ale Contestatoarei, penalitatea **nu se aplică pentru orice situație de înlocuire** (inclusiv demisie sau deces, sau alte situații care nu sunt din culpa Antreprenorului), în cadrul Cerintelor Beneficiarului fiind prevăzut în mod expres faptul că situații straine de culpa Antreprenorului nu atrag penalitatea în cauză:

13.9.Reprezentantul Antreprenorului și toate persoanele pe care Antreprenorul le imputemicește, confirmate pe astfel de poziii la semnarea Contractului ca și **personal cheie**, vor fi menținute pe toată durata executării Lucrărilor, **cu excepția situației în care Supervizorul cere înlocuirea din motive întemeiate sau atunci când este necesară înlocuirea din alte motive CARE NU TIN DE PUTEREA Antreprenorului** (ex, **demisie** în baza Legii 53/2003, **incapacitate fizică/psihică dovedită, deces, desfacerea disciplinară** a contractului de muncă, etc.).

În același sens este stipulată și sub-clauza 14.3 din Condițiile Generale de Contract – **parte integrantă din Contractul de lucrări:**

14.3 Antreprenorul va asigura personalul-cheie conform propunerii sale din Ofertă. Personalul-cheie este personalul în privința căruia au existat cerințe minime stabilite în documentația de atribuire a Contractului. Reprezentantul Antreprenorului și personalul-cheie al Antreprenorului vor fi menținuți pe toată durata proiectării și execuției Lucrărilor, cu excepția situațiilor în care Supervizorul solicită înlocuirea din motive întemeiate sau atunci când este necesară înlocuirea **din alte motive independente de Antreprenor (ex. demisie din cadrul societății/asocierii, boală, deces, etc.).**

Aratam spre exemplu ca lipsa unui coordonator de contract poate duce la blocaje majore in implementare iar penalitatea este raportata la un salariu mediu al unui coordonator de proiect care pentru o luna incaseaza in medie 30.000 - 40.000 lei net sau 55.000 – 75.000 lei brut.

Evident daca se intarzie in introducerea unui nou expert, aceste intarzieri conduc implicit la decalarea termenului de finalizare iar 2.000 lei pe zi (dupa o luna de zile de gratie) este o penalizare infima raportat la prejudiciile care pot fi create si la salariu pe care o expert/persoana cheie le incaseaza in cadrul acestui tip de contract.

Astfel, Autoritatea Contractanta a stabilit acest quantum intrucat pentru o luna de nemobilizare a personalului Statul Roman ar incasa penalitati de la Antreprenor in valoare de 2.000 lei/zi *30 = 60.000 lei, **suma care este net inferioara pierderilor statului roman** pentru o luna de intarziere din culpa Antreprenorului, **care se ridica la aproximativ 4,5 milioane de euro**, conform calculului detaliate mai sus.

Autoritatea Contractanta precizeaza faptul ca, in conformitate cu prevederile Sub-Clauzei 14.3 din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 1/2018, „[...] Reprezentantul Antreprenorului si personalul-cheie al Antreprenorului **vor fi mentinuti pe toata durata proiectarii si executiei** Lucrarilor, cu exceptia situatiilor in care Supervizorul solicita inlocuirea din motive intemeiate sau atunci când este necesara inlocuirea din alte motive independente de Antreprenor (ex. demisie din cadrul societatii/asocierii, boala, deces, etc.).”

In acest context, invederam Onoratului Consiliu faptul ca C.N.A.I.R. S.A., in calitate de Administrator al drumurilor nationale si autostrazilor are o experienta vasta in ceea ce priveste contractele de achizitie publica in acest domeniu, iar fluctuatia personalului in cadrul unui contract este o reala problema cu care aceasta s-a confruntat de-a lungul anilor, consecintele fiind dintre cele mai grave, fapt pentru care este imperios necesar ca viitorul Antreprenor sa asigure personalul cheie conform propunerii sale din oferta, pe toata perioada de proiectare si executie a lucrarilor, asa cum insusi legiuitorul prevede in Sub-Clauzele 14.3 si 14.4 din Conditiiile Generale de Contract aprobate prin H.G. nr. 1/2018. Tot in acest context, mentionam si faptul ca, in modelul de Acord contractual care face parte din H.G. nr. 1/2018, la Sub-Clauza 50.3 pentru Sub-Clauzele 14.3 si 14.4 da **cu titlu de exemplu** valori fixe ale penalitatilor ce pot fi aplicate, acordand astfel dreptul Beneficiarului de a-si stabili propriile penalitati pentru incalcarea prevederilor Sub-Clauzelor 14.3 si 14.4, in functie de complexitatea obiectivului de investitie si de valoarea estimata a acestuia.

Autoritatea Contractanta precizeaza faptul ca, prin introducerea penalitatilor pentru neindeplinirea anumitor obligatii contractuale principale de catre Antreprenor, doreste sa se asigure de indeplinirea obiectului contractului. Situatia in care, Autoritatea contractanta constata ca, **urmare a neindeplinirii unor obligatii principale ale Antreprenorului in mod culpabil**, lucrarile sunt intarziate si nu pot fi finalizate in termenul initial stabilit in documentatia de atribuire, inseamna ca masurile de preventie nu si-au atins obiectivul. Astfel, prin aceste clauze contractuale, Autoritatea Contractanta monitorizeaza activitatea Antreprenorului si aplica parghiile contractuale astfel incat obiectivul de investitie sa fie realizat in termenele contractuale si la nivelul cantitativ si calitativ stabilit prin documentatia de atribuire.

Insa, Autoritatea Contractanta a prevazut in cuprinsul clauzelor contractuale activitati/atributii punctuale **de o insemnatate ridicata**, cu impact in implementarea contractului, care, daca nu sunt respectate, atrag dupa ele penalitati.

In ceea ce priveste principiul proportionalitatii contractuale, acesta a fost respectat, luand in calcul dupa cum am demonstrat mai sus, atat potentialele consecinte ale nerespectarii unor obligatii principale ale Antreprenorului, cat si complexitatea si valoarea Contractului de proiectare si executie.

Amintim faptul ca potrivit doctrinei in materie, libertatea contractuala a persoanelor publice prezinta particularitati in raport cu libertatea contractuala a persoanelor private.

Astfel, principala caracteristica a contractelor administrative (contractul de achizitie publica fiind asimilat, potrivit legii, actului administrativ) este responsabilitatea Autoritatii Contractante, in calitate de purtatoare a prerogativelor de putere publica de a stabili clauzele contractuale si impune sanctiuni astfel incat interesul public care reprezinta fundamentul incheierii si executarii contractului sa fie atins, Prin urmare, stabilirea unor quantumuri inferioare ale penalitatilor in cauza ar genera riscul nerealizarii interesului public presupus de realizarea obiectivului de investitie de interes national in mod corespunzator si cu respectarea termenelor contractuale, prin ducerea in derizoriu a parghiilor contractuale aflate la dispozitia Autoritatii Contractante pentru constrangerea Antreprenorului la indeplinirea conforma a propriilor obligatii.

Referitor la penalitatile pentru Nemodificarea valorii Garantiei de Buna Executie
Autoritatea Contractanta precizeaza faptul ca, in cadrul unui contract de achizitie publica, in conformitate cu prevederile Legii. nr. 98/2016 si cu prevederile HG nr. 1/2018, **constituirea si**

mentinerea in valabilitate a **Garantie de Buna Executie** reprezinta o obligatie fundamentala a Antreprenorului si implicit modificarea acesteia, prin Act aditional, in situatia in care intervin cazuri care conduc la emiterea unui astfel de document si care nu sunt in controlului niciuneia dintre Partile contractante.

In acest context, precizam faptul ca operatorul economic contestatar **nu a inteles sensul prevederilor Sub-Clauzei 50.3 pct. 7**, in sensul ca Antreprenorul suporta penalitati in situatia in care acesta transmite Beneficiarului modificarea Garantie de Buna Executie sau nu constituie o noua Garantie de Buna Executie in situatia in care Institutia emitenta pierde autorizarea sau nu isi mai poate respecta angajamentele si **nu este penalizat** pentru situatia in care Institutia emitenta pierde autorizarea sau nu isi mai poate respecta angajamentele.

Astfel trebuie precizat faptul ca, contrar argumentelor prezentate la nivelul Contestatiei, responsabilitatea asigurarii unei Garantii de buna executie valabila incumba exclusiv Antreprenorului indiferent de motivul din care Garantia initiala nu mai produce efecte si prin urmare aceasta obligatie subzista si in situatia pierderii autorizarii institutiei emitente.

Autoritatea Contractanta a urmarit prin aceasta penalitate sa faca viitorul Antreprenor sa constientizeze si posibilitatea materializarii acestui risc in contextul in care in ultimii ani au existat o serie de falimente ale unor mari asiguratori pe piata de profil.

Cuantumul este justificat intrucat in ipoteza avuta in vedere cu ocazia introducerii acestei penalitati Contractul ramane negarantat fiind astfel eludate prevederile legale imperative referitoare la constituirea si mentinerea pe toata durata contractului a Garantie de Buna Executie, alaturi de riscul ca Beneficiarul sa se afle in imposibilitatea de a recupera prejudiciul creat prin proiectarea si/sau executia neconforma sau sa poata remedia defectiunile care apar din cauza acestora, conducand inclusiv la inchiderea pe termen nedeterminat a traficului rutier si lipsirea de beneficiile scontate din realizarea obiectivului de investitii.

Referitor la penalitatea stabilita pentru Netransmiterea Propunerii de preturi unitare pentru fiecare cantitate din Proiectul Tehnic de Executie si pana la transmiterea propunerii de preturi unitare si a defalcarii acestora, precizam faptul ca aceasta este justificata prin raportare la obligatia Antreprenorului prevazuta in mod expres la sub-clauza 18.1 din HG nr. 1/2018:

18.1 În termen de 30 de zile de la aprobarea proiectului tehnic, Antreprenorul va transmite o propunere de prețuri unitare pentru fiecare cantitate din proiectul tehnic, precum și o defalcare a acestor prețuri unitare care va identifica costurile incluse pentru manoperă, Materiale, Utilaje, transport, costuri indirecte și profit. Aceste propuneri nu vor afecta Prețul Contractului ca sumă forfetară (cu excepția Sumelor Provizionate) sau prevederile Contractului.

Netransmiterea preturilor unitare reprezinta o abatere cu consecinte deosebit de grave, in special in ceea ce priveste Antreprenorul intrucat de aceste liste depinde posibilitatea realizarii platilor, in conformitate cu prevederile sub-clauzei 49.2:

49.2 **În scopul emiterii Certificatelor de Plată** pe parcursul executării Contractului până la aprobarea Recepției la Terminarea tuturor Lucrărilor, Supervizorul va evalua valoarea contractuală a Lucrărilor executate (inclusiv Documentele Antreprenorului produse) la momentul respectiv în conformitate cu metoda prevăzută în Graficul de Eșalonare a Plăților. **De asemenea**, Supervizorul va folosi o metodă alternativă de evaluare a părților din Lucrările Permanente executate la acel moment (inclusiv Documentele Antreprenorului), **folosind listele de cantități din Documentele Antreprenorului, măsurarea acestor cantități real executate și prețurile unitare transmise de către Antreprenor potrivit prevederilor clauzei 18** [Structura detaliată a prețului]

Prin urmare, respectarea Clauzei 18 privind obligatia de transmitere a preturilor unitare ar trebui sa fie interesul primordial al Antreprenorului, in caz contrar existand riscul major ca din cauza sincopelor inregistrate in fluxul de numerar sa se creeze blocaje si intarzieri substantiale in implementarea Contractului.

Ca si in cazul celorlalte penalitati nu doar ca suma prevazuta in Acordul Contractual este justificata, **aceasta este chiar net inferioara pierderilor statului roman** pentru o luna de intarziere din culpa Antreprenorului, **care se ridica la aproximativ 4,5 milioane de euro**, conform calculelor detaliate mai sus.

In concluzie, rugam Onoratul Consiliu sa constate faptul ca aceste clauze contractuale pe care contestatoare le apreciaza ca fiind „nelegale, excesive sau disproportionale”, sunt, in fapt, transpunerea prevederilor legale regasite cu precadere in Anexa nr. 2 la H.G. nr. 1/20248 cu modificarile si completarile ulterioare si reprezinta clauze contractuale care **asigura materializarea interesului public si pastrarea finantarii europene de care beneficiaza Statul Roman de la Comisia Europeana**, avand in vedere importanta nationala si transfrontaliera a acestui obiectiv de investitii pentru Romania. De asemenea, justificarile Autoritatii Contractante sunt in linie cu doctrina de drept in materie, a teoriei generale a

contractului administrativ, în acest sens, avându-se în vedere precizarile aparținând profesorului Iorgovan, **conform caruia: "[...] regimul juridic special caruia îi sunt supuse contractele administrative se caracterizează, în primul rând, prin forme speciale necesare încheierii lor (caietele de sarcini care cuprind unele din clauzele contractului ce urmează a fi încheiat, particularii având doar posibilitatea de a accepta sau a refuza încheierea contractului în aceste condiții; [...], precum și principii speciale cu privire la executarea lor (rezilierea, SANCTIUNI, decaderi)."**

Drept urmare, prin clauzele contractuale în discuție Autoritatea Contractantă urmărește îndeplinirea obiectului contractului de lucrări, având responsabilitatea respectării interesului public și menținerea finanțării acestui proiect, de care beneficiază Statul Român, neavând niciun moment ca scop impunerea unor clauze abuzive sau discreționare sau să împovăreze în mod nejustificat operatorii economici interesați să participe la procedura de achiziție publică în cauză.

În egală măsură însă, orice operator economic interesat să depună oferta trebuie, pe de o parte, să dovedească o bună cunoaștere a documentației de atribuire și a legislației incidente (Legea nr. 98/2016, H.G. nr. 1/2018) și să înțeleagă importanța proiectului, anvergura acestuia și responsabilitatea care îi revine ca viitor Antreprenor, principala preocupare trebuind să fie alcatuirea unei oferte care să conducă la îndeplinirea obiectului contractului, conform prevederilor documentației de atribuire și nu cuantumului penalităților care se aplică doar în caz de neexecutare a obligațiilor contractuale asumate".

În condițiile în care deși, punctul de vedere ce conține justificări detaliate a fost comunicat contestatoarei la data de 15.01.2026, aceasta neînțelegând să formuleze o replică, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

În consecință, luând în considerare cele mai sus menționate, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va respinge, ca nefondată, contestația formulată de (...) (dosar nr. (...)), în contradictoriu cu autoritatea contractantă (...)SA, precum și cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata de cheltuieli de judecată întrucât în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 453 alin. (1) C.prov. civ. [„Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată”].

În ceea ce privește contestațiile formulate de (...), înregistrate la CNSC sub nr. (...) (lot 1), respectiv sub nr. (...) (lot 2), care formează obiectul dosarelor CNSC nr. (...) și nr. (...), Consiliul le va analiza în mod unitar întrucât vizează aceleași aspecte care se regăsesc atât în Clarificarea nr. 1 aferentă lotului 1, cât și în Clarificarea nr. 1 aferentă lotului 2, publicate în SEAP la data de 19.01.2026.

Preliminar analizării criticilor formulate de contestatoare, Consiliul procedează la analiza excepției invocată de autoritatea contractantă privind lipsa de interes a contestatoarei, în condițiile în care aceasta nu a adresat în prezenta procedură de atribuire nicio solicitare de clarificări.

Consiliul va respinge această excepție, întrucât legislația în vigoare nu condiționează depunerea contestației de exercitarea dreptului propriu de a solicita clarificări cu privire la documentația de atribuire conform dispozițiilor art. 160 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, care prevede că: „Orice operator economic interesat **are dreptul** de a solicita clarificări sau informații suplimentare în legătură cu documentația de atribuire, cu respectarea termenului limită stabilit de autoritatea contractantă în anunțul de participare/simplificat/de concurs”, susținerile autorității contractante referitoare la acest aspect fiind irelevante.

De asemenea, Consiliul va analiza și excepția invocată de autoritatea contractantă privind tardivitatea contestațiilor, pe care o va respinge întrucât actele atacate din punct de vedere formal indicate de către contestatoare sunt Clarificarea nr. 1 aferentă lotul 1 și Clarificarea nr. 1 aferentă lotului 2, despre care contestatoarea a luat cunoștință la data de 19.01.2026 și nu documentația de atribuire.

Raportat la actele atacate precizate în mod expres de către contestatoare, conform dispozițiilor art. 10 lit. d) din Legea nr. 101/2016, respectiv, Clarificarea nr. 1 aferentă lotul 1 și Clarificarea nr. 1 aferentă lotului 2, publicate în SEAP la data de 19.01.2026, în cauză a fost respectat termenul stipulat de art. (8) alin. (1) lit. a) din legea anterior menționată, contestațiile fiind formulate în cadrul termenului legal (10 zile).

Pe fondul cauzei, criticile contestatoarei vizează următoarele aspecte:

1. Termenul de depunere a ofertelor nu este realist, nefiind posibil a fi respectat și este insuficient, întrucât răspunsurile la clarificări la clarificări au fost publicate în SEAP la data de 19.01.2026, existând un număr impresionant de solicitări și răspunsuri, iar termenul de depunere a ofertelor este 30.01.2026.

În analiza acestei critici a contestatoarei (...), Consiliul apreciază că sunt aplicabile toate considerentele Consiliului de la paginile 13 - 19 ale prezentei decizii, în analiza primei critici a contestatoarei (...) (dosar nr. (...)), care vizează nelegalitatea inițierii de către autoritatea contractantă a unei licitații deschise accelerate.

În plus, Consiliul constată următoarele:

- Art. 161 din Legea nr. 98/2016 stipulează că:

*„(1) În măsura în care solicitările de clarificări sau informații suplimentare au fost adresate în termenul prevăzut în anunțul de participare/de concurs, răspunsul autorității contractante la aceste solicitări trebuie să fie transmis cu cel puțin 10 zile, **respectiv 5 zile în situațiile de urgență demonstrate în mod corespunzător de autoritatea contractantă, prevăzute la art. 74 alin. (3) și art. 79 alin. (5), înainte de termenul stabilit pentru depunerea ofertelor sau solicitărilor de participare.***

(2) În cazul aplicării procedurii simplificate, termenele prevăzute la alin. (1) se reduc la 6 zile în cazul contractului de achiziție publică de lucrări, respectiv 3 zile în cazul contractului de achiziție publică de produse sau de servicii, sau cu cel puțin două zile, în cazul contractului de achiziție publică de produse de complexitate redusă sau în situațiile de urgență, demonstrate în mod corespunzător de către autoritatea contractantă, înainte de data-limită stabilită pentru depunerea ofertelor sau solicitărilor de participare”.

Așa cum Consiliul a arătat în analiza primei critici a contestatoarei (...) (dosar nr. (...)), în prezenta cauză autoritatea contractantă nu mai are obligația de a demonstra situația de urgență, aceasta fiind prezumată în conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. (4) din OUG nr. 62/2025 care prevede că: *„În aplicarea Regulamentului (UE) 2025/1.106, pentru proiectele de infrastructură de transport rutier de interes național finanțate*

*sau finanțabile prin instrumentul financiar european SAFE, **autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura de licitație deschisă prevăzută la art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, cu reducerea termenelor în conformitate cu art. 74 alin. (3) și art. 161 alin. (1) din aceeași lege, situația de urgență considerându-se a fi demonstrată***”.

Față de cele mai sus menționate, Consiliul constată că în condițiile în care Răspunsurile consolidate la clarificări „Clarificarea nr. 1 la documentația de atribuire (lot 1 și, respectiv lot 2)”, au fost publicate de către autoritatea contractantă în SEAP la data de 19.01.2026, până la data limită de depunere a ofertelor rezultă un număr de 10 zile, superior celui permis de lege.

Analizând actele criticate de (...)și probatoriul administrat la dosarul cauzei de către autoritatea contractantă, Consiliul constată următoarele:

- societatea (...)nu a formulat nicio solicitare de clarificări cu privire la prevederile documentației de atribuire, prin urmare dispozițiile acesteia erau clare pentru ofertanta contestatoare. Pe de altă parte, societățile care au formulat solicitările de clarificări **nu au formulat contestație împotriva răspunsurilor autorității contractante la acestea;**

- (...)nu a contestat termenul inițial de depunere a ofertelor (23.01.2026), împrejurare care semnifică faptul că a considerat că acesta era suficient pentru pregătirea ofertei, în ipoteza în care societatea era, într-adevăr, interesată de participarea la prezenta procedură de atribuire;

- Analizând „Clarificarea nr. 1 la documentația de atribuire (lot 1 și, respectiv lot 2)”, Consiliul constată următoarele:

- Clarificarea nr. 1 la Documentatia de Atribuire PROIECTARE ȘI EXECUȚIE Drum Expres (...) Lot 1: (...) – (...) are 268 de pagini, 398 de întrebări și răspunsurile aferente, din care mai mult de jumătate reprezintă întrebările adresate de operatorii economici interesați. În ceea ce privește cele trei anexe, atașate acestuia Consiliul reține ca fiind relevante susținerile autorității contractante referitoare la faptul că: „Acele trei anexe reprezintă:

- *fie modificări punctuale ale unor planșe tehnice care existau inițial în documentația tehnică (Anexa 1 la clarificare - 3 planșe existente completate cu reprezentarea unor aspecte minore legate de iluminat)*

- *fie informații redundante care se regaseau deja și care nu erau necesare elaborării ofertei (cum este cazul Anexei nr. 2 - formatul editabil al ridicării topo care se regasea deja în cadrul documentației tehnice);*

- *sau completări punctuale și minore (3 planșe tehnice pentru un profil al unei descărcări provizorii, în cazul Anexei 3)”;*

- Clarificarea nr. 1 la Documentatia de Atribuire PROIECTARE ȘI EXECUȚIE Drum Expres (...) Lot 2: (...) – (...) are 258 de pagini, 383 de întrebări și răspunsurile aferente, din care mai mult de jumătate reprezintă întrebările adresate de operatorii economici interesați. În ceea ce privește anexa atașată acestuia, Consiliul reține ca fiind relevante susținerile autorității contractante referitoare la faptul că „informațiile respective se regaseau deja în cadrul documentației inițiale - ridicarea topografică dwg,

care era deja disponibila in cadrul Volumului 4 din Documentele Beneficiarului, reatasarea acesteia la clarificare reprezentând practic o informație redundantă/dublata, fara niciun impact în procesul efectiv de întocmire a ofertelor”;

- Contestatoarea nu a făcut dovada faptului că autoritatea contractantă a operat modificări ale prevederile documentației de atribuire prin această clarificare, astfel încât operatorii economici interesați să aibă nevoie de timp suplimentar pentru pregătirea ofertelor;

- De asemenea, contestatoarea nu a făcut dovada faptului că răspunsurile la clarificări sunt contradictorii, astfel încât operatorii economici interesați nu puteau redacta ofertele în cadrul termenului stabilit (30.01.2026);

- din adresa autorității contractante nr. (...), înregistrată la CNSC sub nr. (...) rezultă că în cadrul loturilor 1 și 2, au fost depuse câte șase oferte, situație care demonstrează că informațiile puse la dispoziția operatorilor economici interesați au fost considerate suficiente pentru întocmirea ofertelor.

Pentru aspectele mai sus menționate, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei și capătul de cerere privind obligarea autorității contractante la prelungirea termenului de depunere a ofertelor cu cel puțin 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei ce se va pronunța.

2. Primul set de critici formulate de contestatoare vizează modul în care autoritatea contractantă a răspuns următoarelor întrebări adresate de operatori economici interesați:

Intrebare 1 Lot 1	Avand in vedere REGULAMENTUL (UE) 2025/1106 AL CONSILIULUI din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare si noul formular G - Declaratie privind respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, va rugam sa clarificati daca operatorii economici care provin din exteriorul Uniunii, al statelor SEE-AELS sau al Ucrainei pot participa in calitate de tert sustinator pentru aceasta procedura.
Răspuns 1 - Lot 1	In conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 1106/2025, in privinta procedurilor de achizitie publica finantate prin intermediul Instrumentului SAFE, se instituie regula conform careia: Articolul 16 [...] (3) Contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun sunt stabiliți și își au structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEEAELS sau în Ucraina. Aceștia nu sunt supuși controlului unei țări terțe care nu este un stat SEE-AELS sau Ucraina, nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Prin Angajamentul ferm, astfel cum indica chiar denumirea documentului, se reglementeaza o relatie viitoare intre antreprenor si tert, prin care tertul se obliga sa intervina in cadrul contractului in cazul in care Antreprenorul intampina dificultati sau se afla in imposibilitatea indeplinirii obligatiilor contractuale, aceasta implicare putand presupune: - fie punerea la dispozitie a unor resurse efective, astfel incat Antreprenorul sa poata continua executarea contractului; - fie garantia ca aspectele ce fac obiectul angajamentului ferm se vor materializa in implementarea Contractului. In acest sens, a se vedea si prevederile Normelor de aplicare a Legii nr. 98/2016,

aprobate prin HG nr. 395/2016 la art. 50 alin. (1), care stipuleaza ca:
Articolul 50
 (1) În cazul în care contractantul întâmpină dificultăți pe parcursul executării contractului de achiziție publică/acordului-cadru, iar susținerea acordată de unul sau mai mulți terți vizează îndeplinirea criteriilor referitoare la situația economică și financiară și/sau capacitatea tehnică și profesională, autoritatea contractantă va solicita ofertantului/ candidatului ca prin actul încheiat cu terțul/terții susținător(i) să garanteze MATERIALIZAREA aspectelor ce fac obiectul respectivului angajament ferm. Prevederile contractuale dintre autoritatea contractantă și contractantul principal vor asigura că autoritatea contractantă poate aplica această obligație.

Natura obligatiilor asumate prin Angajamentul ferm si intinderea acestora este reflectata de continutul Angajamentului ferm incheiat intre Antreprenor si Tertul sustinator si demonstrata prin documente care arata/ reflecta, in fapt, "modul efectiv" in care tertul intervine, astfel cum se solicita chiar prin legislatia incidenta in domeniul achizitiilor publice.

In acest sens, va rugam sa observati ca, desi la momentul ofertarii, beneficiul imediat al utilizarii tertului sustinator este acela al indeplinirii unor criterii de calificare, prin Angajamentul ferm de sustinere si anexele acestuia se stabilesc si natura si conditiile de activare a angajamentului si intinderea obligatiilor tertului sustinator in situatia in care ar putea deveni incidenta o interventie a acestuia in implementarea contractului.

Prin urmare, avand in vedere aceste considerente, rezulta in mod implicit ca, in situatia in care va deveni necesara implicarea tertului sustinator in executarea contractului (in cazul in care Antreprenorul intampina dificultati sau se afla in imposibilitatea indeplinirii obligatiilor contractuale), Autoritatea Contractanta are obligatia verificarii indeplinirii conditiilor de eligibilitate in temeiul Regulamentului (UE) 2025/1106, inclusiv pentru operatorul economic care, la momentul ofertarii, participa in calitate de tert sustinator.

Aceasta verificare nu poate fi realizata doar la momentul in care ar putea deveni necesara activarea tertului sustinator (adica la un moment viitor), intrucat in respectiva etapa ar fi redundanta si tardiva o asemenea verificare, devenind astfel necesara realizarea verificarilor impuse de catre Regulamentul European nr. 1106/2025 inca de la momentul prezentarii Tertului sustinator, adica de la momentul depunerii si evaluarii ofertelor.

In caz contrar, s-ar crea un risc major pentru Autoritatea Contractanta de acceptare in prezent a unui operator economic din state terte (care nu sunt un stat UE/ SEE-AELS sau Ucraina) care ulterior nu poate sa-si duca la indeplinire propriul angajament ferm tocmai prin prisma neindeplinirii conditiilor de eligibilitate, tertul sustinator si documentele acestuia fiind lipsite de efecte juridice, nefiind astfel posibila o introducere efectiva a tertului sustinator in cadrul viitorului Contract.

Riscul intr-o asemenea situatie este substantial pentru Autoritatea Contractanta si Statul Roman, intrucat poate conduce la incetarea intempestiva a contractului sau la pierderea finantarii in cadrul obiectivului de investitii.

Tertul sustinator putand deveni Contractant la un moment dat este de la sine inteles ca si acesta trebuie sa indeplineasca conditiile de eligibilitate de la licitatie, asa cum sunt acestea prevazute in Regulamentul European. Astfel, in conditiile in care nu le indeplineste, tertul nu poate interveni in viitorul Contract atunci cand Contractantul nu poate sa-si duca la indeplinire Contractul, iar Autoritatea Contractanta este pusa in situatia de a inceta / rezilia / denunta Contractul.

Mai mult decat atat, Tertul sustinator indeplinind cerintele de calificare privind situatia economico-financiara / capacitate tehnica si profesionala este garantul bunei indepliniri a viitorului Contract, si coroborat cu faptul ca sursa de finantare nu va fi schimbata pe parcursul derularii Contractului, rezulta fara dubii ca nu este posibila derularea Contractului pana intr-un anumit punct cu un contractant eligibil dintr-un stat UE / SEE-AELS sau Ucraina si ulterior sa se continue cu un operator economic care poate nu mai indeplineste aceste conditii. In fond, intr-o atare situatie, experienta similara a Tertului Sustinator si a angajamentului ferm nu poate fi transpusa in practica atunci cand va deveni necesara introducerea tertului sustinator in locul Antreprenorului.

De asemenea, ofertantii trebuie sa inteleaga faptul ca nu va exista posibilitatea participarii la licitatie cu ofertanti din tari eligibile care au terti sustinatori din tari non UE / SEE-AELS / Ucraina, ca ulterior in implementarea Contractului sa se caute artificii contractuale de catre Terti sustinatori astfel incat Contractantul sa fie inlaturat in executarea Contractului, in detrimentul executarii lucrarilor de catre Tertul Sustinator.

Institutia Tertului care sa preia executarea Contractului la un moment dat nu este reglementata in totalitate / in detaliu/ in mod corespunzator in legislatia in domeniul achizitiilor publice din Romania si Uniunea Europeana, nefiind suficient de explicita din punct de vedere juridic si procedural astfel incat sa se poata introduce in mod automat tertul sustinator in locul Contractantului si acesta sa preia derularea Contractului temporar sau pana la finalizarea acestuia.

Atragem atentia asupra faptului ca scopul principal al Tertului Sustinator in procedura de achizitie publica este acela de a sustine ofertantul pentru indeplinirea cerintelor de calificare, iar daca Regulamentul European stipuleaza la art. 16 alin. (3) faptul ca Contractantul trebuie sa fie stabilit si isi are structurile de conducere executiva in UE, ofertant care la randul lui indeplineste toate criteriile de calificare, aceeaasi regula este necesar sa fie aplicata si in privinta Tertului Sustinator.

Prin Angajamentul Ferm, de fapt, tertul sustinator se obliga sa puna la dispozitie resursele asumate doar prin Angajamentul Ferm, situatia juridica a Contractului prin prisma introducerii tertului sustinator nefiind inca definitivata cu privire la o eventuala executare a lucrarilor si incasare a platilor in mod direct de catre Tertul Sustinator. Din experienta Autoritatii Contractante, in situatii similare anterioare, s-a ajuns la incetarea de comun acord a Contractelor sau la rezilierea / denuntarea acestora.

Mentionam faptul ca, pentru acelasi rationament, si in cazul Tertului sustinator se aplica prevederile art. 17 Condiții de participare a entităților și produselor din alte țări terțe din REGULAMENTUL (UE) 2025/1106 AL CONSILIULUI din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare:

„(1) Uniunea poate încheia acorduri bilaterale sau multilaterale cu țări în curs de aderare, potențiali candidați și țări candidate, altele decât Ucraina, precum și alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu), pentru a deschide condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 la țările respective și la teritoriile lor, în conformitate cu alineatele (2) și (3) din prezentul articol.”

precum si celelalte exceptii sau derogari stabilite la nivelul Regulamentului UE nr. 1106/2025, precum cele regasite la art. 16 alin. (4),(5),(6),(9).

Va rugam sa aveti in vedere ca, pentru a putea beneficia de asistenta financiara in baza Regulamentului (UE) 2025/1106, mai exact pentru ca prezentul obiectiv de investitii sa fie eligibil pentru finantare prin intermediul Instrumentului SAFE, operatorii economici implicati in executarea contractului de achizitie publica (deci si tertul sustinator, in ipoteza expusa mai sus) au obligatia respectarii tuturor prevederilor Regulamentului ante-mentionat.

Precizam faptul ca Autoritatea Contractanta a transpus prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106 in cadrul Instructiunilor catre Ofertanti, iar in acest sens va rugam sa aveti in vedere sectiunea IV.4.3 Modul de prezentare al ofertei, punctul 1. REGULI GENERALE DE PARTICIPARE LA PROCEDURA DE ATRIBUIRE:

“(7) Operatorii economici din țările în curs de aderare, țările candidate și potențiali candidați, precum și țările terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) au posibilitatea de a participa la achiziția publică în comun, cu condiția respectării prevederilor art. 17 din Regulamentul (UE) 2025/1106, după cum urmează:

a) Uniunea sa fi încheiat acorduri bilaterale sau multilaterale cu respectivele țări în curs de aderare, potențiali candidați și țări candidate, altele decât Ucraina, precum și cu alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu), pentru a deschide condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 la țările respective și la teritoriile lor, în conformitate cu alineatele (2) și (3) din Articolul 17 din

	Regulamentul UE nr. 2025/1106. b) Acordul bilateral sau multilateral menționat la alineatul lit. a) sa precizeze modul în care se aplică condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 din Regulamentul UE nr. 2025/1106. Acordul respectiv sa stabileasca, în special: - condițiile și modalitățile de participare a contractanților și a subcontractanților stabiliți în țara terță în cauză la achizițiile publice în comun efectuate în cadrul instrumentului SAFE, inclusiv condițiile privind amplasarea structurilor de conducere executivă și condițiile privind controlul exercitat de țări terțe sau de entități din țări terțe; - normele referitoare la localizarea infrastructurii, a instalațiilor, a activelor și a resurselor contractanților sau ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate pentru fabricarea de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare furnizate în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE; - normele referitoare la costurile componentelor care provin din țara terță în cauză, inclusiv o cotă minimă de componente care provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina și o cotă maximă de componente care nu provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina sau dintr-o țară terță care este parte la acord; - normele referitoare la restricțiile impuse de țări terțe care nu sunt parte la acord sau de entități stabilite pe teritoriul acestora, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării achiziționat cu sprijinul instrumentului SAFE. c) Prin acordul bilateral sau multilateral: - se asigură un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe în cauză; - se stabilesc condițiile aferente oricărei contribuții financiare care urmează să fie acordată Uniunii de țara terță în cauză; - se stabilesc orice alte măsuri adecvate care reglementează securitatea aprovizionării cu produsul achiziționat; - se contribuie la sporirea gradului de standardizare a sistemelor de apărare și la consolidarea interoperabilității dintre capacitățile statelor membre și cele ale respectivelor țări terțe. d) Contribuțiile menționate la alineatul (3) litera (b) din Regulamentul UE nr. 2025/1106 constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru programe de sprijinire a industriei de apărare a Uniunii, a industriei ucrainene de apărare și a Ucrainei în conformitate cu normele programelor respective. În scopul verificării condițiilor de eligibilitate prevăzute de Regulamentul UE 2025/1106, pentru fiecare lot în parte, Ofertantii vor completa Formularul G – Declarație privind respectarea prevederilor Regulamentului UE 2025/1106, în conformitate cu modelul pus la dispoziție în cadrul Documentației de atribuire.” Prin urmare, la momentul evaluării propriu-zise a ofertelor, în baza situațiilor și informațiilor concrete identificate în mod punctual la nivelul fiecărei oferte, precum și în baza oricăror informații suplimentare relevante ce ar putea fi obținute la momentul respectiv, Comisia de evaluare va adopta deciziile necesare în cadrul procesului de evaluare a ofertelor astfel încât să fie asigurată respectarea prevederilor legale (inclusiv cele ale Regulamentului UE nr. 1106/2025) și a prevederilor documentației de atribuire incidente, în funcție de fiecare caz în parte. Totodată a se vedea și Raspunsul nr. 2 din prezenta Clarificare.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitările contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este corect și lămuritor, deoarece prezintă argumentele pentru care este necesară verificarea eligibilității terțului susținător la momentul evaluării ofertelor. Deși Regulamentul (UE) 2025/1106 nu menționează expres terții susținători, autoritatea contractantă interpretează corect că orice entitate care poate ajunge să participe efectiv la executarea contractului trebuie să respecte aceleași condiții de eligibilitate ca și contractanții și subcontractanții (entități la care Regulamentul face referire). În momentul în care terțul intervine, acesta devine, în fapt, un operator economic implicat în implementarea contractului, deci intră sub incidența art. 16 SAFE.

	În consecință, autoritatea contractantă are obligația să se asigure încă de la momentul evaluării ofertelor că terțul susținător este eligibil pentru a putea interveni, dacă situația o impune. Acceptarea unui terț susținător neeligibil ar genera riscuri majore pentru derularea contractului și pentru finanțarea europeană. În lipsa unui acord bilateral conform art. 17 SAFE, operatorii economici din state terțe nu pot participa în nicio calitate la procedură. Consiliul reține ca fiind relevante susținerile autorității contractante referitoare la faptul că „scopul Regulamentului SAFE este acela de proteja interesele de securitate ale statelor membre, iar acest scop nu poate fi realizat în cazul în care în implementare va interveni un operator economic (în calitate de tert sustinator) care nu a fost verificat din punctul de vedere al condițiilor de eligibilitate prevăzute în Regulamentul UE nr. 2025/1106 și constituie un risc de apărare major. Rezulta astfel ca o eventuala interpretare contrară ar conduce la: o Lipsirea de efecte juridice a Regulamentului UE nr. 2025/1106; • Risc major de securitate; • Pierderea finanțării; • Corecții financiare/infringement-uri • Blocarea/nerealizarea obiectivului de investiții”. În consecință, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.
Intrebare 2 Lot 1 - Întrebarea 1 Lot 2	Ca urmare a: ✓ publicării Documentației de atribuire pentru procedura sus menționată unde este precizat în Fisa de date punctul II.2.14 Informații Suplimentare - Achiziția se referă la un proiect finanțat din fonduri ale Uniunii Europene Instrumentul SAFE (Security Action for Europe), și ✓ informațiilor din cadrul documentației de atribuire -Anexa Formulare -Formularul G, și ✓ prevederilor Regulamentului UE 2025/1106 din 27.05.2025 va rugăm să clarificați: 1. Dacă operatorii economici care provin din Turcia pot participa în calitate de Ofertant pentru această procedură. 2. Dacă operatorii economici care provin din Turcia pot participa în calitate de tert sustinator pentru această procedură. 3. Condițiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite în vederea participării la procedura sus menționată a operatorilor economici din Turcia, având în vedere prevederile articolului 16 și 22 din Regulamentul UE 2025/1106 din 27.05.2025: „(16) Pentru a consolida urgent baza industrială a Uniunii în mod eficient și autonom, din perspectiva evoluției recente a situației geopolitice și a amenințării excepționale la adresa securității Uniunii și a statelor sale membre, și pentru a spori astfel eficiența și valoarea adăugată a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE, prezentul regulament ar trebui să stabilească condiții de eligibilitate pentru utilizarea asistenței financiare de către statele membre. Prin urmare, contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun în temeiul prezentului instrument ar trebui să fie stabiliți și să își aibă structurile de conducere executivă în Uniune, în statele Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membre ale Spațiului Economic European (denumite în continuare „statele SEE-AELS”) sau în Ucraina și să utilizeze în scopuri legate de achizițiile publice în comun infrastructura, instalațiile, activele sau resursele situate pe

	teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei. Pentru a se asigura că contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun nu aduc atingere intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, aceștia nu ar trebui să fie controlați de țări terțe sau de entități din țări terțe. În acest context, controlul ar trebui să fie înțeles ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare. Statele membre care participă la achizițiile publice sprijinite de instrumentul SAFE au responsabilitatea de a se asigura că sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.” “(22) Condițiile de eligibilitate impuse de instrumentul SAFE au drept obiectiv sporirea imediată a capacităților de producție ale industriei de apărare a Uniunii, permițând totodată asigurarea flexibilității necesare, ținând seama de internaționalizarea lanțurilor de aprovizionare pentru produsele și tehnologiile relevante. Pe lângă statele SEE-AELS și Ucraina, instrumentul SAFE ar trebui să prevadă, de asemenea, posibilitatea ca țările în curs de aderare, țările candidate și potențialii candidați, precum și țările terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) să participe la achiziții publice în comun în cadrul său.”
RASPUNS 2 Lot 1 Răspuns 1 – Lot 2	1. <u>Referitor la punctul 1 din solicitarea de clarificare:</u> “1. Dacă operatorii economici care provin din Turcia pot participa în calitate de Ofertant pentru aceasta procedura.”, Autoritatea Contractanta aduce următoarele precizări: Dupa cum au fost informati toti operatorii economici interesati de participarea la prezenta procedura, inca de la momentul publicarii Anuntului de participare, conform prevederilor Instructiunilor catre ofertanti Sectiunea II.1.4. Descrierea succinta a contractului sau a achizitiei/achizitiilor: “Autoritatea Contractanta aduce la cunostinta operatorilor economici faptul ca prezenta procedura de achizitie publica este finantabila prin instrumentul SAFE, fapt pentru care prezenta procedura este supusa si se desfasoara in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (Anexat în cadrul documentației de atribuire), respectarea prevederilor acestui Regulament constituind CONDITII DE ELIGIBILITATE IMPERATIVE. Avand in vedere aceste considerente, si tinand cont de prevederile actului normativ de transpunere a legislatiei europene in cea nationala, Autoritatea Contractanta utilizeaza procedura de licitatie deschisa accelerata cu termene reduse de depunere a ofertelor si respectiv termene reduse de publicare a Raspunsului Consolidat la solicitarile de clarificare.” In continuare, in conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 1106/2025, in privinta procedurilor de achizitie publica finantate prin intermediul Instrumentului SAFE, se instituie regula conform careia: Articolul 16 [...] (3) Contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun sunt stabiliți și își au structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Aceștia nu sunt supuși controlului unei țări terțe care nu este un stat SEE-AELS sau Ucraina, nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Este important de subliniat faptul ca, astfel cum rezulta din prevederile legislatiei europene antecitate, conditionalitatea referitoare la statul de provenienta se refera la: - Tara de provenienta a operatorului economic; - Tara in care operatorul economic isi are conducerea executiva; - Tara care controleaza in mod efectiv operatorul economic participant la procedura;

- Tara in care este stabilita entitatea care controleaza in mod efectiv operatorul economic participant la procedura.

Totodata, Regulamentul UE nr. 1106/2025 instituie o serie de conditii suplimentare pentru participarea la procedurile de achizitie publica finantate prin Instrumentul SAFE, dintre care amintim, in mod neexhaustiv, urmatoarele:

- Infrastructura, instalatiile, activele si resursele contractantilor si ale subcontractantilor implicati in achizițiile publice în comun care sunt utilizate în scopul achiziției publice în comun trebuie sa fie in mod obligatoriu situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei, in conformitate cu prevederile art. 16 alin. (8) din Regulament.
- Costul componentelor care provin din exteriorul Uniunii, al statelor SEE-AELS sau al Ucrainei trebuie in mod obligatoriu să nu depășească 35 % din costul estimat al componentelor produsului final (drum expres), in conformitate cu prevederile art. 16 alin. (10) din Regulament.
- Nicio componentă a produsului final (drum expres) nu trebuie să provină dintr-o țară terță care contravine intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, in conformitate cu prevederile art. 16 alin. (10) din Regulament.

In contextul celor descrise mai sus, precizam faptul ca desi Regulamentul prevede ca respectivele proceduri finantate prin Instrumentul SAFE se adreseaza operatorilor economici care sunt stabiliti si isi au structurile de conducere executiva in UE / SEE AELS / Ucraina, si chiar daca sunt stabiliti si isi au structurile de conducere executiva in UE / SEE AELS / Ucraina acestia nu trebuie sa se afle sub controlul unei tari terte sau unei entitati dintr-o alta tara terta (din afara UE / SEE AELS / Ucraina), tot Regulamentul instituie anumite exceptii de la regula stabilita in cadrul art. 16 alin. (3) (precum prevederile art. 16 alin. 4 si 5 sau art. 17 din regulamentul).

Astfel, nedetinand toate informatiile relevante referitoare la Statul respectiv si la ce cooperari / acorduri bilaterale / garantii care nu contravin intereselor de securitate si aparare ale Uniunii / tratate sunt semnate intre State non UE si Uniunea Europeana sau la informatiile ce se regasesc in cadrul unor astfel de documente, Autoritatea Contractanta nu se poate antepunuta de la acest moment (raportat la informatiile succinte si ambigue regasite la nivelul unei solicitari de clarificare nedetaliata) cu privire la indeplinirea tuturor conditiilor de eligibilitate pentru participarea operatorilor economici din Turcia la prezenta procedura.

In conditiile in care operatorii economici care nu sunt din tari UE /SEE-AELS/Ucraina sunt interesati de participarea la prezenta procedura acestia au posibilitatea de a purta si corespondenta oficiala atat la nivel de stat cat si la nivel entitate individuala din cadrul Statului respectiv direct cu Comisia Europeana / Consiliul European in calitate de emitent al Regulamentului UE nr. 1106/2025, in vederea obtinerii unor informatii suplimentare sau interpretari oficiale ale prevederilor acestui Regulament.

Mentionam faptul ca, in afara prevederilor Regulamentului UE nr. 1106/2025, in forma in care este disponibila si operatorilor economici interesati, Autoritatea Contractanta nu detine alte informatii referitoare la modul de aplicare a acestuia si nici nu avem cunostinta ca Comisia Europeana / Consiliul European ar fi prezentat pana in prezent instructiuni / informari oficiale privind modul de aplicare, in special pentru procedurile de infrastructura de transport rutier finantate prin Instrumentul SAFE.

In conditiile in care Autoritatea Contractanta, in conformitate cu prevederile regulamentului european are obligatia de a lua toate masurile necesare asigurarii respectarii prevederilor Regulamentului nr. 1106/2025 si indeplinirii conditiilor de eligibilitate pentru finantarea prezentului obiectiv de investitii prin Instrumentul SAFE, amintind in acest sens, in mod neexhaustiv, prevederile:

Art 16 alin. (7)

(7) Autoritatea contractantă care efectuează achiziția publică în comun transmite Comisiei o notificare privind măsurile de atenuare aplicate în înțelesul Regulamentului (UE) 2019/452 sau garanțiile menționate la alineatul (5). Comisiei îi sunt puse la dispoziție, la cerere, informații suplimentare privind măsurile de atenuare aplicate sau privind garanțiile.

Art. 16 alin. (13):

(13) Statele membre se asigură că procedurile de achiziții publice și contractele pentru alte produse utilizate în scopuri de apărare care rezultă din achizițiile publice în comun care beneficiază de sprijin în temeiul instrumentului SAFE conțin condiții de eligibilitate adecvate pentru a proteja interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

și ținând cont totodată de faptul că evaluarea măsurilor de atenuare / a garanțiilor ce pot fi prezentate în scopul sustinerii eligibilității participării anumitor operatori economici presupune o corespondență cu Comisia Europeană care la rândul său va proceda la efectuarea unei analize atente și aprofundate, se prezintă ca fiind evident faptul că Autoritatea Contractantă nu poate să se antepună cu privire la eventuala eligibilitate a unor operatori economici strict pe baza unor informații succinte și vagi regasite la nivelul unei solicitări de clarificare adresate de către un operator economic, în lipsa tuturor informațiilor relevante ce pot fi prezentate la nivelul ofertelor și în lipsa tuturor informațiilor/documentelor relevante ce pot fi puse la dispoziție de către Ofertanți cu privire la modalitatea de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate sau de încadrare într-una dintre excepțiile prevăzute de Regulamentul nr. 1106/2025.

În condițiile în care Autoritatea Contractantă s-ar antepune fără a cunoaște toate elementele și datele relevante, riscul de eroare este unul major și nu poate fi asumat de nicio Autoritate Contractantă diligentă, întrucât implicațiile negative sunt substanțiale, printre acestea numărându-se posibilitatea:

- dezangajării cheltuielilor în cadrul viitorului contract,
- aplicării de corecții financiare,
- pierderii sursei de finanțare,
- aplicării de infringement-uri Statului Român,
- blocării contractului de lucrări,
- rezilierii / încetării imediate a acestuia,
- imposibilității finalizării obiectivului de investiții,
- pierderii beneficiilor scontate din realizarea obiectivului de investiții de interes național și european transfrontalier,

toate aceste consecințe transpunându-se în presiuni suplimentare semnificative asupra Bugetului de Stat al Statului Român, alături de impactul economic și social negativ major pe care îl presupun.

Drept urmare, fiecare operator economic în parte, trebuie să își realizeze propriile analize cu privire la incidenta prevederilor Regulamentului UE nr. 1106/2025, ale OUG nr. 62/2025 și ale documentației de atribuire și la o eventuală încadrare în excepțiile acceptate prin aceste acte normative, raportat la:

- situația concretă a respectivului operator economic,
- situația concretă a statului de proveniență în relația cu UE
- Acordurile bilaterale / multilaterale încheiate sau care vor fi încheiate de respectivul stat cu UE pentru a deschide condițiile de eligibilitate prevăzute la art. 16 din Regulament;
- Garanțiile verificate de statul membru în care este stabilit contractantul sau subcontractantul implicat în achiziția publică în comun.
- dacă Garanțiile oferă asigurări cu privire la faptul că implicarea contractantului sau a subcontractantului în achiziția publică în comun nu contravine intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul politicii externe și de securitate comune în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană
- controlul asupra operatorului economic respectiv exercitat de un stat tert sau de o entitate dintr-un stat tert (non-UE / SEE AELS/ Ucraina), și dacă controlul este exercitat într-un mod care să-l restrângă sau să-l restricționeze capacitatea decizională,
- a oricăror alte asemenea aspecte relevante pentru îndeplinirea condițiilor de eligibilitate la prezenta procedură care este finanțabilă prin intermediul Instrumentului SAFE,

urmand ca și Comisia de evaluare să realizeze propriile analize și verificări plecând de la informațiile și documentele prezentate astfel încât să fie asigurată respectarea completă și deplină a cadrului legislativ incident (inclusiv a prevederilor Regulamentului UE nr. 1106/2025) și a prevederilor documentației de atribuire.

Prin urmare, conform alin. (3) al art. 16 din Regulament la prezenta procedură

	pot participa doar Contractanții și [subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun] care sunt stabiliți și își au structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina și care nu sunt supuși controlului unei țări terțe care nu este un stat SEE-AELS sau Ucraina și nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina, restul operatorilor economici, pentru a putea participa la prezenta procedura fiind necesar să demonstreze încadrarea într-una dintre excepțiile/derogările prevăzute în Regulament la art. 16 alin. (4), (5), (6), (9) și art. 17. Precizăm faptul că Autoritatea Contractantă nu a limitat în niciun mod documentele sau informațiile pe care Ofertanții le pot prezenta în vederea demonstrării eligibilității la prezenta procedura sau încadrarea într-una dintre excepțiile /derogările prevăzute în Regulament, lăsând aceste aspecte la latitudinea Ofertanților sau a statelor din care aceștia provin. Menționăm faptul că documentele trebuie să fie în concordanță cu prevederile Regulamentului UE nr. 1106/2025 și să reflecte îndeplinirea condiționalităților impuse prin aceste articole (ca de ex: Acord Bilateral/Multilateral, Garanție de securitate și alte asemenea). Prin urmare, la momentul evaluării propriu-zise a ofertelor, în baza situațiilor și informațiilor concrete identificate în mod punctual la nivelul fiecărei oferte, precum și în baza oricăror informații suplimentare relevante ce ar putea fi obținute la momentul respectiv, Comisia de evaluare va adopta deciziile necesare în cadrul procesului de evaluare a ofertelor astfel încât să fie asigurată respectarea prevederilor legale (inclusiv a prevederilor Regulamentului UE nr. 1106/2025) și a prevederilor documentației de atribuire incidente, în funcție de fiecare caz în parte. În final precizăm faptul că Autoritatea Contractantă este ținută inclusiv și de respectarea legislației europene, și anume, a Hotărârilor preliminare de interpretare ale Curții de Justiție Europene, precum Hotărârea Curții Europene de Justiție din 22 octombrie 2024 în Cauza C-652/22 sau de Hotărârea Curții Europene de Justiție din 13.03.2025 pronunțată în cauza C-266/22, precum și de interpretările oficiale ale Comisiei, cum ar fi: Publicația PARTICIPATION IN THE EU PROCUREMENT MARKET OF BIDDERS FROM NON-COVERED THIRD COUNTRIES IN VIEW OF THE RECENT COURT OF JUSTICE CASE-LAW (JUDGMENTS IN CASES C-652/22, KOLIN, AND C-266/22, QINGDAO), disponibilă pe site-ul Comisiei. 2. <u>Referitor la punctul 2 din solicitarea de clarificare:</u> 2. Dacă operatorii economici care provin din Turcia pot participa în calitate de tert sustinator pentru aceasta procedura. a se vedea Raspunsul nr. 1 din prezenta Clarificare. 3. <u>Referitor la punctul 3 din solicitarea de clarificare:</u> 3. Condițiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite în vederea participării la procedura sus menționată a operatorilor economici din Turcia, având în vedere prevederile articolului 16 și 22 din Regulamentul UE 2025/1106 din 27.05.2025: [...] precizăm faptul că condițiile de eligibilitate ce trebuie îndeplinite în vederea participării la prezenta procedura sunt expuse în principal în cadrul Regulamentului UE nr. 1106/2025, a Ordonanței de Urgență nr. 62/2025 precum și în cadrul prezentei documentații de atribuire și au fost detaliate în punctul 1 din prezentul Raspuns. Articolul 22 din Regulamentul European nu are legatură cu condițiile de eligibilitate pentru participarea la procedurile finanțate prin SAFE, acesta reglementând o serie de obligații ale statelor membre care beneficiază de asistență financiară prin Instrumentul SAFE, în ceea ce privește vizibilitatea asistenței financiare acordate de Uniune.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitățile contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este corect, complet, legal fundamentat, lămuritor și suficient. Regulamentul (UE) 2025/1106 instituie condiții de eligibilitate imperative, care trebuie respectate de toți operatorii economici implicați în achizițiile publice. Art. 17 din Regulament stabilește că participarea statelor terțe este posibilă numai dacă Uniunea Europeană a încheiat cu acestea acorduri bilaterale sau multilaterale care deschid în mod explicit condițiile de eligibilitate. În lipsa unor astfel de acorduri, operatorii economici din state terțe nu pot fi considerați eligibili. Consiliul constată că autoritatea contractantă a explicat corect că nu deține informații privind existența unor

	acorduri UE-Turcia în sensul art. 17 și că nu poate confirma eligibilitatea unui operator economic din Turcia în absența unor date concrete privind situația acestuia. În opinia Consiliului, achiziția nu putea emite o concluzie anticipată, în abstract, fără documente și fără o analiză completă a situației operatorului. În concluzie, răspunsul autorității contractante identifică în mod corect cadrul legal aplicabil, explică detaliat condițiile de eligibilitate din Regulament și evidențiază condițiile în care operatorii economici din Turcia pot participa, respectiv demonstrarea încadrării într-una dintre excepțiile/derogările prevăzute în Regulament la art. 16 alin. (4), (5), (6), (9) și art. 17. În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.
Întrebare 11 lot 1 Întrebarea 8 – Lot 2	1. FIȘA DE DATE - II.1.4 Descrierea succintă a contractului sau a achiziției/achizițiilor – Autoritatea Contractantă aduce la cunoștința operatorilor economici faptul că prezenta procedura de achiziție publică este finanțabilă prin instrumentul SAFE, fapt pentru care prezenta procedură este supusă și se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (Anexat în cadrul documentației de atribuire), respectarea prevederilor acestui Regulament constituind condiții de eligibilitate imperative. - II.2.13 Informații despre fondurile Uniunii Europene Achiziția se referă la un proiect și/sau program finanțat din fonduri ale Uniunii Europene: Da Identificarea proiectului: Drum Expres (...) - Siret. Tip de finanțare : Program / Proiect Program/Proiect: Alte programe/proiecte - II.2.14 Informații suplimentare Instrumentul SAFE – Acțiunea pentru securitatea Europei. Nota 1: Operatorii economici (Ofertantul unic/ Ofertantul asociat/ [Subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun]) participanți la prezenta procedură de achiziție publică au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare. - III.1.3.a) Capacitatea tehnică și/sau profesională Informații și/sau nivel(uri) minim(e) necesare pentru evaluarea respectării cerințelor menționate: Loturile: 2 Utilaje, instalații și echipament tehnic Criteriu selecție: Unelte, instalații sau echipamente tehnice Cerința 4 - pentru Lotul 2: Ofertantul trebuie să demonstreze că are la dispoziție/are acces la următoarele utilaje, instalații și echipamente tehnice pentru executia lucrărilor: Nota 1: Operatorii economici (Ofertantul unic/ Ofertantul asociat/ Subcontractantul/ [subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun]) participanți la prezenta procedură de achiziție publică au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare. În acest sens, infrastructura, instalațiile, activele și resursele contractanților și ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate în scopul achiziției publice în comun trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE AELS sau al Ucrainei, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (8) din Regulamentul (UE) nr. 2025/1106. În cazul în care nu dispun de alternative ușor accesibile sau de infrastructură, instalații, active și resurse relevante pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei, contractanții sau subcontractanții implicați în achiziția publică în comun își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele și resursele care sunt situate sau deținute în exteriorul teritoriilor respective, cu condiția ca o astfel de utilizare să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. Informații și/sau nivel(uri) minim(e) necesare pentru evaluarea respectării cerințelor menționate: Loturile: 2 Proportia de subcontractare Criteriu selecție: Proportia subcontractării Modalitatea de îndeplinire: Cerința 5: Ofertantul va preciza categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care intenționează să o/le subcontracteze. Nota: Operatorii economici participanți la prezenta procedură au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare. În

sensul Regulamentului ante-mentionat, art. 16 alin. (3), subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun trebuie să fie stabiliți și să aibă structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Totodată, aceștia trebuie să nu fie supuși controlului unei țări terțe care nu este un stat SEE-AELS sau Ucraina, nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. ș.a.

- **precum și IV.4.3** Modul de prezentare al ofertei

1. REGULI GENERALE DE PARTICIPARE LA PROCEDURA DE ATRIBUIRE (7)

Operatorii economici din țările în curs de aderare, țările candidate și potențialii candidați, precum și țările terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu) au posibilitatea de a participa la achiziția publică în comun, cu condiția respectării prevederilor art. 17 din Regulamentul (UE) 2025/1106, după cum urmează:

a) Uniunea să fi încheiat acorduri bilaterale sau multilaterale cu respectivele țări în curs de aderare, potențiali candidați și țări candidate, altele decât Ucraina, precum și cu alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu), pentru a deschide condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 la țările respective și la teritoriile lor, în conformitate cu alineatele (2) și (3) din Articolul 17 din Regulamentul UE nr. 2025/1106.

b) Acordul bilateral sau multilateral menționat la alineatul lit. a) să precizeze modul în care se aplică condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 din Regulamentul UE nr. 2025/1106. Acordul respectiv să stabilească, în special:- condițiile și modalitățile de participare a contractanților și a subcontractanților stabiliți în țara terță în cauză la achizițiile publice în comun efectuate în cadrul instrumentului SAFE, inclusiv condițiile privind amplasarea structurilor de conducere executivă și condițiile

privind controlul exercitat de țări terțe sau de entități din țări terțe;- normele referitoare la localizarea infrastructurii, a instalațiilor, a activelor și a resurselor contractanților sau ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate pentru fabricarea de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare furnizate în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE;- normele referitoare la costurile componentelor care provin din țara terță în cauză, inclusiv o cotă minimă de componente care provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina și o cotă maximă de componente care nu provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina sau dintr-o țară terță care este parte la acord;- normele referitoare la restricțiile impuse de țări terțe care nu sunt parte la acord sau de entități stabilite pe teritoriul acestora, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării achiziționat cu sprijinul instrumentului SAFE.

c) Prin acordul bilateral sau multilateral:- se asigură un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe în cauză;- se stabilesc condițiile aferente oricărei contribuții financiare care urmează să fie acordată Uniunii de țara terță în cauză;- se stabilesc orice alte măsuri adecvate care reglementează securitatea aprovizionării cu produsul achiziționat;- se contribuie la sporirea gradului de standardizare a sistemelor de apărare și la consolidarea interoperabilității dintre capacitățile statelor membre și cele ale respectivelor țări terțe.

d) Contribuțiile menționate la alineatul (3) litera (b) din Regulamentul UE nr. 2025/1106 constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru programe de sprijinire a industriei de apărare a Uniunii, a industriei ucrainene de apărare și a Ucrainei în conformitate cu normele programelor respective. În scopul verificării condițiilor de eligibilitate prevăzute de Regulamentul UE 2025/1106, pentru fiecare lot în parte, Ofertanții vor completa Formularul G – Declarație privind respectarea prevederilor Regulamentului UE 2025/1106, în conformitate cu modelul pus la dispoziție în cadrul Documentației de atribuire.

Nota 2: (1) Operatorii economici participanți la prezenta procedură au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 2022/2560 privind subvențiile străine care denaturează piața internă ("DFS") și din Anexa II din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1441. (2) În sensul prevederilor alin. (1),

Ofertantul unic/ Ofertantii Asociati au urmatoarele obligatii: Sa completeze Formularul F - DECLARATIE PRIVIND CONTRIBUTIILE FINANCIARE STRAINE PRIMITE DIN PARTEA UNOR STATE NON U.E. **VI.3 Informatii suplimentare** 1. Prezenta procedura de achizitie publica este initiata sub incidenta urmatoarelor conditii: a) Incheierea contractului de achizitie publica este conditionata de obtinerea/ aprobarea asistentei financiare prin Instrumentul SAFE si/sau finantarii lucrarilor din fonduri de la bugetul de stat si/ sau fonduri europene nerambursabile / rambursabile, semnarea contractului fiind posibila doar in situatia in care se respecta dispozitiile referitoare la angajarea cheltuielilor din bugetele care intra sub incidenta legislatiei privind finantele publice. In cazul în care, indiferent de motive, obtinerea/aprobarea asistentei financiare prin Instrumentul SAFE si/sau finantarii lucrarilor din fonduri de la bugetul de stat si/ sau fonduri europene nerambursabile / nerambursabile nu se realizeaza, Autoritatea Contractanta va aplica prevederile art. 212 alin (1) lit. c) teza a II-a din Legea 98/2016, fiind imposibilă încheierea contractului de achiziție publică.

II.1.4) Descriere succinta: termenul limita pana la care orice operator economic interesat de participarea la procedura de achizitie publica are dreptul de a solicita clarificari sau informatii suplimentare in legatura cu documentatia de atribuire este cu 9 zile inainte de termenul limita de depunere a ofertelor. In conformitate cu prevederile art. 160 alin. (2) din Legea 98/2016 cu modificarile si completarile ulterioare, Autoritatea Contractanta stabileste un singur termen limita in care va raspunde tuturor solicitarilor de clarificare/ informatiilor suplimentare, dupa cum urmeaza: cu 5 zile inainte de termenul limita de depunere a ofertelor.

IV.2.2) Termen limita pentru primirea ofertelor sau a cererilor de participare (din documentație): Data si ora locala: 23.01.2026 15:00 pentru toate loturile

2. ORDIN nr. 300/549/2021 pentru aprobarea listei țărilor care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. jj) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, art. 3 alin. (1) lit. ii) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și art. 5 alin. (1) lit. x) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii – ANEXA LISTA țărilor care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. jj) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, art. 3 alin. (1) lit. ii) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și art. 5 alin. (1) lit. x) pct. (iii)-(v) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii

- II. **Lista țărilor terțe care se află în proces de aderare la Uniunea Europeană** - prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. jj) pct. (iv) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 alin. (1) lit. ii) pct. (iv) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, și art. 5 alin. (1) lit. x) pct. (iv) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare: 1. Republica Albania; 2. Republica Macedonia de Nord; 3. Muntenegru; 4. Republica Serbia; 5. Republica Turcia. **vă rugăm să precizați în mod expres:**

1. Dacă operatorii economici înregistrați în Turcia pot participa la prezenta procedură de atribuire în calitate de: - ofertant unic, - lider de asociere, - membru al unei asocieri, - terț susținător, - subcontractant.

2. Dacă, în contextul finanțării avute în vedere (inclusiv SAFE), participarea unei firme turcești sau a unei firme românești care are structurile de conducere executivă/ de administrație de origine turcă, în oricare dintre calitățile de mai sus (întrebarea nr.1), în eventualitatea câștigării procedurii de licitație de către acestea: 2.1. Poate conduce la neaprobarea finanțării prin SAFE? 2.2. Presupune implicit imposibilitatea încheierii contractului? 2.3. Dacă se anuleaza procedura sau veti căuta alte fonduri?

3. Dacă Autoritatea Contractantă a primit până în prezent instrucțiuni, condiționări sau recomandări din partea finanțatorului privind restricționarea sau limitarea participării operatorilor economici din state terțe UE, în special din Turcia sau a unei firme românești care are structurile de conducere executivă/ de administrație de origine turcă.

4. În cazul în care astfel de restricții, precum cele de la întrebarea nr.3,

	fără a se limita la acestea, nu sunt cunoscute la acest moment, dacă riscul neaprobării finanțării este transferat integral ofertantului care include în ofertă operatori economici din Turcia sau a unei firme românești care are structurile de conducere executivă/ de administrație de origine turca
Raspuns 11 Lot 1 Răspuns 8 – Lot 2	A se vedea Raspunsul nr. 1, 2 si 24 din prezenta Clarificare (lot 1) A se vedea Raspunsul nr. 1 si 21 din prezenta Clarificare (lot 2) Autoritatea Contractanta nu are cum sa prevada toate posibilele consecinte ce pot rezulta din nerespectarea prevederilor Regulamentului European nr. 1106/2025 inca de la acest moment insa poate confirma faptul ca va respecta prevederile legislatiei nationale si europene incidente, astfel incat sa fie evitat orice impact negativ asupra obiectivului de investitii, mentionand totodata ca in momentul de fata nu au fost identificate surse de finantare alternative pentru prezentul Contract de proiectare si executie. Autoritatea Contractanta nu a primit pana in prezent instructiuni / conditionari sau recomandari din partea finantatorului altele decat cele care sunt publice si opozabile erga-omnes prin publicarea legislatiei nationale si europene incidente, inclusiv a prevederilor Regulamentului European nr. 1106/2025 si OUG nr. 62/2025. Mentionam faptul ca in conditiile in care nu se respecta prevederile regulamentului exista urmatoarele riscuri (enumerate neexhaustiv): - dezangajarii cheltuielilor in cadrul viitorului contract, - aplicarii de corectii financiare, - pierderii sursei de finantare, - aplicarii de infringement-uri Statului Roman, - blocarii contractului de lucrari, - rezilierii / incetarii intempestiva a acestuia, - imposibilitatii finalizarii obiectivului de investitii, - imposibilitatea incheierii contractului - anularea procedurii; - pierderii beneficiilor scontate din realizarea obiectivului de investitii de interes national si european transfrontalier, toate aceste riscuri transpunandu-se in presiuni suplimentare semnificative asupra Bugetului de Stat al Statului Roman, alaturi de impactul economic si social negativ major pe care il presupun. Avand in vedere ultima intrebare, raportat la caracterul prea vag al acesteia si a variabilelor majore pe care le presupune Autoritatea Contractanta poate preciza doar ca riscurile sunt repartizate conform Contractului de lucrari, HG nr. 1/2018, Cerintelor Beneficiarului si legislatiei nationale si europene incidente. Daca actiuni sau inactiuni imputabile Antreprenorului sau unui Ofertant conduc la pierderea sursei de finantare si/sau nerealizarea obiectivului de investitii, Autoritatea Contractanta va realiza toate demersurile legale in vederea recuperarii prejudiciului rezultat din acestea. Mentionam faptul ca riscul neaprobarii finantarii in cazul in care se datoreaza nerespectarii prevederilor Regulamentului UE 1106/2025 nu poate fi transferat la Antreprenor intrucat poate interveni conditia suspensiva prevazuta in cadrul sectiunii VI.3 din Instructiunile catre ofertanti, nemaiavand sursa de finantare, eventuala semnare a contractului este pusa sub semnul intrebării.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitățile contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este legal, complet și fundamentat făcând trimitere la răspunsuri care conțin deja analiza completă a condițiilor de eligibilitate prevăzute de Regulamentul (UE) 2025/1106. Autoritatea contractantă nu poate anticipa eligibilitatea unui operator economic din Turcia în lipsa documentelor concrete depuse odată cu oferta și nici nu poate evalua în abstract situații ipotetice. Niciun text de lege nu obligă achizitoarea să emită opinii anticipative privind eligibilitatea unui operator dintr-un stat terț. Contrar susținerilor contestatoarei, Consiliul constată că autoritatea contractantă are o reprezentare clară a prevederilor Regulamentului, însă acestea se aplică în funcție de fiecare caz individual și documentele care vor fi prezentate în ofertă, răspunsul precizând în mod clar că riscul neaprobării finanțării în cazul în care se datorează nerespectării prevederilor Regulamentului UE 1106/2025 nu poate fi transferat la Antreprenor întrucât poate interveni condiția suspensivă prevăzută în cadrul sectiunii VI.3 din Instructiunile către ofertanti, nemaiavand

	sursa de finanțare, eventuala semnare a contractului este pusă sub semnul întrebării. În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.
Întrebare 15 Lot 1 Întrebarea 12 – Lot 2	4. Confirmarea modului de aplicare a condiției privind existența unui acord bilateral între Uniunea Europeană și Republica Turcia, în lipsa unei prevederi explicate în sensul art. 17 din Regulamentul (UE) 2025/1106 Potrivit art. 17 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2025/1106, participarea operatorilor economici din țările în curs de aderare, candidate sau potențial candidate, inclusiv din alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare, este condiționată de încheierea unor acorduri bilaterale sau multilaterale care să deschidă explicit condițiile de eligibilitate prevăzute la art. 16 pentru statele respective. Întrucât, până la această dată, nu există publicat un acord formal bilateral între Uniunea Europeană și Republica Turcia în temeiul art. 17 menționat, iar Turcia nu este inclusă în lista statelor terțe admise prin derogare conform fișei de date a achiziției, vă rugăm respectuos să precizați următoarele: a) Dacă autoritatea contractantă interpretează inexistența unui astfel de acord bilateral ca o excludere absolută de la participare a operatorilor economici controlați din Turcia, chiar și în ipoteza în care aceștia sunt stabiliți în mod legal, prin sucursală înregistrată, în România, iar activitatea economică este derulată integral pe teritoriul Uniunii. b) Dacă statutul Republicii Turcia de stat candidat oficial la aderarea la Uniunea Europeană, recunoscut prin deciziile Consiliului European și reafirmat în comunicatele Comisiei Europene privind extinderea, poate fi considerat un temei de echivalență pentru deschiderea condițiilor de eligibilitate, în interpretarea finalităților regulamentului SAFE și a principiului proporționalității consacrat la art. 18 din Directiva 2014/24/UE, aplicabil prin trimitere. c) Dacă autoritatea contractantă are în vedere conținutul Ordonanței de urgență nr. 62/2025, care prevede în mod expres, la art. 2 și art. 5, măsuri pentru stimularea participării operatorilor economici care dețin capacitate de execuție în România și care participă la proiecte finanțate prin instrumente ale Uniunii în domeniul apărării, inclusiv SAFE. Vă rugăm să confirmați că intenția legislativă națională poate fi valorificată în interpretarea condițiilor de eligibilitate. d) Dacă autoritatea contractantă va evalua posibilitatea aplicării indirecte a principiilor de parteneriat în materie de apărare, în temeiul statutului Turciei de stat membru NATO, în raport cu prevederile art. 17 alin. (1) teza finală, care menționează posibilitatea includerii statelor cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare – chiar dacă aceste înțelegeri nu au caracter juridic obligatoriu. e) Dacă, în lipsa unui acord bilateral aplicabil în sens strict, autoritatea contractantă permite formularea unei propuneri structurate din partea ofertantului, însoțită de angajamente instituționale, elemente de conformitate strategică și garanții privind respectarea cerințelor de securitate, în scopul asigurării unei evaluări documentate, și nu automatizate, a eligibilității. Precizările solicitate sunt necesare pentru a determina dacă participarea operatorului economic, cu sediul în Turcia și activitate economică substanțială și continuă în România, poate fi analizată în mod individualizat, în raport cu scopul și obiectivele regulamentului SAFE și în conformitate cu abordarea pragmatică a Comisiei Europene privind partenerii strategici ai Uniunii.
Raspuns 15 Lot 1 Răspuns 12 – lot 2	<u>Referitor la întrebarea de la lit. a):</u> a) Dacă autoritatea contractantă interpretează inexistența unui astfel de acord bilateral ca o excludere absolută de la participare a operatorilor economici controlați din Turcia, chiar și în ipoteza în care aceștia sunt stabiliți în mod legal, prin sucursală înregistrată, în România, iar activitatea economică este derulată integral pe teritoriul Uniunii. Autoritatea Contractanta precizeaza faptul ca nu este atributul acesteia de a face interpretari oficiale ale Regulamentului european, nefiind parte sau initiator in cadrul procesului de promulgare a acestei legislatii. Drept urmare, Autoritatea Contractanta va aplica prevederile Regulamentului 1106/2025 in sensul propriu/explicit ce rezulta din prevederile acestuia, inclusiv in ceea ce priveste conditiile de aplicare a exceptiei de participare prevazuta la art. 17 alin. (1) din Regulament, printre care se enumera si existenta unui Acord

bilateral / multilateral încheiat cu Uniunea, aceasta fiind una dintre condițiile necesare pentru eligibilitate:

Uniunea poate încheia acorduri bilaterale sau multilaterale cu țări în curs de aderare, potențiali candidați și țări candidate, altele decât Ucraina, precum și alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare (instrument fără caracter juridic obligatoriu), pentru a deschide condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16 la țările respective și la teritoriile lor, în conformitate cu alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

În continuare, la alin. (2) și (3) sunt prevăzute și informațiile/prevederile minimele ce trebuie să se regasească în respectivul Acord pentru a deschide condițiile de eligibilitate prevăzute la art. 16 din Regulament:

(2) Acordul bilateral sau multilateral menționat la alineatul (1) precizează modul în care se aplică condițiile de eligibilitate menționate la articolul 16.

Acordul respectiv stabilește, în special:

(a) condițiile și modalitățile de participare a contractanților și a subcontractanților stabiliți în țara terță în cauză la achizițiile publice în comun efectuate în cadrul instrumentului SAFE, inclusiv condițiile privind amplasarea structurilor de conducere executivă și condițiile privind controlul exercitat de țări terțe sau de entități din țări terțe;

(b) normele referitoare la localizarea infrastructurii, a instalațiilor, a activelor și a resurselor contractanților sau ale subcontractanților implicați în achizițiile publice în comun care sunt utilizate pentru fabricarea de produse din domeniul apărării sau de alte produse utilizate în scopuri de apărare furnizate în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice în comun desfășurate în cadrul instrumentului SAFE;

(c) normele referitoare la costurile componentelor care provin din țara terță în cauză, inclusiv o cotă minimă de componente care provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina și o cotă maximă de componente care nu provin din Uniune, dintr-un stat SEE-AELS sau din Ucraina sau dintr-o țară terță care este parte la acord;

(d) normele referitoare la restricțiile impuse de țări terțe care nu sunt parte la acord sau de entități stabilite pe teritoriul acestora, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării achiziționat cu sprijinul instrumentului SAFE.

(3) Prin acordul bilateral sau multilateral:

(a) se asigură un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe în cauză;

(b) se stabilesc condițiile aferente oricărei contribuții financiare care urmează să fie acordată Uniunii de țara terță în cauză;

(c) se stabilesc orice alte măsuri adecvate care reglementează securitatea aprovizionării cu produsul achiziționat;

(d) se contribuie la sporirea gradului de standardizare a sistemelor de apărare și la consolidarea interoperabilității dintre capacitățile statelor membre și cele ale respectivelor țări terțe.

Referitor la întrebarea de la lit. b):

b) *Dacă statutul Republicii Turcia de stat candidat oficial la aderarea la Uniunea Europeană, recunoscut prin deciziile Consiliului European și reafirmat în comunicatele Comisiei Europene privind extinderea, poate fi considerat un temei de echivalență pentru deschiderea condițiilor de eligibilitate, în interpretarea finalităților regulamentului SAFE și a principiului proporționalității consacrat la art. 18 din Directiva 2014/24/UE, aplicabil prin trimitere.*

dupa cum reiese chiar din continutul alin. (1) al art. 17 din Regulament Statutul de candidat pentru aderarea la Uniunea Europeana nu este suficient, rezultand doar posibilitatea ca Acordurile bilaterale / multilaterale sa fie incheiate cu un stat care are statutul de candidat pentru aderare, dar incheierea respectivului Acord subzistand chiar si in aceasta situatie pentru a putea fi aplicabila exceptia de participare reglementata la art. 17 din Regulament.

Referitor la întrebarea de la lit. c):

c) *Dacă autoritatea contractantă are în vedere conținutul Ordonanței de urgență nr. 62/2025, care prevede în mod expres, la art. 2 și art. 5, măsuri pentru stimularea participării operatorilor economici care dețin capacitate de execuție în România și care participă la proiecte finanțate prin instrumente ale Uniunii în*

	<i>domeniul apărării, inclusiv SAFE. Vă rugăm să confirmați că intenția legislativă națională poate fi valorificată în interpretarea condițiilor de eligibilitate.</i> mentionam faptul ca prevederile art. 2 sau ale art. 5 din OUG nr. 62/2025 invocate de operatorul economic in solicitarea de clarificare nu contin prevederi referitoare la "măsuri pentru stimularea participării operatorilor economici care dețin capacitate de execuție în România și care participă la proiecte finanțate prin instrumente ale Uniunii în domeniul apărării, inclusiv SAFE". In orice situatie, nicio reglementare regasita la nivelul legislatiei nationale nu poate conduce la eludarea sau neaplicarea conditiilor de eligibilitate prevazute in legislatia europeana, respectiv in cadrul Regulamentului UE nr. 1106/2025. <u>Referitor la intrebarea de la lit. d):</u> <i>d) Dacă autoritatea contractantă va evalua posibilitatea aplicării indirecte a principiilor de parteneriat în materie de apărare, în temeiul statutului Turciei de stat membru NATO, în raport cu prevederile art. 17 alin. (1) teza finală, care menționează posibilitatea includerii statelor cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare – chiar dacă aceste înțelegeri nu au caracter juridic obligatoriu.</i> precizam faptul ca, in mod similar interpretarii eronate regasite in intrebarea de la lit. a) si b), operatorul economic face confuzie intre calitatea Statelor cu care pot fi incheiate Acordurile bilaterale / multilaterale (țări în curs de aderare, potențiali candidați, țări candidate, alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare) si obligatia efectiva de a incheia un astfel de Acord bilateral / multilateral pentru a fi deschise conditiile de eligibilitate. Prin urmare, simpla detinere a unei astfel de calitati a respectivului Stat (țări în curs de aderare, potențiali candidați, țări candidate, alte țări terțe cu care Uniunea a încheiat un parteneriat în materie de securitate și apărare) nu este suficienta pentru deschiderea conditiilor de eligibilitate, obligatia semnarii unui Acord bilateral / multilateral de catre respectivul Stat cu Uniunea Europeana subzistand chiar si in aceasta situatie. <u>Referitor la intrebarea de la lit. e):</u> <i>e) Dacă, în lipsa unui acord bilateral aplicabil în sens strict, autoritatea contractantă permite formularea unei propuneri structurate din partea ofertantului, însoțită de angajamente instituționale, elemente de conformitate strategică și garanții privind respectarea cerințelor de securitate, în scopul asigurării unei evaluări documentate, și nu automatizate, a eligibilității.</i> dorim sa subliniem faptul ca aceasta posibilitate nu este reglementata nici in cadrul Regulamentului UE nr. 1106/2025 nici in cadrul legislativ national privind achizitiile publice, astfel ca Autoritatea Contractanta nu are posibilitatea legala de a accepta alternativa propusa de operatorul economic in solicitarea de clarificare la conditiile de eligibilitate pe care trebuie sa le indeplineasca ofertantul, astfel cum sunt reglementate in mod expres de Regulamentul european.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitățile contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este legal, complet și fundamentat. Nu este atributul achizitoarei de a face interpretări oficiale ale Regulamentului european, nefiind parte sau initiator in cadrul procesului de promulgare a acestei legislații. În conformitate cu art. 9 din Codul Civil: <i>„(1) Cel care a adoptat norma civilă este competent să facă și interpretarea ei oficială (2) Norma interpretativă produce efecte numai pentru viitor”.</i> Autoritatea Contractantă urmează a aplica prevederile Regulamentului 1106/2025 în sensul explicit ce rezultă din prevederile acestuia, inclusiv in ceea ce priveste conditiile de aplicare a exceptiei de participare prevazuta la art. 17 alin. (1) din Regulament. În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.
Întrebare 300 Lot 1	Tot cu referire la prevederile Regulamentului SAFE, vă rugăm să ne comunicați următoarele: - Va lua în considerare Autoritatea contractantă vreun angajament precum cel menționat la art. 16, aliniatul (4) litera (b) din regulament? - Ce formă va trebui să aibă un astfel de angajament (Act notarial, confirmat de vreo autoritate internațională)? - Ce se întâmplă dacă în urma studiului fezabilității, în termen de 2 ani, nu se identifică un factor de producție alternativ, originar din Uniune? Va exista o sancțiune? Ce măsuri va lua Autoritatea contractantă?

Raspuns 300 Lot 1	Va rugam sa aveti in vedere ca Autoritatea Contractanta a preluat in mod corespunzator prevederile Regulamentului SAFE in cadrul documentatiei de atribuire: « III.1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala Informatii si/sau nivel(uri) minim(e) necesare pentru evaluarea respectarii cerintelor mentionate: Cerinta 5: Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul va preciza categoriile de servicii/ lucrari din contract pe care intentioneaza sa o/le subcontracteze. [...] Nota: Operatorii economici participantii la prezenta procedura au obligatia de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 2025/1106 al Consiliului de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare. In sensul Regulamentului ante-mentionat, art. 16 alin. (3), [subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun] trebuie sa fie stabiliți și sa isi aibe structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. Totodata, aceștia trebuie sa nu fie supuși controlului unei țări terțe care nu este un stat SEE-AELS sau Ucraina, nici controlului unei entități dintr-o altă țară terță care nu este stabilită în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina. In sensul Regulamentului ante-mentionat, art. 16 alin. (12), [subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun] înseamnă orice entitate juridică ce furnizează factori de producție critici, având atribute unice esențiale pentru funcționarea unui produs și căreia i se alocă cel puțin 15 % din valoarea contractului, și care are nevoie de acces la informații clasificate pentru executarea contractului. Prin exceptie de la Art. 16 alin. (3) din Regulament, subcontractantii implicați in achizitiile publice in comun carora li se alocă un procent cuprins între 15% și 35% din valoarea contractului de achizitie publica și care nu sunt stabiliți sau nu își au structurile de conducere executivă în Uniune, într-un stat SEE-AELS sau în Ucraina, pot participa la prezenta procedura daca indeplinesc cel puțin una din următoarele conditii: (a) între contractant și subcontractantul în cauză s-a stabilit o relație contractuală directă în legătură cu produsul din domeniul apărării înainte de data intrării în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 2025/1106; (b) contractantul se angajează să studieze, în termen de doi ani, fezabilitatea înlocuirii factorului de producție furnizat de subcontractantul în cauză cu un factor de producție alternativ, fără restricții, originar din Uniune, din statele SEE-AELS sau din Ucraina și care îndeplinește cerințele tehnice și cele referitoare la termene. Prin exceptie de la Art. 16 alin. (3) din Regulament, un subcontractant implicat în achiziția publică în comun stabilit în Uniune și controlat de o altă țară terță sau de o entitate dintr-o altă țară terță poate participa la prezenta procedura de achizitie publica dacă a făcut obiectul unei examinări în înțelesul Regulamentului (UE) 2019/452 și, dacă este necesar, al unor măsuri de atenuare adecvate, sau dacă prezintă garanții verificate de statul membru în care este stabilit subcontractantul implicat în achiziția publică în comun. Garanțiile prezentate trebuie sa ofere asigurări cu privire la faptul că implicarea subcontractantului în achiziția publică în comun nu contravine intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul politicii externe și de securitate comune în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană. Garanțiile trebuie sa ateste, în special, faptul că, în sensul achiziției publice în comun, au fost instituite măsuri care să asigure că: (a) nu se exercită un control asupra subcontractantului implicat în achiziția publică într-un mod care să îi restrângă sau să îi restricționeze capacitatea de a onora comanda și de a obține rezultate; și (b) este împiedicat accesul unei țări terțe sau al unei entități dintr-o țară terță la informații clasificate referitoare la achizițiile publice în comun, iar angajații sau alte persoane implicate în achiziția publică în comun beneficiază de o autorizare de securitate națională emisă de un stat membru, în conformitate cu actele cu
------------------------------	---

	putere de lege și normele administrative naționale. <i>In cazul în care pentru subcontractanții implicați în achizițiile publice propusi în cadrul Ofertei sunt prezentate măsuri de atenuare aplicate în înțelesul Regulamentului UE 2019/452 sau sunt prezentate garanții de tipul celor menționate la alin. (5) al art. 16 din Regulamentul UE 2025/1106, Autoritatea contractantă va transmite Comisiei o notificare privind măsurile de atenuare aplicate în înțelesul Regulamentului (UE) 2019/452 sau garanțiile menționate la alineatul (5) al art. 16 iar ofertanții au obligația, la solicitarea Autorității Contractante de a pune la dispoziție orice informații suplimentare privind măsurile de atenuare aplicate sau privind garanțiile prezentate.</i> <i>In conformitate cu prevederile art. 16 alin. (9) din Regulamentul UE 2025/1106, se poate considera că subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun îndeplinesc condițiile de eligibilitate menționate la alineatele (3)-(7) ale art. 16 din Regulamentul UE 2025/1106 în cazul în care au îndeplinit condițiile echivalente stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1092, (UE) 2021/697, (UE) 2023/1525 sau (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului și cu condiția ca nicio modificare ulterioară să nu pună sub semnul întrebării îndeplinirea condițiilor respective.</i> <i>Totodată, infrastructura, instalațiile, activele și resursele subcontractanților implicați în achiziția publică trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (8) din Regulamentul (UE) nr. 2025/1106. În cazul în care subcontractanții nu dispun de alternative ușor accesibile sau de infrastructură, instalații, active și resurse relevante pe teritoriul unui stat membru, al unui stat SEE-AELS sau al Ucrainei, aceștia își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele și resursele care sunt situate sau deținute în exteriorul teritoriilor respective, cu condiția ca o astfel de utilizare să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. »</i> Autoritatea Contractantă nu are cum să prevadă toate posibilele consecințe ce pot rezulta din nerespectarea prevederilor Regulamentului European nr. 1106/2025 încă de la acest moment însă poate confirma faptul că va respecta prevederile legislației naționale și europene incidente, astfel încât să fie evitat orice impact negativ asupra obiectivului de investiții, menționând totodată că în momentul de față nu au fost identificate surse de finanțare alternative pentru prezentul Contract de proiectare și execuție. Autoritatea Contractantă nu a primit până în prezent instrucțiuni/conditionari sau recomandări din partea finanțatorului altele decât cele care sunt publice și opozabile erga-omnes prin publicarea legislației naționale și europene incidente, inclusiv a prevederilor Regulamentului European nr. 1106/2025 și OUG nr. 62/2025. Având în vedere ultima întrebare, raportat la caracterul prea vag al acestora și a variabilelor majore pe care le presupune Autoritatea Contractantă poate preciza doar că riscurile sunt repartizate conform Contractului de lucrări, HG nr. 1/2018, Cerințelor Beneficiarului și legislației naționale și europene incidente. Dacă acțiuni sau inacțiuni imputabile Antreprenorului sau unui Ofertant conduc la pierderea sursei de finanțare și/sau nerealizarea obiectivului de investiții, Autoritatea Contractantă va realiza toate demersurile legale în vederea recuperării prejudiciului rezultat din acestea. A se vedea și Raspunsurile nr. 1,2,11,12,13,14,15,16,17,18,19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 și 29 din prezenta Clarificare.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitările contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este legal, complet și fundamentat. Achiziția nu poate să prevadă toate posibilele consecințe ce pot rezulta din nerespectarea prevederilor Regulamentului European nr. 1106/2025. Aceasta a confirmat faptul că va respecta prevederile legislației naționale și europene incidente, astfel încât să fie evitat orice impact negativ asupra obiectivului de investiții. Din cuprinsul contestațiilor nu rezultă motivul pentru care răspunsul la clarificări nu ar fi lămuritor, contestația limitându-se la a formula critici generale prin indicarea întrebărilor și a răspunsurilor aferente, fără a formula critici concrete cu privire la fiecare răspuns. De altfel, în condițiile în care solicitarea de clarificări a fost formulată de un alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a

	contestat în cadrul termenului legal), prin urmare nu de către contestatoare, în opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său. În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.
INTREBARE 21 Lot 2	13. Clarificarea eligibilității unei societăți române cu capital integral turcesc înraport cu cerințele privind controlul prevăzut de art. 16 alin. (2) din Regulamentul(UE) 2025/1106 Vă rugăm să precizați în mod expres dacă o societate înregistrată în România, având personalitate juridică română, sediul social și structura de conducere executivă în România, care este deținută integral de persoane fizice sau juridice din Republica Turcia, este considerată eligibilă pentru a participa în calitate de ofertant individual în cadrul procedurii reglementate de Regulamentul SAFE. În interpretarea art. 16 alin. (2), solicităm confirmarea dacă naționalitatea acționarilor persoane fizice sau juridice nu conduce automat la concluzia existenței unui „control” exercitat de un stat terț în sensul reglementării, în lipsa unui element de influență decizională directă din partea unui guvern străin sau a unei entități publice externe. Solicităm, totodată, să ni se indice dacă autoritatea contractantă va solicita dovezi suplimentare privind independența decizională efectivă a entității române față de orice influență instituțională străină și care sunt aceste dovezi acceptabile.
RASPUNS 21 Lot 2	În cadrul considerentului nr. 16 din preambulul Regulamentului nr. 1106/2025, se menționează: Pentru a se asigura că contractanții și subcontractanții implicați în achizițiile publice în comun nu aduc atingere intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, aceștia nu ar trebui să fie controlați de țări terțe sau de entități din țări terțe. În acest context, controlul ar trebui să fie înțeles ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare. Statele membre care participă la achizițiile publice sprijinite de instrumentul SAFE au responsabilitatea de a se asigura că sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate. Dupa cum se poate observa, textul citat nu are în vedere entitățile publice externe, astfel cum precizează operatorul economic în solicitarea de clarificare ci entități / entități juridice. Astfel structura acționariatului se va analiza de la caz la caz prin prisma prevederilor Regulamentului, urmând ca deciziile să fie adoptate prin raportare la situația concretă identificată pentru fiecare situație particulară. Emiterea solicitărilor de clarificare este atributul exclusiv al Comisiei de evaluare aceasta stabilind la momentul evaluării ofertei clarificările utile și necesare, în conformitate cu prevederile art. 127 alin. (1) lit. i) din HG nr. 395/2016: Articolul 127 (1) În raport cu sarcinile și responsabilitățile, comisia de evaluare are, în ansamblu, următoarele atribuții: i) elaborarea solicitărilor de clarificări și/sau completări necesare în vederea evaluării solicitărilor de participare și/sau ofertelor; A se vedea și Răspunsurile nr. 1, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 și 20 din prezenta Clarificare.
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitările contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	Consiliul apreciază că răspunsul autorității contractante este legal, complet și fundamentat. Autoritatea contractantă a făcut trimitere la considerentului nr. 16 din preambulul Regulamentului nr. 1106/2025 și a precizat că structura acționariatului se va analiza de la caz la caz prin prisma prevederilor Regulamentului, urmând ca deciziile să fie adoptate prin raportare la situația concretă identificată pentru fiecare situație particulară. Emiterea solicitărilor de clarificare este atributul exclusiv al Comisiei de evaluare aceasta stabilind la <u>momentul evaluării ofertei</u> clarificările utile și necesare. Din cuprinsul contestațiilor nu rezultă motivul pentru care răspunsul la clarificări nu ar fi lămuritor, contestatoarea limitându-se la a formula critici generale prin indicarea întrebărilor și a răspunsurilor aferente, fără a formula critici concrete cu privire la fiecare răspuns. De altfel, în condițiile în care solicitarea de clarificări a fost formulată de un alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a contestat în cadrul termenului legal), prin urmare nu de către contestatoare, în

	opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său. În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.
--	--

3. Următorul răspuns la clarificări contestat de (...)vizează modul în care autoritatea contractantă a răspuns întrebării nr. 63 (lot 1) și, respectiv, întrebării nr. 60 (lot 2).

Întrebare 63 Lot 1	Va rugam sa confirmati ca actualizarea expertizelor tehnice in cazul in care valabilitatea acestora expira este in responsabilitatea exclusiva a Beneficiarului.
Întrebare 60 Lot 2	
Răspuns 63 Lot 1 Răspuns 60 lot 2	ATENȚIE! Solicitarea de clarificare adresata nu este aferenta prezentei proceduri de achizitie publica. Prezenta procedura este derulata de Compania Nationala de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA ((...) SA), cu sediul in Bd. Dinicu Golescu nr. 38, Palat CFR, Poarta A si vizeaza atribuirea contractelor de proiectare si executie pentru Drumul Expres (...) – loturile 1 si 2. Astfel, va rugam sa aveti in vedere ca Autoritatea Contractanta (...) SA: • nu a prevazut un factor de evaluare sau cerinte minime de conformitate privind Utilizarea BIM (Building Information Modelling) in cadrul activitatilor care fac obiectul Contractului sau cu privire la „Componenta Tehnică – Creșterea incluziunii sociale” • nu a stabilit un criteriu de calificare privind experienta similara - executia de tuneluri; • nu a solicitat depunerea in original a Garantiei de participare, la momentul depunerii ofertelor; • nu a prevazut lucrari de tuneluri; In acest sens, recomandam tuturor operatorilor economici sa acorde o atentie sporita prevederilor prezentei documentatii de atribuire, astfel incat sa fie evitate situatiile in care sunt adresate solicitari de clarificare care vizeaza alte proceduri de achizitie publica desfasurate de alte autoritati contractante in aceeasi perioada cu cea pe care (...) o deruleaza. Astfel, va informam ca in prezenta procedura nu a fost solicitata realizarea vreunei expertize tehnice, intrucat obiectivul de investitie presupune proiectarea si executia unei constructii noi de drum expres
Considerentel e Consiliului cu privire la solicitățile contestatoarei (Admitere/ Respingere a criticii)	În cadrul punctelor de vedere, autoritatea contractantă a precizat că întrebările 63 (lot 1) și 60 (lot 2) fac parte dintr-un pachet de întrebări care nu era adresat (...) SA pentru prezenta procedură de achiziție publică, dat fiind faptul că în cadrul prezentei proceduri nu s-a solicitat actualizarea unor expertize tehnice, motiv pentru care autoritatea contractantă a precizat că întrebările nu se referă la prezenta procedură. Autoritatea contractantă a arătat că acest fenomen a fost unul recurent întrucât un operator economic a preluat prin metoda copy- paste întrebările adresate unei alte autorități contractante - CNIR SA. Achizițarea a precizat că cele două răspunsuri au fost formulate ca urmare a unei situații de fapt incontestabile: operatorul economic în cauză a adresat un volum mare de solicitări de clarificare (99 de clarificari) care vizau o cu totul altă procedură de achiziție publică, respectiv un sector din Autostradă derulat de către o alta Autoritate Contractanta, iar Contestatoarea a preluat aceasta întrebare, dar si răspunsul Autoritatii Contractante fără a verifica aplicabilitatea acesteia, transformând o eroare de <i>copy-paste</i> a unui alt operator economic într-un motiv de contestație împotriva (...) S.A., deși Autoritatea a semnalat explicit că întrebările nu sunt aferente prezentei proceduri. Astfel, Consiliul constată că în cadrul răspunsului la clarificări, autoritatea contractantă a precizat că prezenta procedură de atribuire vizează proiectarea și execuția unei construcții noi de drum expres, nu reabilitarea sau consolidarea unei infrastructuri existente și a indicat că în prezenta procedură nu a fost solicitată realizarea vreunei expertize tehnice sau actualizarea unor astfel de expertize, întrucât investiția este o lucrare nouă. În concluzie, Consiliul constată că răspunsul este lămuritor, motiv pentru care va respinge această critică a contestatoarei.

4. Următoarele răspunsuri la clarificări contestate de (...)vizează modul în care autoritatea contractantă a răspuns întrebărilor nr. 76, 349 și 358 (lot 1), respectiv, întrebărilor nr. 73, 352 și 361 (lot 2).

Întrebare 76 Lot 1	Studiul geotehnic identifică tipurile de teren PUCM și PSU, însă recomandă utilizarea coloanelor de pietriș. Această soluție nu este, totuși, adecvată pentru aceste tipuri de terenuri, conform normativelor NP125 și NP126. Va rugăm să clarificați
Întrebare 73 lot 2	
Răspuns 76 Lot 1	În vederea asigurării tratamentului egal al tuturor ofertanților, pentru elaborarea unor oferte tehnice și financiare corecte, competitive și comparabile, nu sunt permise în faza de ofertare modificări / oferte alternative față de soluțiile în Studiul de Fezabilitate și în Cerințele Beneficiarului. Totodată, reamintim că prezentul contract este unul de tip PROIECTARE ȘI EXECUTIE, în care Antreprenorul are și calitatea de Proiectant, lucrările urmând a fi executate în baza Proiectului Tehnic de Executie realizat de acesta.
Răspuns 73 lot 2	
Întrebare 349 Lot 1	Nu se respecta NP074/2014 în ceea ce privește distanța între foraje și nu este realizată prelucrarea statistică pentru tot amplasamentul în conformitate cu normativele în vigoare. Va rugăm să clarificați acest aspect.
Întrebare 352 lot 2	
Răspuns 349 Lot 1	Documentația geotehnică elaborată la nivel de Studiu de Fezabilitate a fost întocmită cu scopul de a stabili soluția tehnică de principiu și de a fundamenta indicatorii tehnico-economici ai investiției, oferind informații suficiente pentru acest stadiu de proiectare. Având în vedere natura contractului de Proiectare și Execuție, Antreprenorul are obligația legală, ca în faza de Proiect Tehnic (PT) să realizeze investigații geotehnice de detaliu pentru a confirma sau adapta soluția tehnică. Eventualele diferențe între informațiile din Studiul Geotehnic de la faza SF și realitatea din teren se vor trata în conformitate cu mecanismele contractuale și legale incidente. De asemenea, în implementarea Contractului, pot apărea situații pe care nici Autoritatea Contractantă și nici operatorii economici nu le pot anticipa la momentul ofertării. Astfel, în baza studiilor de teren realizate și în condițiile în care situația o impune, și numai cu aprobarea expresă a Beneficiarului, coroborat cu faptul că este necesară întreprinderea tuturor demersurilor pentru realizarea și finalizarea lucrărilor, va informam că în funcție de fiecare situație, și dacă este cazul, Autoritatea Contractantă va aplica în mod corespunzător prevederile Clauzei 37 [Modificări] din Condițiile Generale de Contract, procedura de Modificare stabilită în cadrul Contractului de Lucrări, precum și prevederile legale în vigoare în materia achizițiilor publice. Modificarea contractului de achiziție publică nu trebuie să conducă în niciun caz la alterarea rezultatului procedurii de atribuire, prin anularea sau diminuarea avantajului competitiv pe baza căruia Antreprenorul a fost declarat câștigător în urma finalizării procedurii de atribuire. Este important de specificat faptul că anumite situații care pot genera cheltuieli se regăsesc deja menționate în Lista categoriilor de cheltuieli care se finanțează din rezervele de implementare - parte integrantă din Documentația de atribuire și care pot fi utilizate în scopul pentru care au fost introduse. Precizăm că utilizarea rezervelor de implementare se va realiza doar în condițiile prevăzute în Metodologia de utilizare a acestora din Acordul Contractual. De asemenea, conform articolului 104 alin (8) din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă are dreptul de a utiliza pe o perioadă de 3 ani de la momentul semnării
Răspuns 352 lot 2	

	contractului si suma de 205.771.978,85 lei fara TVA, menționată deja de către Autoritatea Contractantă la cap. II.2.11) din Instrucțiuni către ofertanți, suma fiind destinată pentru achiziția ulterioară de noi servicii și/ sau lucrări similare de la ofertantul a cărui ofertă va fi declarată câștigătoare. Acele situații se vor trata prin prisma prevederilor contractuale aplicabile, în funcție de situația existentă la momentul respectiv, inclusiv utilizarea, după caz, a rezervelor de implementare în conformitate cu prevederile din Acordul Contractual, respectiv parcurgerea metodologiei de utilizare a rezervelor de implementare și îndeplinirea cerințelor din cadrul metodologiei privind acordarea rezervelor de implementare. Totodată, Contractul de lucrări prevede o serie de mecanisme de tratare a unor astfel de situații
Întrebare 358 Lot 1 Întrebare 361 Lot 2	Având în vedere riscul geotehnic moderat și ridicat indicat în cadrul studiului geotehnic, vă rugăm să menționați cum au fost îndeplinite condițiile aferente categoriilor geotehnice în conformitate cu NP074/2014 în ceea ce privește tipul și numărul încercărilor în situ și de laborator.
Răspuns 358 Lot 1 Răspuns 361 Lot 2	Documentația geotehnică elaborată la nivel de Studiu de Fezabilitate a fost întocmită cu scopul de a stabili soluția tehnică de principiu și de a fundamenta indicatorii tehnico-economici ai investiției, oferind informații suficiente pentru acest stadiu de proiectare. Având în vedere natura contractului de Proiectare și Execuție, Antreprenorul are obligația legală, ca în faza de Proiect Tehnic (PT) să realizeze investigații geotehnice de detaliu pentru a confirma sau adapta soluția tehnică.

În susținerea acestor critici, autoarea contestației prezintă întrebările și răspunsurile operatorilor economici interesați și precizează doar următorul fapt: *„Chiar dacă ar putea fi înțeles faptul că toți ofertanții trebuie să își elaboreze ofertele în baza aceluiași set de date pentru a fi asigurată comparabilitatea ofertelor, nu poate fi în niciun caz acceptat ca Autoritatea Contractantă să nu clarifice deloc problemele concrete semnalate prin clarificări - impunerea unei soluții tehnice neadecvate, caracterul inadecvat al documentației geotehnice, nerespectarea unor normative tehnice obligatorii”.*

Consiliul va respinge această critică a contestatoarei pentru următoarele motive:

În cadrul termenului legal, nici contestatoarea și niciun operator economic interesat nu a formulat contestație împotriva prevederilor documentației de atribuire **care să vizeze** faptul că s-a impus o soluție tehnică neadecvată/caracterul inadecvat al documentației geotehnice/nerespectarea unor normative tehnice obligatorii;

Răspunsurile de clarificare la întrebările reproduse mai sus nu au condus la modificarea, înlocuirea sau reformularea cerințelor documentației de atribuire, pentru a se putea raționa, eventual, că termenul de contestare a unor prevederi ale documentației de atribuire, ar începe să curgă de la răspunsul de clarificare.

Vizavi de astfel de răspunsuri, trebuie ținut seama de prevederile art. 160 al Legii nr. 98/2016, conform cărora:

„(1) Orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări sau informații suplimentare în legătură cu documentația de

atribuire, cu respectarea termenului limită stabilit de autoritatea contractantă în anunțul de participare/simplificat/de concurs.

(2) Autoritatea contractantă stabilește prin anunțul de participare/simplificat/de concurs unul sau două termene-limită în care va răspunde în mod clar și complet tuturor solicitărilor de clarificare/informațiilor suplimentare, conform prevederilor normelor metodologice la prezenta lege.

(3) Autoritatea contractantă are obligația de a publica răspunsurile însoțite de întrebările aferente la adresa de internet la care sunt disponibile documentele achiziției, indicată potrivit dispozițiilor art. 150 alin. (2), luând măsuri pentru a nu dezvălui identitatea operatorului economic care a solicitat clarificările sau informațiile suplimentare respective.

(4) Dispozițiile art. 150 alin. (3) - (6) sunt aplicabile în mod corespunzător în ceea ce privește răspunsurile la solicitări de clarificări sau informații suplimentare”.

Așadar, orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări sau informații suplimentare privind documentația de atribuire, iar autoritatea contractantă are obligația de a răspunde în mod clar și complet, cât mai repede posibil. Niciunde în legislația în vigoare nu se prevede dreptul operatorilor economici de a solicita sau propune modificarea cerințelor documentației de atribuire și, nici atât, obligația autorității contractante de a modifica documentația de atribuire după cum solicită sau propune fiecare operator economic care apreciază că este necorespunzător întocmită. Singura obligație legală a autorității contractante este aceea de a răspunde operativ, în mod clar, complet și fără ambiguități la solicitarea de clarificări, iar analiza Consiliului relevă că răspunsurile date sunt în acest sens.

Dacă (...), considera că autoritatea contractantă a impus o *soluție tehnică neadecvată sau documentația geotehnică ar avea un caracter inadecvat sau documentația de atribuire nu respectă normativele tehnice obligatorii*, trebuia să se îngrijească și să atace, în termenul legal, calculat în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 101/2026, respectiv până la data de 12.01.2026 (inclusiv), prevederile documentației de atribuire și nu răspunsurile la clarificări care nu au adus nicio modificare asupra documentației de atribuire, prevederile acesteia rămânând nemodificate.

Practic, din examinarea contestației, Consiliul stabilește că autoarea contestației încearcă o repunere în termenul de a contesta actele achiziției, raportându-se la răspunsurile la clarificări publicate în SEAP la data de 19.01.2026 (acte față de care contestația este depusă în termen), înțelegând să facă trimitere și la documentația de atribuire. Însă, deficiențele de redactare a documentației de atribuire, pentru a fi acoperite, presupuneau atacarea documentației de atribuire. Documentația de atribuire postată în SEAP la data de 02.01.2026 nu poate fi analizată în cadrul acestui proces, termenul de contestare a ei, la data de 23.01.2026, respectiv 26.01.2026 (data depunerii contestațiilor în analiză) fiind expirat.

În considerarea celor reținute, Consiliul determină că nu există motive pentru infirmarea cerințelor documentației de atribuire, precum dorește (...).

În plus, Consiliul constată că în condițiile în care solicitările de clarificări au fost formulate de alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a contestat în cadrul termenului legal), prin urmare nu de către contestatoare, în opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său.

Răspunsurile autorității contractante cu referire la specificul contractului (proiectare și execuție) sunt pe deplin justificate, aceasta punând la dispoziția operatorilor economici un Studiu de fezabilitate, care oferă informații suficiente. De asemenea, autoritatea contractantă a arătat că *„In vederea asigurarii tratamentului egal al tuturor ofertantilor, pentru elaborarea unor oferte tehnice si financiare corecte, competitive si comparabile, nu sunt permise in faza de ofertare modificari / oferte alternative fata de solutiile in Studiul de Fezabilitate si in Cerintele Beneficiarului”*.

În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.

5. Următoarele răspunsuri la clarificări contestate de (...) vizează modul în care autoritatea contractantă a răspuns întrebărilor nr. 102, 270 și 282 (lot 1), respectiv întrebărilor nr. 99, 263 și 275 (lot 2).

Întrebare 102 Lot 1	Va rugam sa clarificati care este stadiul procedurii de expropriere pentru obiectivul de investitii ce face obiectul procedurii de atribuire.
Întrebare 99 Lot 2	
Răspuns 102 Lot 1	Autoritatea Contractanta a demarat procedurile specifice pentru emiterea Hotararii de Guvern privind declanșarea procedurilor de expropriere a tuturor imobilelor proprietate privată, care constituie coridorul de expropriere al lucrării de utilitate publică de interes national.
Răspuns 99 lot 2	Autoritatea Contractanta va pune la dispozitia viitorului Antreprenor Hotararea de Guvern privind exproprierea pentru prezentul obiectiv de investitii.
Întrebare 270 Lot 1	Vă rugăm să confirmați că în cazul în care este necesara efectuarea unor exproprieri suplimentare fata de coridorul inițial pus la dispoziție de Beneficiar, din motive ce nu țin de culpa/intenția Antreprenorului, cheltuielile privind realizarea documentațiilor pentru expropriere vor fi decontate de către Beneficiar.
Întrebare 263 Lot 2	
Răspuns 270 Lot 1	Va rugam sa aveti in vedere ca prezentul contract este unul de tip PROIECTARE SI EXECUTIE, in care Antreprenorul are si calitatea de Proiectant, lucrarile urmand a fi executate in baza Proiectului Tehnic de Executie realizat de acesta, in conformitate cu cerintele imperative din Cerintele Beneficiarului. Conform prevederilor Cerintelor Beneficiarului, cap. 5.1: 5.1 Caracteristici imperative ale lucrarilor de proiectarea pe care Antreprenorul trebuie sa le respecte 5.1.1.Caracteristicile imperative vizeaza elementele esentiale ale Lucrarilor pe care proiectarea Antreprenorului trebuie sa le respecte si includ, cu exceptia cazurilor mentionate separat in Cerintele Beneficiarului: a) <u>Limitele santierului;</u>
Răspuns 263 Lot 2	

	b) Toate cerintele prevazute in Actul de reglementare in domeniul protectiei mediului; c) Toate cerintele prevazute in Avize;[...] Totodata, conform pct. 5.1.17. din Cerintele Beneficiarului: Antreprenorul va fi responsabil de indeplinirea tuturor activitatilor prevazute in Anexa nr. 3 din prezentele Cerinte ale Beneficiarului, referitoare la suprafetele de teren suplimentare necesare executiei lucrarilor. Se vor realiza exproprieri suplimentare, numai daca este cazul, cu respectarea Cerintelor Beneficiarului si doar cu acordul expres al Beneficiarului. In situatia in care Antreprenorul va solicita, iar Beneficiarul va accepta efectuarea de exproprieri suplimentare pentru imobile aflate in afara coridorului de expropriere, pentru toata perioada de realizare a activitatilor prevazute in Anexa 3 la Cerintele Beneficiarului, Antreprenorul nu va fi indreptatit la prelungirea Duratei de Executie si/ sau la plata unor Costuri suplimentare in conditiile in care intarzierile in realizarea expropriilor suplimentare se datoreaza culpei Antreprenorului, sau expropriile suplimentare devin necesare ca urmare a aplicarii Sub-clauzei 37.11 [Propunere de Modificare initiata de Antreprenor] Conform sub-clauzei 20.4 din HG nr. 1/2018: 20.4 Având în vedere că se consideră că Antreprenorul și-a stabilit Oferta financiară în baza propriilor calcule, operațiuni și estimări, Antreprenorul, fără plata vreunui cost suplimentar, va respecta orice obligație și va proiecta și executa orice lucrare prevăzute în Contract, chiar dacă pentru obligația sau lucrarea respectivă nu există o sumă sau o valoare în Graficul de Eșalonare a Plăților. Totodata, avand in vedere ca exista posibilitatea ca pe parcursul implementarii contractului sa apara situatii diferite de cele stabilite prin Documentatia de Atribuire, atat in faza de proiectare cat si in faza de executie a lucrarilor, pe care nici Autoritatea Contractanta si nici operatorii economici nu le pot anticipa la momentul ofertarii, si tinand cont de necesitatea intreprinderii tuturor demersurilor necesare pentru realizarea si finalizarea lucrarilor, va informam ca in functie de fiecare situatie, si daca este cazul, Autoritatea Contractanta va aplica in mod corespunzator clauzele contractuale si legale incidente. Este important de specificat faptul ca anumite situatii care pot genera cheltuieli se regasesc deja mentionate in Lista categoriilor de cheltuieli care se finanteaza din rezervele de implementare - parte integranta din Documentatia de atribuire si care pot fi utilizate in scopul pentru care au fost introduse. Precizam ca accesarea categoriei de cheltuieli care se finanteaza din rezerve de implementare se poate realiza doar in conditiile explicit si limitativ prevazute la art. 5.10 din Acordul Contractual. Avand in vedere cele prezentate, precizam faptul ca in implementarea contractului, pe baza informatiilor si a datelor concrete relevante ce vor fi disponibile/obtinute la momentul respectiv, Autoritatea Contractanta va analiza si trata fiecare situatie de la caz la caz prin prisma prevederilor legale si contractuale incidente.
Întrebare 282 Lot 1 Întrebare 275 Lot 2	Vă rugăm să confirmați că amplasamentul șantierului va fi predat liber de sarcini către viitorul antreprenor. Vă rugăm să confirmați că autoritatea contractantă a efectuat expropriile necesare iar în sarcina contractantului rămân doar eventuale exproprieri suplimentare (adică doar dacă viitorul proiect tehnic o va impune).
Răspuns 282 Lot 1 Răspuns 275 – lot 2	Coridorul initial va fi pus la dispozitia viitorului Antreprenor de catre Beneficiar, in termenul prevazut in cadrul Condițiilor speciale, sub-clauza 9.1: Beneficiarul va asigura Antreprenorului accesul pe Santier si va pune Santierul la dispozitia Antreprenorului in termen de maxim 10 luni de la Data de Incepere a Activitatii de Proiectare, fie integral, fie separat pentru fiecare Sector de lucrari in parte prevazut in Acordul contractual. Antreprenorul va fi responsabil de expropriile suplimentare in conditiile prevazute in Cerintele Beneficiarului, pct. 5.1.17 si Anexa nr. 3 la Cerintele Beneficiarului.

În susținerea criticilor formulate, autoarea contestației prezintă întrebările și răspunsurile operatorilor economici interesați și precizează că este practic imposibil pentru operatorii economici să evalueze la data

ofertei riscul concret al exproprierilor viitoare. Mai multe decât atât, este neclar pentru aceștia dacă vor putea recupera sau nu costurile suplimentare generate de exproprierile suplimentare și care ar fi volumul acestora. În concret, eliminarea dreptului viitorului Antreprenor de a solicita costurile suplimentare determinate de exproprieri suplimentare urmare implementării unor Modificări în sensul sub-clauzei 37.11 din Condițiile Generale ale Contractului, este contrară prevederilor contractuale obligatorii (aprobate prin HG nr. 1/2018) care prevede dreptul Antreprenorului de a implementa Modificări care pot conduce atât la acordarea de timp suplimentar cât și solicitarea de costuri atât timp cât astfel de Modificări sunt în beneficiul contractului. Pe de altă parte, această abordare determină viitorul Antreprenor „să se abțină” de la orice eventuale Modificări în ciuda oricăror beneficii aduse întregii lucrări. Pe de altă parte, răspunsul la întrebarea 282 (lot 1, respectiv 275 lot 2) nu conține nicio clarificare față de solicitarea de confirmare a faptului că amplasamentul șantierului va fi predat liber de orice sarcini către viitorul Antreprenor.

Consiliul apreciază că aceste critici ale contestatoarei sunt nefondate pentru următoarele motive:

- conform capitolului 5.1 *Caracteristici imperative* din Cerințele Beneficiarului, proiectarea trebuie să se realizeze în limitele șantierului;

- în cadrul răspunsurilor, (...) SA a făcut trimitere la clauzele contractuale, inclusiv la posibilitatea accesării Rezervelor de implementare cu respectarea mecanismului de accesare din acordul contractual, răspunzând astfel în mod corect și complet la întrebarea operatorului economic, fiind acoperite toate scenariile ce pot apărea în implementarea viitorului contract;

- operatorii economici trebuie să respecte pe de o parte prevederile HG nr. 1/2018 Anexa nr. 2 (parte integrantă din documentația de atribuire și Contractul de proiectare și execuție) referitoare la corectitudinea prețului și diligența pe care trebuie să o manifeste orice Antreprenor (Clauza 20 Corectitudinea Prețului Contractului, OBLIGAȚIILE ANTREPRENORULUI - Clauza 12 Obligații generale), iar pe de altă parte culoarul de expropriere pus la dispoziție de autoritatea contractantă - adică limitele șantierului (construcția trebuie să se încadreze în culoarul expropriat de (...) SA);

- în funcție de fiecare caz punctual se vor aplica prevederile contractuale și legale, urmând a se analiza motivul real și efectiv care a condus la exproprieri suplimentare. (...) SA a specificat că în situațiile reglementate de lege și prin contract, aceste costuri pot fi plătite;

- referitor la faptul că achiziția nu ar fi răspuns la întrebarea 282 (lot 1), respectiv întrebarea 275 (lot 2), Consiliul constată că subclauza 9.1 (invocată în răspunsuri), atestă faptul că șantierul se va preda/pune la dispoziție antreprenorului în cadrul termenelor aferente fiecărui lot „*de la data de începere a Activității de Proiectare*”, astfel încât autoritatea contractantă a răspuns solicitării de clarificări.

În plus, Consiliul constată că în condițiile în care solicitările de clarificări au fost formulate de alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a contestat în cadrul termenului

legal), prin urmare nu de către contestatoare, în opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său.

Față de cele mai sus menționate, Consiliul va respinge această critică a contestatoarei.

6. Următorul răspuns la clarificări contestat de (...)vizează modul în care autoritatea contractantă a răspuns întrebării nr. 188 (lot 1), respectiv, întrebării nr. 181 (lot 2).

Întrebare 188 Lot 1	Clarificare privind Studiile de Coexistență avizate de către Operatorul de Distribuție • Descriere În documentația transmisă nu am identificat Studiile de Coexistență avizate de către Operatorul de Distribuție, necesare pentru rețelele de utilități electrice existente/intersectate de traseul drumului expres. • Clarificare solicitată: Vă rugăm să ne precizați: - dacă Studiile de Coexistență avizate de Operatorul de Distribuție există la acest moment și, în caz afirmativ, să ne indicați unde pot fi consultate / puse la dispoziție ofertanților; - sau, în situația în care aceste studii nu au fost elaborate, dacă realizarea și obținerea avizelor aferente Studiilor de Coexistență intră în responsabilitatea Antreprenorului în etapa de proiectare. • Justificare Considerăm aceste documentații esențiale pentru: - evaluarea corectă a soluțiilor tehnice propuse; - estimarea costurilor și a duratelor de execuție; - precum și pentru clarificarea și asumarea responsabilităților în etapele de Proiectare și Execuție.
Întrebare 181 lot 2	
Răspuns 188 Lot 1	Activitatea de elaborare a studiilor de coexistență precum și fazele ulterioare de proiectare sunt în sarcina viitorului Antreprenor.
Răspuns 181 – lot 2	

În susținerea acestor critici, autoarea contestației prezintă întrebările și răspunsurile operatorilor economici interesați și arată doar că „la data prezentă studiile de coexistență nu sunt elaborate, acestea urmând să intre în responsabilitatea viitorului antreprenor, ceea ce determină preluarea unui risc semnificativ de către operatorii economici. În mod corelativ, este imposibil a se determina dacă în valoarea estimată a procedurii, (...) a considerat costurile cu aceste studii.

Studiile de coexistență pot determina modificări majore asupra lucrărilor, modificări pe care niciun potențial ofertant nu le poate anticipa la data ofertei”.

Consiliul va respinge această critică a contestatoarei pentru următoarele motive:

Prin răspunsurile de clarificare la întrebările reproduse mai sus, autoritatea contractantă nu a instituit obligații noi și nici nu a modificat responsabilitățile contractuale ci doar a confirmat că activitatea de elaborare a acestor studii intră în sarcina viitorului antreprenor, informație aflată la dispoziția operatorilor economici interesați încă de la data limită de depunere a ofertelor. Astfel, Consiliul constată că în cadrul *Cerințelor beneficiarului* (lot 1 și 2), documente anexate anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026, la punctul 4.19 - *Utilități* se regăsesc următoarele precizări relevante în analiza acestei critici a contestatoarei: **„Antreprenorul are obligația de a-si include in oferta costurile pentru**

proiectarea si executia lucrarilor de deviere/mutare/protejare/relocare a tuturor infrastructurilor de utilitati afectate de constructia lucrarilor si/sau solicitate prin avizele obtinute, inclusiv a terenurilor provizorii necesare pentru executia lucrarilor de relocare”.

Dacă (...), considera că valoarea estimată a procedurii este insuficientă/un antreprenor nu poate prelua acest risc, trebuia să se îngrijească și să atace, în termenul legal, calculat în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 101/2026, respectiv până la data de 12.01.2026 (inclusiv), prevederile documentației de atribuire și nu răspunsurile la clarificări care nu au adus nicio modificare asupra documentației de atribuire, prevederile acesteia rămânând nemodificate.

Practic, din examinarea contestației, Consiliul stabilește că autoarea contestației încearcă o repunere în termenul de a contesta actele achiziției, raportându-se la răspunsurile la clarificări publicate în SEAP la data de 19.01.2026 (acte față de care contestația este depusă în termen), înțelegând să facă trimitere și la documentația de atribuire. Însă, deficiențele de redactare a documentației de atribuire, pentru a fi acoperite, presupuneau atacarea documentației de atribuire. Documentația de atribuire postată în SEAP la data de 02.01.2026 nu poate fi analizată în cadrul acestui proces, termenul de contestare a ei, la data de 23.01.2026, respectiv 26.01.2026 (data depunerii contestațiilor în analiză) fiind expirat.

În considerarea celor reținute, Consiliul determină că nu există motive pentru infirmarea cerințelor documentației de atribuire, precum dorește (...).

În plus, Consiliul constată că în condițiile în care solicitările de clarificări au fost formulate de alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a contestat în cadrul termenului legal), prin urmare nu de către contestatoare, în opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său.

În consecință, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.

Următoarea critică a contestatoarei vizează faptul că clarificările emise de CNIAR cu privire la necesitatea declarării anumitor subcontractanți specializați ignoră decizia pronunțată în cauza C-403/21. (...) impune în mod nelegal cerințe de calificare care nu au fost menționate la nivelul anunțului de participare, astfel că cerințele sunt clauze nescrise conform art. 39 alin. (6) din HG nr. 395/2016.

În acest sens, se face trimitere la răspunsurile la clarificări care vizează întrebările nr. 43 și 147, aferente lotului 1 și, respectiv întrebările nr. 43 și 142, aferente lotului 2.

Întrebare 43 Lot 1	Vă rugăm să confirmați că obligațiile rezultate din reglementări speciale aplicabile unor activități conexe prezentului contract, dar care nu sunt prevăzute expres în documentația de atribuire, nu trebuie să fie asumate sau subcontractate de ofertanți la momentul depunerii ofertei.
Întrebare a 40 – lot 2	
Raspuns 43 Lot 1	Cunoscand faptul ca Antreprenorul are obligatia de realiza, prin resurse proprii sau prin intermediul altor operatori economici, toate activitatile prevazute in Cerintele

Răspuns 40 Lot 2	Beneficiarului si in Documentele Beneficiarului, fiind obligatoriu ca prin Propunerea Tehnica sa se demonstreze modul de indeplinire a tuturor cerintelor si prezentarea metodologiei de prestare a serviciilor/ executare a lucrarilor in vederea indeplinirii obligatiilor contractuale, in situatia in care ofertantul nu are in obiectul sau de activitate astfel de servicii/ lucrari, nu detine autorizarile specifice necesare sau capacitatea de a le realiza, poate fie sa se asocieze cu un operator economic, fie sa subcontracteze aceste activitati catre un operator economic care are dreptul si capacitatea de a desfasura activitatile. Astfel, modalitatea de elaborare a Propunerii Tehnice va reflecta capacitatea fiecarui ofertant de a realiza activitatile aferente contractului fie singur, fie impreuna cu alti operatori economici, a caror calitate este reglementata de legislatia in materia achizitiilor publice. De asemenea, Ofertantii vor avea in vedere bugetarea corespunzatoare a tuturor activitatilor, cuprinzand in Formularul de Propunere Financiara si in Anexa nr. 1 si Anexa nr. 3 a acestuia sumele necesare indeplinirii obiectului contractului in integralitate. In situatia in care pentru anumite activitati care concura la realizarea obiectului contractului este obligatorie, prin legislatia aplicabila, detinerea unor autorizatii speciale, operatorii economici care vor presta/executa efectiv respectivele activitati/lucrari trebuie sa detina autorizatiile necesare. Va rugam sa aveti in vedere ca in conformitate cu prevederile documentatiei de atribuire, precum si cu prevederile art. 179 lit. k) din Legea 98/2016, cu modificarile si completarile ulterioare, Autoritatea Contractanta a solicitat ofertantilor precizarea categoriile de servicii/ lucrari din contract pe care ofertantul intentioneaza sa o/le subcontracteze. Potrivit definitiei prevazute la art. 3 alin. (1) lit. yy), prin subcontractant se va intelege "subcontractant/subantreprenor - orice operator economic care nu este parte a unui contract de achiziție publică și care execută anumite părți ori elemente ale lucrărilor/serviciilor, răspunzând în fața contractantului de organizarea și derularea tuturor etapelor necesare în acest scop. Punerea la dispoziție a unui utilaj sau furnizarea de materiale/bunuri în cadrul unui contract de achiziție publică nu este considerată subcontractare în sensul prezentei legi". De asemenea, potrivit prevederilor art. 219 alin. (1) din Legea nr. 98/2016, cu modificarile si completarile ulterioare: (1) Autoritatea contractantă solicită contractantului, cel mai târziu la momentul începerii executării contractului, să îi indice numele, datele de contact și reprezentanții legali ai subcontractanților săi implicați în executarea contractului de achiziție publică, în măsura în care aceste informații sunt cunoscute la momentul respectiv. Se vor avea in vedere, totodata, si prevederile art. 219 alin. (3) din Legea 98/2016, precum si prevederile H.G. nr. 395/2016, cu modificarile si completarile ulterioare, privind implicarea de noi subcontractanti pe parcursul implementarii contractului: (3)Contractantul are dreptul de a implica noi subcontractanți, pe durata executării contractului de achiziție publică, cu condiția ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o modificare substanțială a contractului de achiziție publică, în condițiile art. 221, precum si prevederile: Art. 150 (2)În vederea determinării valorii creanței, ofertantul are obligația de a cuprinde în oferta sa denumirea subcontractanților și datele de contact ale acestora, partea/părțile din contract care urmează a fi îndeplinite de către aceștia, valoarea la care se ridică partea/părțile respective, precum și acordul subcontractanților cu privire la aceste aspecte. Art. 151 Înlocuirea/implicarea subcontractanților de către contractant în perioada de implementare a contractului poate interveni în următoarele situații: a)înlocuirea subcontractanților nominalizați în ofertă și ale căror activități au fost indicate în ofertă ca fiind realizate de subcontractanți, b)declararea unor noi subcontractanți ulterior semnării contractului de achiziție publică în condițiile în care lucrările/serviciile ce urmează a fi subcontractate au fost prevăzute în ofertă fără a se indica inițial opțiunea subcontractării acestora, c)renunțarea/retragerea subcontractanților din contractul de achiziție publică. Art. 156 Înlocuirea/implicarea subcontractanților de către contractant în perioada de
-----------------------------	--

	implementare a contractului se realizează cu acordul autorității contractante. Art. 159 În situația prevăzută la art. 151 lit. b), contractantul are dreptul de a implica noi subcontractanți pe durata executării contractului, cu condiția ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o modificare substanțială a contractului de achiziție publică în condițiile art. 221 din Lege. Art. 160 Situația prevăzută la art. 151 lit. b) nu reprezintă o modificare substanțială așa cum este aceasta definită la art. 221 din Lege, dacă se îndeplinesc următoarele condiții cumulative: a) introducerea unui nou subcontractant nu are impact asupra îndeplinirii criteriilor de calificare/selecție sau în privința aplicării criteriului de atribuire raportat la momentul evaluării ofertelor; b) introducerea unui nou subcontractant nu modifică prețul contractului dintre autoritatea contractantă și contractant; c) introducerea unui nou subcontractant este strict necesară pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică; d) prin introducerea unui nou subcontractant nu este schimbat caracterul general al obiectului contractului de achiziție publică, fapt ce presupune că scopul contractului, precum și indicatorii principali ce caracterizează rezultatul respectivului contract rămân nemodificați. Aceste dispoziții privind implicarea de noi subcontractanți pe parcursul implementării contractului, precum și prevederile relevante din contract, nu înlocuiesc /suplinesc obligațiile existente la momentul depunerii ofertelor, astfel cum acestea au fost prevăzute în documentația de atribuire. Totodată, menționăm ca Autoritatea contractantă va aplica în mod corespunzător prevederile art. 151 din H.G. nr. 395/2016 cu modificările și completările ulterioare, privind înlocuirea/implicarea subcontractanților în perioada de implementare a contractului, în situația în care se îndeplinesc condițiile specifice prevăzute la art. 152-162 din același act normativ. Având în vedere ca de la momentul publicării documentației de atribuire ofertantii cunosc ca, de exemplu, pentru activitățile de utilități, instalații, arheologie, este necesară o anumită autorizare, ofertantii au obligația de a include aceste activități atât în Propunerea tehnică, cât și în Propunerea financiară, și ținând cont de faptul ca potrivit legislației aplicabile, activitățile sus menționate se realizează cu operatori specializați/ autorizați, ofertantii vor declara în DUAЕ subcontractanții desemnați pentru aceste activități numai în situația în care Antreprenorul nu deține autorizațiile necesare pentru a realiza el însuși aceste activități, și doar dacă respectivele autorizații au fost solicitate în mod expres prin Cerințele Beneficiarului și/sau Instrucțiunile către Ofertanți.
Întrebare 147 Lot 1	Ținând cont de:
Întrebare 142 Lot 2	- dreptul Subscrisei de a solicita clarificări cu privire la cerințele de calificare și evaluare ale propunerii tehnice și financiare cuprinse în Caietul de Sarcini; - faptul că în cadrul documentației de atribuire sunt prevăzute servicii/lucrări ale viitorului contract ce necesită autorizații/certificări/atestare speciale reglementate de legislația incidentă pentru executarea în condiții de legalitate; - în practică am constatat o lipsă de claritate în privința modului în care autoritățile contractante definesc, interpretează și aplică cerințele privind autorizarea desfășurării activităților reglementate (prevăzută de art. 173 alin. (2) din Legea nr. 98/2016), în raport cu cerințele privind capacitatea tehnică și profesională (reglementate distinct la art. 178 și următoarele din aceeași lege). vă rugăm să ne furnizați clarificări cu privire la următoarele aspecte esențiale: I. Solicitarea de clarificare nr. 1: Potrivit cerințelor din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date: Pentru fiecare lot în parte, Operatorii economici ce depun oferta trebuie să dovedească o formă de înregistrare în condițiile legii din țara de rezidență, din care să reiasă că operatorul economic este legal constituit, ca nu se află în niciuna din situațiile de anulare a constituirii, precum și faptul că are capacitate profesională de a realiza activitățile care fac obiectul contractului. Modalitatea de îndeplinire: Pentru fiecare lot în parte, Ofertantul unic/ Ofertantul asociat/Tertul sustinator/ Subcontractantul va completa DUAЕ - secțiunea "Criteriile de selecție" - pct. A "Capacitatea de a corespunde cerințelor". Pentru fiecare

lot in parte, Ofertantul clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire va prezenta, anterior atribuirii contractului, la solicitarea Autorității Contractante, Certificatul Constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teritorial în integralitate, din care să rezulte că activitatea principală/ secundară pe care o desfășoară conform codificării CAEN corespunde obiectului contractului, precum și Declarația privind Beneficiarul real al persoanei juridice, eliberată de ONRC Nota 1: Toate documentele justificative care atesta capacitatea de exercitare a activității profesionale a operatorilor economici vor conține informații reale, valabile și actuale la data prezentării acestora. Nota 5: **Pentru subcontractanții declarați în DUAE, obiectul de activitate înscris în documentele care atesta capacitatea de exercitare a activității profesionale va fi în concordanță cu partea din contract pe care aceștia o vor realiza.** De asemenea, conform Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea tehnică și/sau profesională din Fișa de Date: Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul va preciza categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care intenționează să o/le subcontracteze. În cazul în care Ofertantul va subcontracta o parte din contract, Ofertantul are obligația de a completa, DUAE- secțiunea "Criteriile de selecție" - pct. C "Capacitatea tehnică și profesională", cu indicarea explicită a procentului la care se ridică categoriile de servicii/ lucrări subcontractate pentru fiecare subcontractant declarat. În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) din Legea 98/2016, Autoritatea Contractantă își rezervă dreptul de a solicita ofertantului clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire să transmită informații și documente relevante referitoare la capacitatea tehnică și profesională a subcontractanților propuși, cu privire la categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care aceștia urmează să o/le îndeplinească efectiv. În cazul în care din informațiile și documentele prezentate potrivit solicitării de mai sus nu rezultă că subcontractantul propus are capacitatea tehnică și profesională necesară pentru categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care acesta urmează să o/le îndeplinească efectiv, în conformitate cu art. 174 alin. (2) din Legea nr. 98/ 2016, autoritatea contractantă respinge subcontractantul propus și solicită ofertantului o singură dată înlocuirea acestuia și prezentarea unui alt subcontractant care să aibă capacitatea tehnică și profesională necesară pentru categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care acesta urmează să o/le îndeplinească efectiv. Cerințele mai sus citate reprezintă o aplicare a dispozițiilor art. 173, art. 174, art. 178 și art. 179 din Legea nr. 98/2016, reglementând cerințe de capacitate de exercitare a activității profesionale (art. 172 alin. 1 lit. a) și cerințe de capacitate tehnică și profesională (art. 172 alin. 1 lit. c). Din interpretarea cerințelor din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date rezultă faptul că Ofertanții trebuie să dovedească faptul că au „capacitate profesională de a realiza activitățile care fac obiectul contractului” prin aceea că activitatea principală/ secundară pe care o desfășoară conform codificării CAEN corespunde obiectului contractului. În ceea ce privește categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care intenționează să o/le subcontracteze, Cerința din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date impune ca aceștia să demonstreze „capacitatea profesională”. Pe de altă parte, Cerința nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea tehnică și/sau profesională din Fișa de Date, impune mai departe pentru Subcontractanții declarați să transmită informații și documente relevante referitoare la capacitatea tehnică și profesională a cu privire la categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care aceștia urmează să o/le îndeplinească efectiv. Deși aceste cerințe sunt în aparență clare, acestea denotă o problemă de interpretare în ceea ce privește modalitatea de dovedire a „capacității profesionale de a realiza activitățile care fac obiectul contractului” și a „capacității tehnice și/sau profesionale cu privire la categoriile de servicii/lucrări din contract pe care urmează să le îndeplinească efectiv” de către Ofertant și/sau Subcontractant în privința acelor categorii de servicii/ lucrări din contract care necesită un cod CAEN diferit față de cel principal al contractului și autorizații/atestări speciale impuse de legislația incidentă. Modalitatea de interpretare și îndeplinire a acestora se complică cu atât mai mult față de conținutul Metodologiei de realizare a contractului și Graficul Gantt prin raportare la acele servicii/ lucrări care impun deținerea de autorizații/atestări speciale impuse de legislația incidentă.

În forma acestora actuală, Ofertantul și/sau Subcontractanții trebuie să facă dovada îndeplinirii Cerinței din Cap. III.1.1.b) și a Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) din Fișa de Date prin depunerea acelor autorizații/certificări/atestări speciale solicitate de legislația incidentă, iar Autoritatea Contractantă are posibilitatea solicitării acestora ca urmare a

interpretării acestor cerințe în sensul dispozițiilor art. 173 și art. 178-art.179 din Legea nr. 98/2016, coroborate cu modalitatea de întocmire a Metodologiei de realizare a contractului și Graficul Gantt pentru acele servicii/activități necesare a fi oferite conform Cerințelor Beneficiarului. În atare condiții, Subscrisa apreciază nu doar că Autoritatea Contractantă are posibilitatea de verificare a existenței acelor autorizații/atestări speciale pentru serviciile/lucrările contractului, însă aceasta ar fi inclusiv obligată la solicitarea și verificarea acestora pentru a avea certitudinea asupra capacității de exercitare și a capacității tehnice și profesionale a ofertantului și/sau a subcontractantului. Așadar, având în vedere cerințele din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date referitoare la demonstrarea „capacității profesionale de a realiza activitățile care fac obiectul contractului”, precum și cerințele din Cerința nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala prin care se solicită demonstrarea de către subcontractanți a „capacității tehnice si profesionale a cu privire la categoriile de servicii/ lucrari din contract pe care acestia urmeaza sa o/le îndeplinească efectiv: > Vă solicităm să clarificați dacă obligația Ofertantului de a depune autorizațiile/certificările/atestare speciale deținute fie de acesta, fie de subcontractanții specializați nominalizați, reprezintă o îndeplinire a Cerinței din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date în sensul art. 173 din Legea nr. 98/2016 sau o îndeplinire a Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala în sensul dispozițiilor art. 178 – art. 179 din Legea nr. 98/2016. Această clarificare este esențială întrucât, în lipsa indicării temeiului legal aplicabil pentru solicitarea autorizațiilor speciale, se creează riscul admiterii unor oferte formal conforme, dar fără capacitate legală de execuție reală a activităților contractului, aspect ce contravine principiului proporționalității și al evaluării reale a capacității profesionale și tehnice în etapa de calificare Jurisprudența CJUE din cauza C-403/21 confirmă posibilitatea Autorității Contractante de a introduce în documentația de atribuire cerințe privind capacitatea de exercitare a activității profesionale care să prevadă obligativitatea ofertantului/subcontractanților de a face dovada deținerii de autorizații/certificări/atestări speciale solicitate de legislația incidentă pentru prestarea în mod legal a acelor servicii/lucrări ale Contractului care urmează a fi atribuit. 61 În exercitarea acestei largi puteri de apreciere, autoritatea contractantă poate decide să includă, printre criteriile de selecție menționate într-un anunț de participare sau într-un caiet de sarcini, obligații rezultate din reglementări speciale aplicabile unor activități care sunt susceptibile să trebuiască să fie realizate în cadrul executării unui contract de achiziții publice și care nu au o importanță semnificativă. 64 În această privință, o autoritate contractantă poate stabili, în temeiul articolului 70 din Directiva 2014/24, cerințe speciale privind executarea unui contract, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul contractului, în sensul articolului 67 alineatul (3) din această directivă, și să fie indicate în invitația la procedura concurențială de ofertare sau în documentele achiziției. Pentru claritate, înțelegem să cităm cu titlu de exemplu servicii/lucrări ale viitorului Contract pentru Lotul nr. 1 din Cerințele Beneficiarului care impun practic deținerea de autorizații/certificări/atestare speciale pentru prestarea acestora: „3.3.18. Mutari si/sau protejari de instalatii 4.19. Utilitati 4.19.3. Proiectarea lucrarilor aferente utilitatilor 4.19.5. Efectuarea de modificari ale Utilitatilor În acest sens, după cum se poate observa, prin cerințele din Cap. 4.19 Utilități din Cerințele Beneficiarului – Lot 1, se solicită ca proiectarea Lucrărilor aferente Utilităților să fie realizată de Antreprenor sau daca este cazul de către un Subantreprenor SPECIALIZAT SI AUTORIZAT. Ca atare, se impune practic ca atât în etapa de proiectare, cât și în faza de execuție a lucrărilor, Antreprenorul sau Subcontractantul să fie autorizat pentru proiectare și/sau execuția acestor lucrări aferente Utilităților (apă și canalizare/gaz-petrol/electrice de joasă-medie-inaltă tensiune/telefonie), respectiv relocare și/sau protejarea acestora. Așadar, revenind la modalitatea de interpretare și aplicare a cerinței din Cap. III.1.1.b) și a Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) din Fișa de Date, rezultă că Autoritatea Contractantă are posibilitatea și se impune cu titlu de obligație, să solicite ofertantului sau subcontractantului declarat dovada deținerii acelor autorizații speciale impuse pentru realizarea serviciilor/lucrărilor viitorului contract (ANRE, ISCIR, IGSU etc.). * Prin urmare, vă solicităm să clarificați dacă obligația Ofertantului de a depune autorizațiile/certificările/atestare speciale deținute fie de acesta, fie de subcontractanții specializați nominalizați, reprezintă o îndeplinire a Cerinței din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date în sensul art. 173 din Legea nr. 98/2016 sau o îndeplinire a Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea

	tehnica si/sau profesionala în sensul dispozițiilor art. 178 – art. 179 din legea 98/2016
Raspuns 147 Lot 1	A se vedea Raspunsurile 43 si 128 din prezenta Clarificare (lot 1) A se vedea Raspunsurile 40 si 125 din prezenta Clarificare (lot 2)
Răspuns 142 Lot 2	Dupa cum bine cunoaste operatorul economic care adreseaza solicitarea de clarificare, Autoritatea Contractanta (...) SA a acordat o atentie sporita aspectelor aduse in discutie si solicita ca, in situatia in care pentru anumite activitati care concursa la realizarea obiectului contractului este obligatorie, prin legislatia aplicabila, detinerea unor autorizatii, operatorii economici care vor presta/executa efectiv respectivele activitati/lucrari si sunt subcontractanti nominalizati de la momentul depunerii ofertei, trebuie sa detina autorizatiile necesare, autorizatii care trebuie sa fie valabile si care trebuie sa ii ateste dreptul de a presta activitati/executa lucrari in domeniile respective. Pentru a raspunde punctual la solicitarea de clarificare, subcontractantii nominalizati pentru lucrari sau servicii pe care le vor executa in cadrul Contractului si care presupun, suplimentar fata de codul CAEN principal/secundar, existenta anumitor autorizatii tocmai pentru a-si desfasura legal activitatea subcontractata, trebuie ca acestia sa detina dreptul legal si capacitatea de a realiza activitatile subcontractate (diferita de o experienta similara anterioara in sensul prevederilor achizitiilor publice) si, conform prevederilor legale, trebuie sa prezinte si documentele sau autorizatiile necesare desfasurarii activitatii operatorului economic, tocmai pentru a nu exista situatii ciudate ca anumite firme, desi au in codul CAEN secundar, nu au prestat vreodata in domeniul respectiv. Reamintim ca, in conformitate cu prevederile art. 172 din Legea nr. 98/2016: “(4) Autoritatea contractantă nu poate stabili cerințe de participare pentru subcontractanții propuși de ofertant/candidat în ofertă sau solicitarea de participare, dar ia în considerare capacitatea tehnică și profesională a subcontractanților propuși pentru partea lor de implicare în contractul care urmează să fie îndeplinit, dacă documentele prezentate sunt relevante în acest sens. (5) Toate cerințele privind capacitatea solicitate de autoritatea contractantă trebuie să aibă legătură cu obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru și să fie proporționale prin raportare la obiectul acestuia.” Totodata, in conformitate cu prevederile art. 51 din HG 395/2016: “(1) În situația în care autoritatea contractantă solicită în cadrul criteriilor referitoare la capacitatea de exercitare a activității profesionale și/sau cerințelor de executare a contractului anumite autorizații specifice, cerința se consideră îndeplinită în cazul operatorilor economici ce participă în comun la procedura de atribuire, dacă aceștia demonstrează că dispun de respectivele resurse autorizate și/sau că unul dintre membrii asocierii deține autorizația solicitată, după caz, cu condiția ca respectivul membru să execute partea din contract pentru care este solicitată autorizația respectivă. (2) În cazul în care ofertantul/candidatul sau operatorii economici care participă în comun la procedura de atribuire subcontractează o parte din contractul de achiziție publică, cerința prevăzută la alin. (1) se consideră îndeplinită dacă subcontractantul nominalizat deține autorizația solicitată prin documentația de atribuire, cu condiția ca acesta să execute partea din contract pentru care este solicitată autorizația respectivă.” Precizam faptul ca Autoritatea Contractanta a solicitat si prezentarea in Propunerea tehnica a metodologiei de proiectare si executie pentru unele dintre aceste activitati, asa cum rezulta din Formularul nr. 4: II. MODALITATEA DE REALIZARE A CONTRACTULUI a) [...] Ofertantii vor prezenta in cadrul modalitatii de prestare a serviciilor de proiectare si resursele umane si tehnice pe care le vor utiliza, mentionand explicit acele activitati care vor fi desfasurate de Subcontractanti, precum si resursele utilizate de acestia pentru realizarea respectivelor activitati. Ofertantii vor include toate partile/ activitatile pe care intentioneaza sa le subcontracteze, indiferent daca la momentul elaborarii/ depunerii ofertei, datele de identificare ale respectivilor subcontractori sunt sau nu cunoscute. [...] b) [...] Ofertantii vor prezenta in cadrul modalitatii de executare a Lucrarilor resursele umane si tehnice pe care le vor utiliza, mentionand explicit acele activitati care vor fi

	desfasurate de Subcontractanti, precum si resursele utilizate de acestia pentru realizarea respectivelor activitati. Ofertantii vor include toate partile/ activitatile pe care intentioneaza sa le subcontracteze, indiferent daca la momentul elaborarii/ depunerii ofertei, datele de identificare ale respectivilor subcontractori sunt sau nu cunoscute. [...]" rezultand in mod clar ca, in situatia in care Subcontractantul de specialitate nu are capacitatea si dreptul legal de a executa, nu ar putea prezenta metodologia respectiva. In fond, cerinta de la sectiunea III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale si Cerința nr. 5 – Proportia de subcontractare din sectiunea III.1.3.a) din Instructiunile catre ofertanti se coreleaza una cu cealalta intrucat ambele se refera la obiectul de activitate al subcontractantului si la capacitatea acestuia de a realiza activitatile pe care si le asuma prin Acordul de subcontractare (de exemplu: un subcontractant de arheologie nu poate realiza lucrari de relocare linii electrice de inalta tensiune). Mentionam faptul ca nu intelegem la ce va referiti prin "cod CAEN diferit față de cel principal al contractului", daca va referiti in fapt la codul/codurile CPV ale activitatii subcontractate sau ale contractului de proiectare si executie lucrari, fiind de la sine inteles ca CPV-ul activitatii subcontractante, aproape in toate cazurile, este diferit de cel al contractului de proiectare si executie drum expres, in conditiile in care subcontractantii specializati desfasoara lucrari specifice: relocari utilitati, instalatii, arheologie si nu constructie de drum. In esenta, autorizatiile care confera dreptul legal de a desfasura acele activitati trebuie sa fie corelate cu activitatea desfasurata in cadrul contractului. Conform documentatiei de atribuire si practicii din ultimii ani ai (...) SA din toate procedurile de achizitie publica pentru marile obiective de investitii, daca proiectarea si executia unor categorii de lucrari din cadrul contractului necesita o anumita autorizare pe care nu o detine Ofertantul, se presupune faptul ca aceste activitati pot fi realizate de operatori economici specializati, care detin autorizatiile respective (dreptul legal si capacitatea de a realiza aceste lucrari), conform prevederilor legii Statului Roman, fiind obligati sa le prezinte in cadrul procedurii de atribuire, cu respectarea prevederilor documentatiei, si care pot fi prezentate fie de la momentul depunerii ofertei, fie ulterior, la solicitarea Autoritatii contractate, pentru ofertantul clasat pe primul loc. In orice caz, Autoritatea Contractanta nu va atribui contractul de achizitie publica unui ofertant care nu face dovada ca detine autorizatiile solicitate in mod expres prin Cerintele Beneficiarului si/sau Instructiunile catre Ofertanti, putand aplica prevederile legislative de inlocuire a subcontractantilor: Articolul 174: (2) În cazul în care din informațiile și documentele prezentate potrivit alin. (1) nu rezultă că subcontractantul propus are capacitatea tehnică și profesională necesară pentru partea/părțile din contract pe care acesta urmează să o/le îndeplinească efectiv, autoritatea contractantă respinge subcontractantul propus și solicită ofertantului/candidatului o singură dată înlocuirea acestuia și prezentarea unui alt subcontractant care să aibă capacitatea tehnică și profesională necesară pentru partea/părțile din contract pe care acesta urmează să o/le îndeplinească efectiv. In final, reiteram ca un contract de o asemenea anvergura (proiectare si executie drum expres) presupune sute sau poate chiar mii de sarcini si activitati care necesita sau nu autorizatii sau acorduri de orice fel, astfel ca facem apel la operatorii economici interesati de participarea la aceasta procedura sa studieze cu atentie prevederile Cerintelor Beneficiarului si ale documentatiei de atribuire (inclusiv ale documentatiei tehnice), obligatia prezentarii autorizatiilor intervenind strict pentru acele activitati solicitate in mod expres prin Cerintele Beneficiarului a se realiza prin subcontractant de specialitate, orice interpretare contrara conducand la restrictionarea concurentei, prin impunerea unei poveri nejustificate ofertantilor.
--	--

Relevantă în soluționarea prezentei cauze este și întrebarea nr. 128 și răspunsul aferent lot 1, respectiv întrebarea nr. 125 și răspunsul aferent - lot 2.

Intrebare 128	Clarificarea distincției juridice între autorizarea activității și verificarea capacității tehnice și profesionale a ofertantului. Vă rugăm să indicați în mod expres modalitatea în care autoritatea contractantă face distincția, atât teoretic, cât și practic (în cuprinsul documentației de atribuire) între: autorizarea activității – condiție de legalitate, reglementată de art. 173 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, care presupune deținerea de către operatorul economic (sau entitățile nominalizate de acesta) a unor licențe sau autorizații speciale, emise în baza legislației sectoriale (de ex., Legea nr. 123/2012, reglementările ANRE, IGSU, ISCIR, APM etc.) și capacitatea tehnică și profesională – criteriu de calificare evaluabil, reglementat de art. 178–179 din Legea nr. 98/2016, care se referă la experiența în lucrări similare, personalul de specialitate, echipamentele tehnice, alte resurse relevante etc. În lipsa unei delimitări clare, există riscul ca autoritatea contractantă să evalueze capacitatea tehnică fără a verifica dacă operatorul economic are dreptul legal de a presta activitățile respective, ceea ce contravine flagrant dispozițiilor legale imperative în materia achizițiilor publice.
----------------------	--

Raspuns 128	Dupa cum este mentionat in cadrul Documentatiei de atribuire, Autoritatea Contractanta a prevazut in cadrul sectiunii III.1.1.b) <i>Capacitatea de exercitare a activitatii profesionale</i>: <i>« Pentru fiecare lot in parte, Operatorii economici ce depun oferta trebuie sa dovedeasca o forma de inregistrare in conditiile legii din tara de rezidenta, din care sa reiasa ca operatorul economic este legal constituit, ca nu se afla in niciuna din situatiile de anulare a constituirii, <u>precum si faptul ca are capacitate profesionala de a realiza activitatile care fac obiectul contractului.</u></i> Modalitatea de indeplinire: <i>Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul unic/ Ofertantul asociat/Tertul sustinator/ Subcontractantul va completa DUAE - sectiunea "Criteriile de selectie" - pct. A "Capacitatea de a corespunde cerintelor".</i>
--------------------	--

Pentru fiecare lot in parte, Ofertantul clasat pe primul loc după aplicarea criteriului de atribuire va prezenta, anterior atribuirii contractului, la solicitarea Autorității Contractante, Certificatul Constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Teritorial în integralitate, din care să rezulte că activitatea principală/ secundară pe care o desfășoară conform codificării CAEN corespunde obiectului contractului, precum si Declaratia privind Beneficiarul real al persoanei juridice, eliberata de ONRC.

De asemenea, in Certificatul Constatator emis de Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Teritorial trebuie sa se regaseasca si urmatoarele informatii: datele de identificare ale operatorului economic, actionarii/ asociatii, organele de conducere, administratorii, membrii Consiliului de Administratie, membrii Consiliului de Supraveghere, cotele de participare. »

Dupa cum se poate observa, capacitatea reflectă **aptitudinea efectivă** a operatorului economic de a executa lucrarea la un nivel corespunzător de calitate și complexitate, cu toate componentele sale.

Cerinta a fost stabilita in conformitate cu prevederile art. 173 alin (1) din Legea nr.

98/2016, cu modificarile si completarile ulterioare..

Aceasta cerinta a fost stabilita pentru ca Autoritatea Contractanta sa se asigure ca operatorul economic nu isi exercita activitatea in mod clandestin/ ilegal si isi exercita activitatea conform prevederilor legale in vigoare.

Motivul pentru care s-a solicitat ca activitatea principala/ secundara pe care o desfasoara operatorul economic conform codificarii CAEN sa corespunda obiectului contractului este, pe de o parte de a evita consecintele legale/ litigiile ce pot aparea in situatia in care lucrarile sunt executate de companii care nu au in obiectul lor de activitate astfel de activitati sau de companii care practica in mod fraudulos astfel de activitati, iar pe de alta parte de a avea garantia sa operatorii economici care participa la procedura de atribuire sunt certificati sa presteze astfel de lucrari.

Totodata, cerinta a fost solicitata pentru ca Autoritatea Contractanta sa obtina garantia faptului ca operatorii economici desfasoara activitatea solicitata prin documentatia de atribuire, eliminand astfel riscul de blocare a executiei lucrarilor din cauza faptului ca operatori economici nu cunosc domeniul sau activeaza in afara acestuia.

Dupa cum s-a mentionat in cadrul **Raspunsului 43**, in situatia in care pentru anumite activitati care concura la realizarea obiectului contractului este obligatorie, prin legislatia aplicabila, detinerea unor autorizatii, **operatorii economici care vor presta/executa efectiv respectivele activitati/lucrari trebuie sa detina autorizatiile necesare.**

Avand in vedere ca de la momentul publicarii documentatiei de atribuire ofertantii cunosc ca, de exemplu, pentru activitatile de utilitati, instalatii, arheologie, este necesara o anumita autorizare, ofertantii au obligatia de a include aceste activitati atat in Propunerea tehnica, cat si in Propunerea financiara, si tinand cont de faptul ca potrivit legislatiei aplicabile, activitatile sus mentionate se realizeaza cu operatori specializati/autorizati, **ofertantii vor declara in DUAE subcontractantii desemnati pentru aceste activitati numai in situatia in care Antreprenorul nu detine autorizarile necesare pentru a realiza el insusi aceste activitati, si doar daca respectivele autorizatii au fost solicitate in mod expres prin Cerintele Beneficiarului si/sau Instructiunile catre Ofertanti.**

Consiliul va respinge această critică a contestatoarei pentru următoarele motive:

Analizând prevederile documentației de atribuire, Consiliul constată că încă de la publicarea în SEAP a anunțului de participare nr. (...)/02.01.2026 și a documentației atașată acestuia, operatorii economici interesați au luat la cunoștință de faptul că ofertanții au obligația de a elabora și a prezenta Propunerea Tehnică astfel încât să corespundă cerințelor minime prevăzute în documentul intitulat *Cerințele Beneficiarului* din cadrul documentației de atribuire.

În *Cerințele beneficiarului aferente loturilor 1 și 2*, se regăsesc următoarele precizări:

Capitolul 12.35 - Investigatii arheologice

„(...) Pentru obținerea avizelor/actelor de reglementare emise de Ministerul Culturii sau serviciul public deconcentrat al acestuia sunt solicitate studii de specialitate. **Drept urmare, este necesară încheierea unor contracte cu instituții de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior, această sarcină revenindu-i Antreprenorului.**

Antreprenorul va nominaliza obligatoriu subcontractantul/subcontractanții care va/vor executa activitatea de cercetare arheologică, de la momentul depunerii ofertei”;

Capitolul 4.19 – Utilități

4.19.1.1. Antreprenorul va asigura protecția și/ sau relocarea tuturor infrastructurilor de utilități afectate de construcția lucrărilor și/ sau solicitate prin Avizele obținute.

Beneficiarul va mandata Antreprenorul pentru executarea lucrărilor de relocare a tuturor infrastructurilor de utilități afectate de construcția lucrărilor și/sau solicitate prin Avizele obținute, în numele acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 255/2010, cu modificările și completările ulterioare, iar Antreprenorul va reprezenta Beneficiarul în relația cu Detinatorii de utilități.

Antreprenorul va efectua proiectarea lucrărilor de protecție și/sau relocare a tuturor infrastructurilor de utilități afectate de construcția lucrărilor și/sau solicitate prin avizele obținute.

Antreprenorul va executa lucrările de deviere și/sau mutare și/sau protejare și/sau relocare a utilitatilor afectate de construcția lucrărilor și/sau solicitate prin avizele obținute, deviere/ mutare/protejare/relocare ce va fi realizată prin subantreprenorii de specialitate ai Antreprenorului în baza proiectului avizat de Detinatorul de utilități, în termen de maxim 6 luni de la data punerii la dispoziție a terenurilor necesare.

În acest scop **Antreprenorul are obligația de a-și include în oferta costurile pentru proiectarea și executia lucrărilor de deviere/mutare/protejare/relocare a tuturor infrastructurilor de utilități afectate** de construcția lucrărilor și/sau solicitate prin avizele obținute, inclusiv a terenurilor provizorii necesare pentru executia lucrărilor de relocare.

4.19.1.2. Antreprenorul va fi responsabil pentru coordonarea tuturor Lucrarilor de utilitati necesare pentru indeplinirea Contractului. Aceasta cerinta se aplica atat in cazul Utilitatilor cunoscute, cat si a celorlalte Utilitati identificate sau descoperite pe durata Contractului.

In cazul in care sunt necesare suprafete de teren suplimentare fata de coridorul deja expropriat si pus la dispozitie de catre Beneficiar, **Antreprenorul va fi responsabil pentru pregatirea documentatiilor cadastrale si va reloca utilitatile.** Beneficiarul va face demersurile necesare achizitiei terenurilor. Aceasta prevedere se aplica doar in cazul lucrarilor permanente.

4.19.1.3. Costurile cu Relocarea/devierea/protejarea/mutarea utilitatilor identificate sau descoperite pe durata Contractului, altele decat cele specificate in Cerintele si care sunt strict necesare pentru implementarea Contractului pot face obiectul utilizarii Rezervelor de Implementare in conditiile reglementate de art. 5.10 din Acordul Contractual.

4.19.2. Date disponibile referitoare la utilitati

4.19.2.1. Datele furnizate de catre Beneficiar referitoare la utilitati sunt cele prezentate in Documentatia Tehnica/ Documentatia de atribuire publicata in SICAP.

Antreprenorul este responsabil pentru analiza si utilizarea acestor date in proiectul sau si pentru executarea Lucrarilor aferente utilitatilor, exceptie facand erorile/ greselile/ alte neconcordanțe identificate in Cerintele Beneficiarului sau in Documentatia Tehnica, parte integranta din documentatia de atribuire, care vor fi comunicate Beneficiarului si Supervizorului in termen de 60 de zile de la Data de Incepere a activitatii de proiectare, respectiv inainte de data de predare a studiilor finale de teren.

4.19.2.2. Antreprenorul va efectua o inspectie detaliata a santierului pentru a identifica pozitia exacta a utilitatilor care vor fi afectate de Lucrari si in general va obtine toate informatiile cu privire la riscuri conform sub-clauzei 20.2 din Conditiiile Generale. Toate aceste Utilitati vor fi incluse in Documentele

Antreprenorului, conform Conditiiilor Contractului.

4.19.3. Proiectarea lucrarilor aferente utilitatilor

4.19.3.1. Antreprenorul va efectua toate investigatiile suplimentare necesare pentru proiectarea Lucrarilor aferente Utilitatilor.

Antreprenorul va fi responsabil pentru coordonarea tuturor Lucrarilor de proiectare de utilitati necesare pentru indeplinirea Contractului, lucrari care vor fi proiectate de catre Antreprenor sau daca este cazul de catre un Subantreprenor specializat si autorizat.

4.19.3.2. Antreprenorul va realiza Proiectele Lucrarilor de utilitati propuse. Aceste Proiecte vor fi incluse in Documentele Antreprenorului si vor fi transmise Supervizorului spre aprobare.

4.19.3.3. Daca acest lucru este impus prin lege sau pentru respectarea cerintelor detinatorului de Utilitati, Antreprenorul va apela la specialisti autorizati pentru proiectarea Lucrarilor

Utilitatilor. Antreprenorul va intocmi si executa proiectul, va obtine aprobarile necesare, se va ocupa de executarea Lucrarilor aferente utilitatilor si **va oferi asistenta oricaror subcontractanti specializati** conform Conditiei Contractului.

4.19.3.4. Antreprenorul va:

a) obtine aprobarea Consiliului tehnico-economic al detinatorului de Utilitati pentru toate Lucrarile aferente Utilitatilor si va obtine toate avizele si acordurile;

b) fi responsabil pentru Proiectarea Lucrarilor aferente Utilitatilor;

c) fi responsabil pentru intocmirea documentatiilor cadastrale si evaluarea terenului daca sunt necesare suprafete de teren suplimentare fata de coridorul deja expropriat si va fi pus in posesie, in vederea efectuarii Lucrarilor aferente Utilitatilor;

d) stabili programul Lucrarilor aferente Utilitatilor;

e) plati toate costurile si taxele necesare, costuri pe care si le va estima si cuprinde in Pretul Contractului.

4.19.3.5. In cazul in care este necesara relocarea utilitatilor in afara santierului, Antreprenorul va:

i. fi responsabil pentru toate operatiunile de identificare a proprietarilor;

ii. fi responsabil cu obtinerea avizelor, autorizatiilor pentru executarea acestor Lucrari;

iii. suporta toate costurile aferente cu exceptia achizitiei terenului.

4.19.4. Coordonarea si programarea Lucrarilor de Utilitati

4.19.4.1. Antreprenorul va coordona si va programa Lucrarile pentru Utilitati.

4.19.4.2. In urma consultarii tuturor detinatorilor de Utilitati implicati, Antreprenorul va pregati un program pentru toate Lucrarile de Utilitati necesare si le va transmite Supervizorului spre aprobare conform Conditiei Contractului.

4.19.5. Efectuarea de modificari ale Utilitatilor

4.19.5.1. Daca acest lucru este impus prin lege sau in vederea indeplinirii cerintelor detinatorului de Utilitati, **Antreprenorul va utiliza personal calificat sau subcontractanti in vederea efectuarii Lucrarilor de Utilitati.**

4.19.5.2. Daca o utilitate nu necesita deviere, Antreprenorul va fi responsabil pentru sustinerea si protejarea Utilitatilor in timp ce lucreaza in jurul acestora, cu aprobarea detinatorului Utilitatii conform Clauzei 25 din Conditie Generale. Antreprenorul va lua masurile de protejare a unor astfel de Utilitati si va fi responsabil pentru consecintele oricaror daune, indiferent daca Utilitatile sunt sau nu incluse in planse.

4.19.5.3. Serviciile sau furnizarile nu vor fi intrerupte fara aprobarea scrisa a autoritatii competente sau a proprietarului, iar Antreprenorul va furniza o alternativa satisfacatoare inainte de a intrerupe orice servicii sau furnizarile existente.

4.19.5.4. Daca, in orice moment, pe parcursul executarii Lucrarilor, Antreprenorul descopera Utilitati necunoscute anterior care trebuie indepartate sau protejate, acesta va informa imediat Supervizorul si va proteja astfel de Utilitati conform Clauzei 25 din Conditie Generale si pana

in momentul in care Lucrarile de Utilitati pot fi stabilite de comun acord cu detinatorul de Utilitati.

4.19.5.5. Antreprenorul va respecta cerintele speciale ale detinatorilor de Utilitati sau instructiunile transmise de detinatorii de Utilitati pe perioada Contractului. Daca este necesara aprobarea sau acordul oricarui detinator de Utilitati cu privire la Lucrari sau orice metode de lucru, Antreprenorul va fi responsabil pentru obtinerea aprobarii sau acordului respectiv. Antreprenorul se va asigura ca echipamentul de specialitate este in permanenta disponibil pe Santier in perioada de constructie.

4.19.5.6. Antreprenorul este informat ca serviciile de Utilitati furnizate proprietatilor generale nu sunt in general detaliate in planurile existente.

4.19.5.7. In cazul in care Antreprenorul provoaca orice daune echipamentelor de furnizare a Utilitatilor in timpul Lucrarilor, acesta va informa imediat posesorul Utilitatilor si orice alte autoritati responsabile.

Antreprenorul va solicita aprobarea efectuarii lucrarilor de reparatii imediat ce acest lucru este cu putinta, sub rezerva acordului detinatorului Utilitatii. Costurile acestor Lucrari vor fi suportate de Antreprenor.

4.19.5.8. In cazul in care Antreprenorul descopera, in limitele Santierului, echipamente de furnizare a Utilitatilor necunoscute anterior ca rezultat al identificarilor prevazute in conformitate cu Sub-clauza 20.2 din Conditiiile Generale, acesta va informa imediat Supervizorul. Antreprenorul va contacta imediat proprietarul Utilitatii si alte autoritati responsabile. Antreprenorul se va ocupa de proiect, obtinerea acordurilor si estimarilor de cost necesare pentru Lucrarile de Utilitati **care vor fi efectuate fie de Antreprenor, sub supravegherea proprietarului Utilitatii, fie de catre un subcontractor specializat autorizat de detinatorul Utilitatii.**

4.19.5.9. Antreprenorul este responsabil pentru informarea oricaror **contractanti specializati angajati** pentru efectuarea Lucrarilor de Utilitati cu privire la responsabilitatile lor legate de sanatate si protectia muncii in timp ce isi desfasoara activitatea pe Santier.

4.19.5.10. Antreprenorul va fi responsabil pentru toate lucrarile de diminuare a impactului asupra mediului inconjurator necesare ca urmare a finalizarii Lucrarilor de utilitati.

În Anexa 1 a Documentației de atribuire, intitulată *Instrucțiuni către ofertanți*, la punctul IV.4.1 Modul de prezentare al propunerii tehnice, autoritatea contractantă a menționat Nota 6 având următorul cuprins:

Nota 6: Ofertele care nu satisfac in mod corespunzator cerintele din cuprinsul Cerintelor Beneficiarului vor fi declarate neconforme.

De asemenea, în Formularul 4 – Propunere tehnică, inclus în Secțiunea „Formulare”, se regăsește următoarea precizare:

A. Fiecare ofertant isi va intocmi Propunerea Tehnica astfel incat sa satisfaca in mod corespunzator cerintele prevazute in "Cerintele Beneficiarului". Ofertele care nu satisfac in mod corespunzator cerintele prevazute in "Cerintele Beneficiarului" vor fi declarate neconforme.

II. MODALITATEA DE REALIZARE A CONTRACTULUI

a) Ofertantii vor realiza o descriere a fazelor de proiectare pornind de la activitatile reprezentate pentru aceasta etapa in Programul de Lucrari, precum si a metodelor de proiectare pe care le vor utiliza, tinand cont

de caracteristicile imperative din Cerintele Beneficiarului si de orice alte prevederi ale Cerintelor Beneficiarului.

Ofertantii vor prezenta in cadrul modalitatii de prestare a serviciilor de proiectare si resursele umane si tehnice pe care le vor utiliza, mentionand explicit acele activitati care vor fi desfasurate de Subcontractanti, precum si resursele utilizate de acestia pentru realizarea respectivelor activitati. Ofertantii vor include toate partile/ activitatile pe care intentioneaza sa le subcontracteze, indiferent daca la momentul elaborarii/ depunerii ofertei, datele de identificare ale respectivilor subcontractori sunt sau nu cunoscute.

b) Ofertantii vor realiza o descrierea modalitatii de executare a Lucrarilor pornind de la activitatile reprezentate pentru aceasta etapa in Programul de Lucrari, precum si a metodelor/ tehnologiilor de executie pe care le vor utiliza, tinand cont de caracteristicile imperative din Cerintele Beneficiarului, de orice alte prevederi ale Cerintelor Beneficiarului, de solutiile tehnice propuse in etapa de proiectare.

Ofertantii vor prezenta in cadrul modalitatii de executare a Lucrarilor resursele umane si tehnice pe care le vor utiliza, mentionand explicit acele activitati care vor fi desfasurate de Subcontractanti, precum si resursele utilizate de acestia pentru realizarea respectivelor activitati. Ofertantii vor include toate partile/ activitatile pe care intentioneaza sa le subcontracteze, indiferent daca la momentul elaborarii/ depunerii ofertei, datele de identificare ale respectivilor subcontractori sunt sau nu cunoscute.

Astfel, Consiliul constată că încă de la publicarea în SEAP a documentației de atribuire, operatorii economici interesați au luat la cunoștință că pentru activitățile de utilități, instalații, arheologie este necesară o anumită autorizație, iar prin răspunsurile la clarificări nu s-a făcut altceva decât să se reitereze prevederile documentației de atribuire, astfel încât nu se poate constata încălcarea deciziei pronunțată în cauza C-403/21, criticarea acestui aspect în actualul stadiu al procedurii de atribuire apare ca tardivă.

În acest context, Consiliul apreciază ca fiind relevante următoarele susțineri ale autorității contractante din cadrul punctelor de vedere:

„Autoritatea Contractanta a răspuns in mod clar si complet in conformitate cu prevederile art. 160 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 la întrebarea adresata de operatorul economic prin solicitarea de clarificare nr. 147: «vă solicităm să clarificați dacă obligația Ofertantului de a depune autorizațiile/certificările/atestare speciale deținute fie de acesta, fie de subcontractanții specializați nominalizați, reprezintă o îndeplinire a Cerinței din Cap. III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale din Fișa de Date în sensul art. 173 din Legea nr. 98/2016 sau o îndeplinire a Cerinței nr. 5 din Cap. III.1.3.a) Capacitatea tehnica si/sau profesionala în sensul dispozițiilor art. 178 - art. 179 din Legea nr. 98/2016», precizând ca:

«Cerința de la secțiunea III.1.1.b) Capacitatea de exercitare a activității profesionale si Cerința nr. 5 - Proporția de subcontractare din secțiunea III.1.3.a) din Instrucțiunile către ofertanți se coreleaza una cu cealalta întrucât ambele se refera la obiectul de activitate al subcontractantului si la capacitatea acestuia de a realiza activitatile pe care si le asuma prin Acordul de subcontractare (de

exemplu: un subcontractant de arheologie nu poate realiza lucrări de relocare linii electrice de înaltă tensiune). (...)

Reiterăm ca un contract de o asemenea anvergură (proiectare și execuție drum expres) presupune sute sau poate chiar mii de sarcini și activități care necesită sau nu autorizații sau acorduri de orice fel, astfel ca facem apel la operatorii economici interesați de participarea la această procedură să studieze cu atenție prevederile Cerințelor Beneficiarului și ale documentației de atribuire (inclusiv ale documentației tehnice), **obligația prezentării autorizațiilor intervenind strict pentru acele activități solicitate în mod expres prin Cerințele Beneficiarului a se realiza prin subcontractant de specialitate, orice interpretare contrară conducând la restrictionarea concurenței, prin impunerea unei poveri nejustificate ofertanților»**

În acest sens precizăm faptul că atât cerința privind Capacitatea de exercitare a activității profesionale de la Secțiunea III.1.1.b):

«Operatorii economici ce depun oferta trebuie să dovedească o formă de înregistrare în condițiile legii din țara de rezidență, din care să reiasă că operatorul economic este legal constituit, că nu se află în niciuna din situațiile de anulare a constituirii, precum și faptul că are capacitate profesională de a realiza activitățile care fac obiectul contractului»

ca și Cerința nr. 5 - Proportia de subcontractare din secțiunea III.1.3.a): «Ofertantul va preciza categoriile de servicii/ lucrări din contract pe care intenționează să o/le subcontracteze. În cazul în care Ofertantul va subcontracta o parte din contract, Ofertantul are obligația de a completa, DUAE - secțiunea "Criteriile de selecție" - pct. C "Capacitatea tehnică și profesională", cu indicarea explicită a procentului la care se ridică categoriile de servicii/ lucrări subcontractate pentru fiecare subcontractant declarat. **Subcontractanții pe ale căror capacități ofertantul se bazează pentru demonstrarea îndeplinirii criteriilor de calificare sunt considerați și terți susținători, caz în care acordul de subcontractare reprezintă, în același timp, și angajamentul ferm, situație în care se va respecta modelul de Acord de Subcontractare din Documentația de Atribuire - Formularul 3D»**

au fost transpuse în mod corespunzător și transparent la nivelul Anunțului de participare astfel ca susținerea Contestatoarei că acestea ar reprezenta clauze nescrise sau cerințe de calificare ascunse reprezintă doar o încercare suplimentară de inducere în eroare a Consiliului într-un lung sir de alegații nedovedite și contrare realității».

În plus, Consiliul constată că în condițiile în care solicitările de clarificări au fost formulate de alt operator economic interesat (care a acceptat acest răspuns dovadă că nu l-a contestat în cadrul termenului legal), prin urmare nu de către contestatoare, în opinia Consiliului aceasta nu poate critica faptul că autoritatea nu a răspuns altfel, pentru că nu există o atingere directă a dreptului său. Deși punctele de vedere întocmite de autoritatea contractantă ce conțin justificări detaliate au fost comunicate contestatoarei la data de 29.01.2026, potrivit documentelor aflate la dosarul cauzei, aceasta nu a înțeles să formuleze replici la aceste documente, până la data emiterii prezentei decizii și luând în considerare explicațiile autorității contractante, Consiliul va respinge și această critică a contestatoarei.

În consecință, luând în considerare cele mai sus menționate, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va

respinge, ca nefondate, contestațiile formulate de (...) (dosarul nr. (...)) și dosarul nr. (...)), în contradictoriu cu autoritatea contractantă (...)SA.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Ia act de renunțarea (...) la contestația care formează obiectul dosarului nr. (...), în contradictoriu cu autoritatea contractantă (...)SA.

Respinge excepțiile invocate de autoritatea contractantă privind lipsa de interes a contestatoarelor (...) (dosar nr. (...)) și (...) (dosarul nr. (...)) și dosarul nr. (...)).

Respinge excepția invocată de autoritatea contractantă privind tardivitatea contestațiilor formulate de (...) (dosarul nr. (...)) și dosarul nr. (...)).

Respinge, ca nefondată, contestația formulată de (...) (dosar nr. (...)), în contradictoriu cu autoritatea contractantă (...)SA, precum și cererea contestatoarei de obligare a autorității contractante la plata de cheltuieli de judecată.

Respinge, ca nefondate, contestațiile formulate de (...) (dosarul nr. (...)) și dosarul nr. (...)), în contradictoriu cu autoritatea contractantă (...)SA.

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți, în conformitate cu dispozițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

PREȘEDINTE,

MEMBRU,

MEMBRU,

Redactat în 5 exemplare originale, conține 98 pagini